

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

For første Fjerdingaar 1884.

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

VED

G. L. WAD.

V. BINDS 1ste HEFTE.

KJØBENHAVN.

I COMMISSION HOS RUDOLPH KLEIN.

1884.

Fire Hefter udgjøre et Bind.

Familien Kaas.

Stamtavle med historiske og biografiske anmærkninger,
udarbejdet af adjunkt **Hugo Munthe-Kaas.**

Fortale.

Allerede for en længere aarrække siden begyndte hr. cand. phil. Carl Schelven-Lous († 1869) at samle oplysninger om familien Kaas, fornemmelig i den hensigt, at paa vise sammenhængen mellem den norske familie og den gamle danske adelsæt af dette navn. Paa grund af ufuldstændige hjælpemidler fik han ikke udført sin plan; først de senere aars stadig voxende personalhistoriske literatur har bragt de hidtil manglende oplysninger og sat mig i stand til at fortsætte hans afbrudte arbejde. Jeg har søgt at gjøre foreliggende stamtavle saa fuldstændig som mulig dels ved at benytte de kildekrifter, som har staaet til min raadighed og dels ved at korrespondere baade med familiens medlemmer og udonforstaaende, men jeg vilde dog ikke have vovet at udgive den offentlig, hvis jeg ikke havde faaet den gennemgaaet og rettet af dhrr. fuldmægtig i rigsarkivet H. J. Huitfeldt-Kaas, Kristiania, og assistent A. Thiset, Kjøbenhavn, hvilke herrer jeg herved aflægger min forhindtligste tak for den udmærkede hjælp og bistand, de har ydet mig under mit arbejde. Ligesaa skylder jeg hr. adjunkt M. Arnesen, Fredrikshald, megen tak for den beredvillighed, hvormed han har stillet sin righoldige bogsamling til min disposition.

Fredrikshald i mai 1883.

Udg.

I. Sparre Kaas.

Vaaben: Skjoldet solv, deri en rød *sparre*, paa hjelmen en paa fuglefljær imellem to af rødt og hvidt delte vesselhorn, hvert besat med tre paa fuglefljære.

1. I. *Niels Kaas* af »Kaas«¹⁾, ridder. 1 søn.
2. II. *Johannes Niclsson* til Kaas, ridder, 1278, 1320, nævnes 1307 som medlem af kongens raad, og hans navn »Johannis Niclæs son de Kaas« findes blandt underskrifterne paa Erik Menveds haandfæstning 1304 ¹²/₃ og paa Kristofer II's haandfæstning 1320 ²⁵/₁.
* *Mariane* † 1278. 1 søn.

3. III. *Johannes* (dictus) *Kaas* 1345, var med at underskrive Valdemar Atterdags haandfæstning 1360 ²¹/₁₂. 2 børn. (N° 4 og 192).
4. IV. 1. „*Nisse Koos*“ 1408. 1 Son.
5. V. *Jens Kaas* til *Kaas* 1408, 1425, væbner.
* *Maren Løvenbalk*, datter af ridder og landsdommer *Jens Nielsen Løvenbalk* til *Avnsbjerg* (1391—1434) og *Ulstrup*. 6 børn (N° 6, 179—183).
6. VI. 1. *Niels Kaas* til *Kaas* og *Taarupgaard*²) 1468, ridder, landsdommer i *Nørrejylland*.
* 1. *Else Skram*, datter af *Peder Skram*, ridder, rigsmarsk og herre til *Urup* og *Voldbjerg*, og *Anne Banner*. 4 børn (N° 7, 89, 175, 176).
* 2. *Else Glob*. 2 børn (N° 177 og 178).
7. VII. 1. a. *Jens Kaas* til *Taarupgaard* og *Starupgaard*³), levede endnu 1519.
* *Edel Saltensee*, datter af *Lauge Ibson Saltensee* til *Starupgaard* og fru *Ide Juel*, der først var gift med *Jakob Breide* til *Hindsvadgaard* og tredie gang med *Kirsten Spend* til *Mindstrup*. 6 børn (N° 8, 84—88).
8. VIII. 1. *Niels Kaas* til *Starupgaard*, † 1535; landsdommer i *Jylland*.
* *Anne Bjørn*, † 1540, datter af *Bjørn Andersen* den ældre til *Stenalt* og *Anne Friis*. 10 børn (N° 9, 67—72, 81—83).
9. IX. 1. *Erik Kaas* til *Lindbjerggaard*⁴), † 1578 ²¹/₁₂, begr. i *Viborg domkirke*⁵); 1574 lensmand paa *Børlum kloster*, hans aarlige afgift var 500 gl. dalere.
* *Kirsten Gult*, f. 1536, † 1616, datter af *Peder Ebbesen Gult* til *Palsgaard* og *Hemmestrup* og *Ingeborg Drefeld*. 9 børn (N° 10—11, 19, 24, 59, 63—66).
10. X. 1. *Peder Kaas* † ugift.
11. X. 2. *Niels Kaas* til *Birkelse*⁶) og *Støvringgaard*⁷) 1596. † 1620.
* 1592 ¹⁷/₁₂ *Margrete Bannær*,

- datter af Anders Banner til Gjessingholm og Dorte Rud. 7 børn (No 12—18).
12. XI. 1. *Erik Kaas* til Agersborg⁹⁾ 1631.
* 1627 ¹⁰/₈ *Elisabet Hoeg*, datter af Jakob Hoeg til Trudsholm, befalingsmand paa Skivehus, † 1610 og Maren Eilertsdatter Bryske. Ingen børn.
13. XI. 2. *Anders Kaas*, † 1659 ²⁰/₇ 58 aar gl.
14. XI. 3. *Otto Kaas*.
15. XI. 4. *Niels Kaas*.
16. XI. 5. *Edel Kaas*.
17. XI. 6. *Ingeborg Kaas*.
18. XI. 7. *Dorte Kaas*⁹⁾.
* Folmer *Urne* til Linderumgaard, son af Johan Urne til Valsø og Tale v. Mehlen, første gang gift med Anne Klausdatter Dyre.
19. X. 3. *Jørgen Kaas* til Birkelse, Hemmestrup¹⁰⁾ og Haugaard, lensmand i Stavanger, Jæderen, Dalerne og Ryfylke.
* 1605 ¹⁰/₈ *Mette Banner*, f. 1675, † 1614 ¹⁰/₄, datter af Anders Banner og Dorte Rud og enke efter Erik Bille til Rønneholm, † 1600 i septbr. 4 børn (No 20—23).
20. XI. 1. *Pernille Kaas*.
* 1. *Jesper Lunov* til Plovstrup, † 1637 ¹²/₁₁, søn af Laurids Lunov til Holmegaard og Else Krag.
* 2. Johan *Urne* til Valsø og Vanstadtorp, søn af Johan Urne og Tale v. Mehlen, første gang gift med Else Melchorsdatter Ulfstand.
21. XI. 2. *Erik Kaas*, † ung.
22. XI. 3. *Dorte Kaas*, f. 1608 ⁷/₈, † 1614 ¹¹/₄.
23. XI. 4. *Ingeborg Kaas*, † 1609 ²¹/₈.
24. X. 4. *Mogens Kaas* til Stovringgaard, Lundgaard¹¹⁾, Gudumlund¹²⁾ og Lindegaard¹³⁾, f. 1576, † 1656, begr. i Nyborg ²³/₁₁; ridder, rigsraad, lensmand i Ørum len 1614—19 (Vestervig kloster fulgte sædvanlig med dette), modtog Mariager klosterlen 1619 ¹/₈ og havde det til 1632, befalingsmand paa Nyborg slot¹⁴⁾ 1632—56, undertegnede Frederik III's haandfæstning 1648 ⁶/₇. Ridder af Elef. 1632 ²/₇.
* 1606 ²/₁₀ *Sidsel Friis*, f. juli 1588, † 1646 ⁷/₆¹⁵⁾, datter af Jørgen Friis til Kragerup, † 1616 og Else Bjørn. 13 børn (No 25—34, 40, 42—43).
25. XI. 1. *Iver Kaas*, † ung.

26. XI. 2. *Edel Kaas*, † ung.
27. XI. 3. *Ide Kaas*, † ugift, eiede Tulsted i Aalborg amt.
28. XI. 4. *Mette Kaas* til Hemmestrup 1683, † ugift 1695.
29. XI. 5. *Sofie Kaas*¹⁶⁾ til Støvringgaard, f. 1612 ¹⁴/₉, † 1663.
* 1640 ¹³/₉ Fredrik Parsberg til Harrested, f. 1588 ³/₄, † 1653 ²⁰/₁₀, søn af Niels Parsberg til Harrested og Lisbet Sehested, og første gang gift med Mette Dresselberg til Vognserup.
30. XI. 6. *Else Kaas*.
* 1650 Kristian Grubbe til Tostrup, f. 1624 ⁹/₇, † 1674 ¹/₃. søn af Jorgen Grubbe og Lene Rud.
31. XI. 7. *Kirsten Kaas*, f. 1616, † 1684 ²³/₂.
* septbr. 1647 Niels Parsberg til Sellebjerg og Eskildstrup, søn af Fredrik Parsberg til Harrested og Mette Dresselberg.
32. XI. 8. *Erik Kaas*, † ung.
33. XI. 9. *Niels Kaas*, † 1637 ²¹/₄ i Blois i Frankrig.
34. XI. 10. *Erik Kaas* til Bremersvold¹⁷⁾, Restrup¹⁸⁾ og Egede, f. 1611, † 1669 ²⁶/₆, kongelig sekretær.
* 1. 1642 ²²/₅ i Nyborg med Susanna Sparre, f. i Bahu 1624 ²/₄, † 1650 ²⁹/₇¹⁹⁾, datter af Jens Sparre til Sparresholm og Egede, og Sidsel Parsberg. 2 børn (N° 35—36).
* 2. Beate Reedtz, datter af Frederik Reedtz, † 1659 ⁸/₆ 72 aar gl., og Berte Brahe. 3 børn (N° 37—39).
35. XII. 1. a. *Jens Kaas*, f. paa Gudumlund 1644 ²/₁, † 10 uger gl.
36. XII. 2. a. *Sidsel Kaas*²⁰⁾, f. paa Egede 1645 ²⁶/₅, † 1667 ⁵/₉²¹⁾.
* 1662 ⁹/₁ Vincens Joachim Hahn²²⁾ til Seekamp og Hjortespring, f. 1632 ²²/₁₂, † 1680 ²⁵/₁, geheimeraad, overjægermester, ridder af Elef., søn af Kristofer Hahn og Katarina v. Blüchern.
37. XII. 3. b. *Else Kaas*²³⁾, † 1729.
* Frants Vilhelm v. Folchersam²⁴⁾, † før 1721, generalmajor, chef for smaalenske regiment 1697—98 og for 2det søndenfjeldske dragonregiment 1698—1711; eier af Evje ved Moss. Han var først gift med Edel Sophia Maria v. Marschalck. (N. Stiftelser III. 947 f.)
38. XII. 4. b. *Fredrik Kaas*, oberstlojtnant, † 1695 i beleiringen for Namur. Ugift.
39. XII. 5. b. *Edel Kaas*, † ugift.
40. XI. 11. *Bjørn Kaas* til Veirupgaard²⁵⁾, † 1671 ¹⁰/₁.
* 1656 ⁵/₁₀ i Viborg med Berte Rothkirck, datter af Ventsel Rothkirck til Krogsgaard og Kirsten Reedtz. 1 Datter.

41. XII. *Sidsel Kaas*²⁶), † efter 1723.
 * 1679 ²⁰/_s paa Rugaard i Fyen med Jonas *Lilienskjold* til Herlo, † 1691, amtmand over Nordmør og Romsdals amt 1678, kancelliraad 1689 ¹⁶/_s, fik s. a. bestalling som amtmand i Sondmør; eier af en halvdel af Giske med tilliggende gods; søn af assessor i overhofretten, amtsforvalter i Bergen Hans Hansen Lilienskjold, adlet 1676, † 1681 ⁵/₁₁ og Margrete Jonasdatter, † før 1654 ²²/_s. 6 born.
42. XI. 12. *Jens Kaas* til Støvringgaard, † for 1640.
 * Birgitte *Urne*, † efter 1681, datter af dansk rigsraad og marsk Jorgen Urne til Alslev, † 1642 og Margrete Marsvin, † 1650, 44 aar gl. Ingen born. Birgitte Urne giftede sig 2^{den} gang²⁷) med Klaus (Viffert) Seefeld til Visborggaard, † omtr. 1672, hvorefter hendes svoger Jørgen Kaas arvede Støvringgaard.
43. XI. 13. *Jørgen Kaas* til Gudumlund og Støvringgaard, † 1692, amtmand over Rugaards amt (instrux af 1690 ⁶/_s), kammerjunker.
 * 1649 ¹⁴/₈ Margrete Katrine *Buchwald*, datter af Ditlev Buchwald og Katrine Rantzaу. 8 børn (N° 44—51).
44. XII. 1. *Margrete Kaas*, † i Pretz kloster.
45. XII. 2. *Mette Kaas*, † i Slesvig kloster.
46. XII. 3. *Katrine Kaas*, † ung.
47. XII. 4. *Sidsel Kaas*, † ung.
48. XII. 5. *Sofie Amalie Kaas*, † ung.
49. XII. 6. *Anne Sofie Kaas*, † ung.
50. XII. 7. *Mogens Kaas* til Aagaard og Tulsted (D. Atl. V. 94), † 1695, begr. ²³/₁ i Haarslev kirke.
 * Kristence *Daae*, datter af Oluf Daae til Holmegaard og Anne Brahe, og enke efter Jakob Ulfeld til Skydebjerg, f. 1649, † efter 1689. Ingen born.
51. XII. 8. *Fredrik Kaas*, løjtnant.
 * Sophie *Trolle*, datter af Borge Trolle til Trolholm (nu Holstenborg) og Pernille Bille. 7 born (N° 52—58).
52. XIII. 1. *Jørgen Kaas*, f. 1698, † ung.
53. XIII. 2. *Margrete (Katrine) Kaas*.
54. XIII. 3. *Pernille Kaas*, † ugift.
55. XIII. 4. *Sofie Kaas*.
56. XIII. 5. *Anne Kaas*.
57. XIII. 6. *Elisabet Kaas*.

58. XIII. 7. *Kirsten Kaas*, † 1752.
* 1733 Otte *Thott* til Skabersø, f. 1696 ²⁰/₁₂, † 1758, ritmester i Sverige 1753, søn af Fredrik Thott og Helvig Sofie Sehested.
59. X. 5. *Gjord Kaas* til Taarupgaard⁶⁾, † 1616.
* 1600 ¹²/₄ Ermegaard *Gyldenstjerne*, f. 1552 ¹⁰/₄, datter af Kristofer Gyldenstjerne til Iversnæs og Anne Parsberg, og enke 1590 efter Truid Bjorn til Bjornsholm. Hendes 2det ægteskab, der var barnløst, blev opløst ved dom 1602. Hun levede der- efter endnu 24 aar.
60. XI. 1. *Kristofer Kaas* (=den uægte Kaas) til Overklit.
* Blandseflor *Bildt*, der levede som enke 1656, datter af Otto Bildt til Hestrup og Lundested, og Inger Vognsen. 1 datter.
61. XII. *Inger Kaas*.
* 1. Laurids *Lunov* til Overklit, f. 1622 ¹⁶/₁, † 1665 ¹⁰/₁₂, søn af Otte Lunov og Sidsel Krabbe, og enke- mand efter Maren Basse.
* 2. Jens *Hvas* (efter meddelelse fra justitsraad F. Hvass).
62. XI. 2. *Anne Kaas*, »skikkede sig ilde« (efter Klevenfeldt).
63. X. 6. *Johanne Kaas*.
* 1. Godske *Friis* til Lundegaard, søn af Godske Friis til Vadskjærgaard og Elisabet Vestenie, og enkemand efter Maren Kruse.
* 2. Niels *Krag* til Gjessingholm, søn af Henrik Krag til Trin- derup og Kirsten Munk, og ægtede 2den gang Maren Mund.
64. X. 7. *Anne Kaas*.
* 1593 ²³/₂ fastelavnssøndag paa Kjøbenhavns slot med Preben *Bild* til Aggersborg, f. 1556 ²²/₂, † 1602 ¹⁰/₆, forlenet med Lister len i Norge, Vinstrup i Sjælland, Hindsgavl i Fyn og senest Lundenes i Haardsyssel. Ligtalen over ham findes i Bricka og Gjellerup: Den danske Adel I. p. 397. Søn af rigets Admiral Evert Bild til Ravnholt, † 1567 og Vibeke Podebusk.
65. X. 8. *Ingeborg Kaas*, † 1634 ⁴/₁₁.
* 1601 ¹⁰/₁₀ Lage *Urne* til Sellebjerg, † januar 1629, søn af Klaus Urne til Beltebjerg og Anne Grubbe, og enkemand efter Margrete Ulfeld.
66. X. 9. *Kirsten Kaas*.
* 1600 ²⁰/₁₁ Anders *Sinklar* til Sinklarsholm, f. 1555, † 1625 ¹⁷/₁,

rigsraad, ridder, lensmand paa Kalmar og en tid ca. 1622 paa Bornholm, søn af Henry Sinklar og Janet Lindsay.

67. IX. 2. *Ide Kaas*, † ung.
68. IX. 3. *Edel Kaas*, † ugift.
69. IX. 4. *Ide Kaas*, † 1597.
* *Peder Juell* til Brandbjerg 1541, søn af Palle Enevoldsen Juell til Laage og Anne Vestenie.
70. IX. 5. *Anne Kaas*.
* *Just Ulfeld* til Østergaard, Skumstrup og Mosgaard, † 1563, søn af Anders Ulfeld og Ellen Tegenhuus.
71. IX. 6. *Jørgen Kaas*, † ugift.
72. IX. 7. *Bjørn Kaas* til Starupgaard²⁹), Vangkjær³⁰), Kjærsgaard og Tybjerggaard, † 1581 ²⁹/₃, rigsraad, befalingsmand paa Malmø slot 1567, var s. a. befalingsmand paa »Svanen«, et af de fartoier, der bragte undsætning til Norge under Svenskernes uheldige tog mod Akershus, hvorved Oslo blev opbrændt.
* 1554 *Kristencø Rotfeld*, † 1601, datter af Niels Jensen Rotfeld til Bratskov og Anne Hoeg. 7 børn (N° 73—78, 80).
73. X. 1. *Gabriel Kaas*, † 1610, til Bjærsholm, Tybjerggaard, Vaargaard, Thorsø og Brandbjerg.
* 1589 ¹⁷/₈ i Malmø med Maren *Munck*, † for 1610, datter af Jørgen Munck til Visselbjerg og Dorte Galt. Ingen børn.
74. X. 2. *Edel Kaas*, † ugift.
75. X. 3. *Anne Kaas*.
* *Albert Skeel*³¹) til Jungetgaard, »rettet i Horsens 1609 ²⁷/₁₆«, søn af Herman Skeel, † 1557 og Kirsten Rud.
76. X. 4. *Erik Kaas* til Vaargaard³²), † 1598³³).
* 1. 1592 ⁹/₁₀ *Birte Seefeld*, † 1593 18 uger efter bryllupet, datter af rigsraad Jakob Enevoldsen Seefeld til Visborggaard, f. 1545 ¹/₃, og Sofie Rosenkrantz, † 1571.
* 2. 1595 ¹⁰/₈ *Anne Krabbe*, † 1625 ²⁴/₁₁, datter af Iver Krabbe til Østergaard og Magdalene Banner, og enke efter rigsraad Axel Viffert til Axelvold, † 1580. Ingen børn.
77. X. 5. *Kirsten Kaas*³⁴), † 1586 ⁷/₈.
* *Ove Urup* (Ugerup) til Ovesholm, † 1622, søn af Ove Urup og Maren Skovgaard.
78. X. 6. *Niels Kaas* til Starupgaard, † 1597 ¹¹/₄.
* 1593 ⁴/₁₁ *Birgitte Rosenkrantz*³⁵), henrettet 1603 ²⁹/₆, datter af Timme Nielsen Rosenkrantz til Rydhave og Karen Viffert. 1 datter.

79. XI. 1. *Anne Kaas*, † 1649.
* *Albert Rostrup* til Selleskovgaard, søn af Hans Rostrup og Anne Lange. Han solgte 1615 hovedgaarden Rydhave. Deres datter Karen Rostrup blev gift med Hans Juul til Meilgaard og tilførte ham Starupgaard.
80. X. 7. *Helvig Kaas*, † 1638 ²⁴/_s.
* *Hannibal Gyldenstjerne* til Store Restrup, † 1608, søn af Mogens Gyldenstjerne, † 1569, og Anne Sparre, † 1564.
81. IX. 8. *Jens Kaas* til Gudumlund og Vaargaard, † 1578 ¹⁴/₁₂³), lensmand paa Elfsborg 1567, oberst 1571, lensmand paa Silkeborg slot 1573, i Aalborg 1577.
* *Margrete Lange*, † 1622, bekjendt for sin lærdom, datter af Erik Lange til Engelsholm og Anne Gjordsen, og 2den gang gift 1584 ²³/_s med Knud Brahe, † 1615, ritmester i Kalmarkrigen, lensmand paa Bygholm. Ingen børn.
82. IX. 9. *Niels Kaas* til Taarupgaard, f. 1535 7 mdr. efter faderens død, † 1594 ²⁰/_s, begr. i Viborg domkirke²³). Rigsraad og kansler. En af de 4 herrer, som 1588—1594 forestod regjeringen under Kristian IV's mindreaarighed. Ugift. Han fik 1567 af Fredrik II jus patronatus til Taarup kirke og præstegaard. Taarupgaard gik efter hans død over til brodersønnen Gjord Kaas (se No 59).
83. IX. 10. *Kristence Kaas*, † gammel jomfru.
84. VIII. 2. *Mogens Kaas*²⁶) til Taarupgaard 1541, kantor i Ribe og kannik i Viborg (kaldes hos Hofm.: »Magister og Domherre ved domkirken i Viborg). forlenet med Ørslev kloster; pleiefader til kansler Niels Kaas.
85. VIII. 3. *Kristen Kaas*, »slaget for Aalborg«.
86. VIII. 4. *Erik Kaas*, † ugift.
87. VIII. 5. *Maren Kaas* til Oxvang 1543.
* 1513 ²⁰/₇ i Ribe med Hans *Munk*, † 1535, søn af Peder Munk til Krogsgaard og Mette Jespersdatter Emmiksen (Gen. og biogr. Archiv No 1—8).
88. VIII. 6. *Ellen Kaus*, † 1559²⁷).
* efter 1536 med Erik *Tornekrands* til Kollerup og Torupgaard (nu Frisenvold), † 1561, søn af Niels Kristensen Tornekrands til Kye og Benedikte Munk til Kollerup, og enkemand efter Ingeborg Juel.

89. VII. 2. a. *Niels Kaas* til Jølbygaard 1542 og Ørndrup⁸⁹⁾.
 * 1. Abel *Høeg*, datter af rigsraad Peder Høeg til Eskjær, og Kirsten Henningsdatter Rekkenberg.
 * 2. Anne *Flemming* til Gjendrup, enke efter (N. N.) Navel. 5 børn (N° 90—91, 155—156, 174).
90. VIII. 1. *Elsebet Kaas*.
91. VIII. 2. *Mogens Kaas* til Ørndrup 1540 og Sonderris 1546, begr. i Karby kirke. Kjøgemester hos Fredrik II.
 * 1. Mette *Friis*, datter af Godske Friis til Nebel, † 1495, 81 aar gl., og Birte Olufsdatter af Favrgaard, og enke efter Anders Spend. 3 børn (N° 92—94).
 * 2. Magdalene *Spend*, datter af Mogens Spend og Skram. 5 børn (N° 136—140).
92. IX. 1. a. *Kirsten Kaas*.
 * Kristofer *Juel* til Estrup 1579, † 1588 ¹³/₄, søn af Thomas Iversen Juel og Lene Rosenkrantz. 3 børn.
93. IX. 2. a. *Niels Kaas* til Ørndrup og Store Hessel⁹⁰⁾.
 * Dorte *Munk*, datter af Hans Munk til Krogsgaard, † 1535, og Maren Kaas (se N° 87). Ingen børn.
94. IX. 3. a. *Erik Kaas* til Aas⁴⁰⁾ 1565.
 * 1. Ellen *Juel*, datter af Mogens Mogensen Juel til Knivholt, og Ingeborg Galskyt. 1 datter (N° 95).
 * 2. Johanne *Stygge*, datter af Enevold Stygge til Todbøl, og Berte Dyre. 1 søn (N° 96).
 * 3. 1577 ⁹/₆ Berte *Ulfeld*, † 1593 ³/₄, datter af Klaus Ulfeld til Rødkilde, † 1566, og Dorte Ovesdatter Lunge. 4 børn (N° 99, 111, 133, 135).
95. X. 1. a. *Ingeborg Kaas*, † 1622 ¹/₃.
 * Mogens *Krag*⁴¹⁾ til Glomstrup, f. 1544, † 1622 ¹⁸/₂, søn af Niels Krag til Kjellingbjerg, og Else Mogensdatter Stampe, og enkemand efter Sofie Nielsdatter Juel, f. 1544, † 1583.
96. X. 2. b. *Mogens Kaas* til Aas, Nibstrup, Lyngholm⁴²⁾ 1644 og Tidemandsholm⁴³⁾ 1631, † efter juli 1652.
 * 1. 1600 ²/₁₁ Anne *Juel*, † 1602 ²⁰/₆, datter af Peder Juel til Alsted, † 1612 ²¹/₃, og Margrete Ulfstand. 1 datter (N° 97).
 * 2. Agate v. *Mehlen*, datter af Palle v. Mehlen

til Lundsgaard, og Anne Knob, og enke efter Markvard Rodsteen til Lengsholm. 1 søn (N° 98).

97. XI. 1. a. *Johanne Kaas*.
* Lauge *Urne* til Runtofte (»han kom i uleilighed for sin frues skyld og maatte rømme landet». Hofm.), søn af Johan Urne og Tale Pallesdatter v. Mehlen.
98. XI. 2. b. *Markvard Kaas* til Tidemandsholm, f. 1606, † 1658 ¹²/₄.
* 1634 ¹/₆ Anne *Stygge*, datter af Niels Stygge og Else Munk. Begge er begravne i Taars kirke. Ingen børn. Efter deres død blev gaarden udlagt til 12 arvinger, som alle i 1690—91 solgte sine parter til Johan Urne til Nibstrup.
99. X. 3. c. *Klaus Kaas* til Sø⁴¹) og Strandet⁴²) 1627.
* Margrete *Prip*, datter af Kristen Prip til Øland, og Dorte Vestenie. 6 børn (N° 100, 106—110).
100. XI. 1. *Enevold Kaas* til Lyngholm 1661, løjtnant.
* 1. 1651 ²/₂ Helvig *Rodsteen*, datter af Palle Rodsteen til Lundsgaard, og Ingeborg Skeel. 5 børn (N° 101—105.)
* 2. 1685 Mette *Ulfeld*, datter af Jakob Ulfeld til Karstofte, og Regitse Galt.
101. XII. 1. a. *Klaus Kaas*.
102. XII. 2. a. *Pulle Kaas* til Lyngholm, f. 1658, dobt ²/₅ i Hvidbjerg kirke, † 1699.
* Anne Katrine *Kaas* (se N° 379).
103. XII. 3. a. *Dorte Kaas*, dobt 1660 ¹⁰/₇.
* Klaus Herluf *Pors* til Øllingsø og Ullerup, ritmester, søn af Klaus Pors og Anne Arenfeld.
104. XII. 4. a. *Berte Kaas*.
105. XII. 5. a. *Berte Margrete Kaas*.
* 1. Mathias *Budde* til Hindsels, f. paa Tøllist paa Øsel 1613 ¹⁰/₁₁, † 1679 ⁵/₆, oberstløjtnant, som var gift første Gang med Sofie Ovesdatter Gedde, og anden Gang med Else Kasparsd. Gersdorff, † 1677 ²²/₉, søn af Fredrik Budde til Tøllist, † c. 1648, og Karen Urup, † 1656.
* 2. Hans *Pors*, broder af Klaus Pors (se N° 103).
106. XI. 2. *Klaus Kaas*, † ung.
107. XI. 3. *Berete Kaas*.⁴⁰)
* 1629 ⁹/₅ Hans Wolf *Unger*, f. 1596 ²⁴/₆, † 1665 ²³/₈, til

Villerup, som han fik med sin hustru, son af Wolff Unger til Weissensee og Eva Capler.

108. XI. 4. *Agnete Kaas* til Feggeklit⁴⁷⁾ (Fæklit) 1688.
* Peder *Mylling* til Holmegaard paa Langeland, son af Henrik Jespersen Mylting og Dorte v. Deden.
109. XI. 5. *Dorte Kaas*.
* Henrik *Linderoth*, oberstloitnant, faldt 1657 ved Fredericia; han hed oprindelig Rot, men blev adlet 1646 ¹/₁₂.
110. XI. 6. *Abel Kaas*.
* Niels *Lange* til Ronnovholm, † udenlands 1675, son af Kristen Lange og Karen Brockenhuus. Han førte kun 1 rose i skjoldet.
111. X. 4. c. *Otto Kaas* til Nandrup⁴⁸⁾ 1635 og Lonsgaard 1633.
* 1. Regitse *Vestenie*, datter af Erik Vestenie til Sæbygaard, og Sofie Beck.
* 2. 1643 Lisbet *Rosenkrantz*, datter af Otte Kristofer Rosenkrantz til Boller, og Sidsel Podebusk, enke efter Hans Pogwisch til Damsbo. 2 børn (No 112—113).
112. XI. 1. *Birgitte Kaas*.
* Laurits Godskesen *Friis* til Gjervig, der siden ægtede Inger Munk og Else Munk.
113. XI. 2. *Mogens Kaas* til Holmegaard⁴⁹⁾ og Lykkesholm⁵⁰⁾, † 1655.
* Anne *Pors*, datter af Rudbek Pors, f. 1566, † 1609, til Skovsgaard, og Kirsten Norbye, † 1655. 1 søn.
114. XII. 1. *Otto Kaas* til Holmegaard og Lykkesholm, f. 1649, † 1716 ²/_s.
* 1674 ²⁰/₁₂ Hilleborg *Steensen*, f. 1642, † 1711 ¹⁹/₁₂, datter af Vincents Steensen, der var landsdommer og krigskommissær paa Langeland og faldt i en træfning nær sin gaard Steensgaard 1659 ⁷/₂, og Anne Holck, f. 1602 ¹/₃, † 1660 ²⁶/_s. 7 børn (No 115—116, 118, 123—124, 131—132).
115. XIII. 1. *Hilleborg Kaas*, † liden.
116. XIII. 2. *Mogens Kaas*, † 1715, ritmester, kommandant i Glückstadt.
* Margrete *Fack*. 1 søn.
117. XIV. 1. *Kristian Frederik Kaas*, f. 1714, † 1799 ⁹/₄, ritmester. Med ham uddøde denne gren af familien.

- * 1777 $\frac{5}{2}$ Kristine Ulrikke *Berthelsen*, f. 1731, † 1799 $\frac{1}{5}$.
Ingen børn.
118. XIII. 3 *Hans Ditlev Kaas* til Holmegaard og Lykkesholm, f. 1676,
† 1748 $\frac{1}{9}$, oberstlojtnant.
* *Mette Brockdorff*, † 1743 $\frac{10}{11}$. 4 børn (No 119—122).
119. XIV. 1. *Otto Kaas*, f. 1718 $\frac{29}{3}$.
120. XIV. 2. *Sofie Dorthea Kaas*, f. 1720, døbt $\frac{12}{4}$.
* *Rudolf v. Offenberg*, ritmester, søn af kommandør
Hans Kristofer v. Offenberg og Erika Kristine Kaas
(se No 418).
121. XIV. 3. *Hilleborg Sofie Kaas*, f. 1725 (efter »Pers. Tidsskr.«
III. 3. p. 185), † 1799 $\frac{22}{10}$.
* 1743 $\frac{21}{1}$ *Carl Frederik Steensen* til Steensgaard, oberst-
lojtnant, f. 1721, † 1793 $\frac{16}{12}$, søn af Hans Gotfred
Steensen og Anne Sofie Kaas (se No 131). 2 børn.
122. XIV. 4. *Ditlev Kaas*, f. 1728, døbt $\frac{26}{11}$, † 1735 $\frac{12}{11}$.
123. XIII. 4. *Vincents Steensen Kaas*⁵¹), f. paa Lykkesholm 1678 $\frac{17}{3}$,
† 1709 $\frac{24}{12}$.
* 1706 $\frac{10}{9}$ *Mette Margrete Sehested*, † 1715, datter af Erik
Sehested, † 1683, til Lykkesholm, og Margrete Rammel, og
enke efter Bernt Fredrik v. Deden til Mollegaard, † 1706.
Ingen børn.
124. XIII. 5. *Rudbek Kaas* til Nedergaard⁵²), f. 1679, † 1731 $\frac{20}{3}$,
oberst.
* *Sofie Charlotte Brockdorff*, † 1768, datter af generalmajor
Ditlev Brockdorff til Grundet, og Sofie Dorthea v. Levetzau,
og anden gang gift med Kristian Banner Kaas, † 1755, til
Nedergaard og Hjortholm, generalmajor (se No 419). 3 børn
(No 125, 126, 130).
125. XIV. 1. *Frands Jokum Kaas*, f. 1717, † 1719 $\frac{21}{5}$.
126. XIV. 2. *Otto Ditlev Kaas* til Nedergaard, f. 1719 $\frac{14}{6}$, † 1778
 $\frac{6}{7}$, generalmajor.
* 1745 $\frac{15}{7}$ *Sofie Dorothea v. Eickstädt*, datter af
general Valentin v. Eickstädt, † 1718 til Ravnstrup, og
Edele Katrine Kaas (se No 5. 8). 3 døtre (No 127—129).
127. XV. 1. *Edele Sofie Kaas*, f. 1746 $\frac{10}{5}$, † 1800 $\frac{22}{10}$.
* 1771 $\frac{11}{9}$ *Fredrik Christian Kaas* (se No 449), f.
1727 $\frac{1}{12}$, † 1804 $\frac{28}{3}$, kammerherre, kommandør,
enkemand efter Sofie Elisabet Charisius.
128. XV. 2. *Anna Margrete Birgitte Beate Kaas*.

- * 1769 ¹²/₉ Carl August v. *Keiserlingk*, f. 1718, † 1796, kammerherre, oberst.
29. XV. 3. *Kristiane Charlotte Banner Kaas*, f. 1754, † 1772 ²²/₅.
30. XIV. 3. *Margrete Kaas*, f. 1719, † 1777.
* 1. 1744 ²²/₁ Frederik Lorents *Biilow* til Espe, f. 1708 ¹⁸/₁₀, † 1748 ⁹/₅, major.
* 2. 1769 ¹⁴/₁₂ Ove Bernhard *Lüttichau*, † 1787, major.
31. XIII. 6. *Anne Sofie Kaas*, f. 1686, † 1757 ²²/₆ (se No 121).
* 1712 ²¹/₉ oberstløjtnant Hans Gotfred *Steensen* til Steensgaard og Egelykke paa Langeland, f. 1689, † 1757 ¹⁰/₅, søn af løjtnant Henrik Steensen og Mette Gotfredsdatter.
32. XIII. 7. *Anne Holk Kaus*.
33. X. 5. c. *Mogens Kaas*⁵³⁾ til Lyngholm.
* *Margrete Vestenie*, datter af Erik Vestenie til Sæbygaard, og Sofie Beck. 1 søn.
34. XI. 1. *Klaus Kaas*, † 1629 i Sorø.
35. X. 6. c. *Eggert Kaas*, † udenlands.
36. IX. 4. b. *Mette Kaas* til Sonderris.
* *Kristofer Kruse* til Tulsted, † 1599, søn af Thomas Kruse til Voerst og Kirsten Friis.
37. IX. 5. b. *Helvig Kaas* til Sondergaard og Lundegaard 1625, † ugift.
38. IX. 6. b. *Iver Kaas* til Ørndrup, † ugift.
39. IX. 7. b. *Abel Kaas*⁵⁴⁾, † 1597.
* 1. *Eggert Bilde* til Markiegaard, søn af rigsraad Anders Bilde til Søholm og Pernille Krognos.
* 2. 1586 ¹⁴/₈ Kristian *Gyldenstjerne* til Restrup og Stjernholm, f. 1552, † 1617 ²¹/₂, admiral, søn af rigsraad Mogens Gyldenstjerne og Anna Sparre, og anden gang gift med Dorte Rud.
40. IX. 8. b. *Jens Kaas* til Ørregaard⁵⁵⁾, † 1609; landsdommer i Jylland, fik 1546 af kong Kristian III brev »ad gratiam« paa Viskumgaard (D. Atl. IV. 462).
* *Kirsten Juel*, datter af Mogens Juel til Udstrup, og Dorothea Krabbe. 2 børn (No 141, 154),
41. X. 1. *Jens Kaas* til Ørregaard og Frøstrup⁵⁶⁾, † 1593 ¹⁷/₃ eller 1609 (efter Thiset).
* 1587 ²⁶/₂ Ellen *Stygge*, † 1615, datter af Thomas Stygge

- til Frøstrup, † 1577 og Kristence Vebner, † 1615. 3 børn (N° 142, 146, 153).
142. XI. 1. *Thomas Kaas* til Ørndrup, † 1651.
* *Anne Wind*, f. 1587 ⁴/₆, † 1683, datter af Jakob Wind til Grundet, overste sekretær hos kong Fredrik II, erke-
degn og kannik i Roskilde, † 1607 ¹⁴/₄, 63 aar og Else
Høeg, † 1649 ¹⁰/₁ (Hofm.) 3 børn (N° 143—145).
143. XII. 1. *Kirsten Kaas*⁵⁷), † 1700.
* *Valdemar Skram* til Skovsgaard, f. 1617 ¹⁵/₆, †
febr. 1693, son af Hans Skram til Selleskovgaard,
og Anne Parsberg.
144. XII. 2. *Jens Kaas*, † ung.
145. XII. 3. *Jørgen Kaas*, † som barn, begr. i Varde 1649 ²⁹/₁₀.
146. XI. 2. *Mogens Kaas* til Frøstrup og Krabbesholm⁵⁸), f. 1593
³/₈, † 1639 ¹⁵/₃, begr. i Viborg⁵⁹); befalingsmand paa Kjø-
benhavns slot 1625, paa Dueholms kloster 1629 ⁶/₈ (til
1639?)
* 1626 ⁶/₁₀ *Johanne Høeg*, f. 1595 ¹⁹/₁, † 1639 ¹⁰/₅, datter
af Stygge Hoeg til Vang, og Anne Ulfstand. 5 børn
(N° 147, 149—152).
147. XII. 1. *Jens Kaas* til Krabbesholm, † før 1662.
* *Karen Reedtz*, datter af Fredrik Reedtz til Tyge-
strup, † 1659 ⁶/₆ 72 aar, og Berte Brahe. 1 datter.
148. XIII. 1. *Johanne Sofie Kaas*.
* *Frants Juul*, feltmarskalk (»marescal de camp») i
Frankrig, død i Danmark, eiede Krabbesholm
1682, 1687, son af Hans Juul og Lisbet Krag.
149. XII. 2. *Ellen Kaas*, begr. 1649 ¹⁸/₃ i Vordingborg. Hun
var forlovet med nedennævnte Laurits Belov, men
døde før brylluppet.
150. XII. 3. *Anna Kaas*, ugift, begr. 1631 ⁶/₁ i Budolfi kirke
i Aalborg.
151. XII. 4. *Margrete Kaas*, f. i Dueholms kloster 1630 ⁹/₁₁,
† 1660 ²³/₆⁶⁰).
* 1651 ²⁸/₃ *Laurits Belov* til Kjolstedgaard, lands-
dommer i Jylland, son af Klaus Belov til Spøttrup og
Karen Lange.
152. XII. 5. *Kirsten Kaas*, f. 1631 ²⁷/₁₁ i Dueholms kloster,
kom efter forældrenes død til sin moster Jytte Høeg,
enke efter Niels Krag til Trudsholm, † 1652 ¹⁰/₅.

- * 1651 ^{28/9} Tyge *Belov* til Frøstrup, lensmand paa Hindsgavl slot 1650, broder af ovennævnte Laurits Belov.
153. XI. 3. *Helvig Kaas* til Nordrup 1625.
154. X. 2. *Otto Kaas*, † som barn.
155. VIII. 3. *Sofie Kaas*.
 * 1. Tyge *Lunge* til Odden, † 1546, son af rigsraad Ove Lunge og Anne Friis.
 * 2. Lars *Baden (Jernskjeg)*, son af Anders Nielsen Baden til Skottorp, og Bodil Axelsdatter.
156. VIII. 4. *Niels Kaas* til Jølbygaard⁶¹).
 * Maren *Dyre*, datter af Iver Klausen Dyre til Aalegaard, og Johanne Skram. 7 born (N° 157—162 og 173).
157. IX. 1. *Else Kaas*, † efter 1627.
 * Tyge *Galskyt* til Søndergaard, † 1601, søn af Will Thomsen Galskyt til Hvilstedgaard, og Elsebet Juel.
158. IX. 2. *Anne Kaas*.
 * Otto *Huitfeldt* til Frøslevgaard 1584, son af Klaus Huitfeld til Krumstrup, † 1591, og Dorte Beck. 5 born.
159. IX. 3. *Johanne Kaas*, † 1604, begr. ^{19/12} 62).
 * febr. 1572 Ove *Juul* til Palstrup og Meilgaard 1601, son af Axel Juul, f. 1503, † 1577 ^{10/8} og Kirsten Lunge, † 1578 ^{28/11} 10 born.
160. IX. 4. *Mette Kaas*.
 * Lars *Munk* til Hungstrup eller til Mølgaard.
161. IX. 5. *Birte Kaas*, † efter 1613.
 * Herman *Kaas* til Skovsgaard (se N° 208).
162. IX. 6. *Erik Kaas* til Jølbygaard 1591.
 * 1. 1587 ^{10/9} Kirsten *Abildgaard*, datter af Paul Abildgaard til Skodborghus og Kirstine Ulfeld. 10 born (N° 163—172).
 * 2. Karen *Hvide*, datter af Mogens Mogensen Hvide til Sindinggaard og Kirsten Svendsdatter Vebner. Ingen born.
- 163-171. X. 1—9 a. *Ni børn*, † som smaa.
172. X. 10. *Poul Kaas*, † strax efter moderen.
173. IX. 7. *Mogens Kaas*, levede c. 1590.

174. VIII. 5. *Jens Kaas*, † for 1537 (Herredags Dombog I. p. 53.)
175. VII. 3. a. *Kristen Kaas*, 1496.
176. VII. 4. a. *Ellen Kaas*.
* Laurits *Rostrup* til Selleskovgaard, søn af Hans Rostrup og Birgitte Hvas.
177. VII. 5. b. *Erik Kaas*, † 1520, biskop i Viborg; underskrev kong Kristian II's haandfæstning 1513 ²²/₇.
178. VII. 6. b. *Gjertrud Kaas*.
* Mogens *Thomsen* til Damsgaard, † 1522. (Angaaende deres afkom se »Mur-Kaas« N° 199).
179. VI. 2. *Mogens Kaas*.
180. VI. 3. *Kristen Kaas*.
181. VI. 4. *En datter* (Gjertrud?).
* Thomas *Jensen* til Kaas (se 197).
182. VI. 5. *Inger Kaas*.
* Peder Nielsen *Bomøve* til Vodborge.
183. VI. 6. *Bertel Kaas* til Nørgaard ^{6a)} 1468, 1496.
* 1. Mette *Spend*, datter af Lave Jepsen Spend til Starupgaard og Ide Juel. 6 børn (N° 184—189).
* 2. Ingeborg *Fasti*, datter af Erik Kristensen Fasti, lensmand paa Silkeborg, og Ellen Skram til Voldbjerg. 2 børn. (N° 190—191).
184. VIII. 1. a. *Edele Kaas*.
* Mogens *Hvide* til Sindinggaard, søn af Jens Knudsen Hvide og Karen Serlin.
185. VII. 2. a. *Maren Kaas*.
* Kristiern *Stygge* til Randrup.
186. VII. 3. a. *Anne Kaas*.
* Erik *Lykke* (den ældre) til Skovsgaard, søn af Hans Lykke til Havno og Ellen Munk.
187. VII. 4. a. *Morten Kaas*, magister »en geistlig mand, † strax efter sin hjemkomst«.
188. VII. 5. a. *Iver Kaas* til Norgaard.
* Maren *Hollunger*, datter af Tage Henriksen Hollunger til Dybæk og Karen Tornekran's. Ingen børn.
189. VII. 6. a. *Lave Kaas*, † som barn.
180. VII. 7. b. *Jørgen Kaas*, † som barn,
191. VII. 8. b. *Margrete Kaas*.
* Niels Markorsen *Rodsteen* til Lengsholm (er noget tvivlsom)

192. IV. 2. *Inger Kaas* (kaldes hos Hofm. »Bodil«).* Mikkel Nielsen *Krabbe* til Østergaard.

Anmærkninger.

¹⁾ Hovedgaarden *Kaas* i Lime sogn, Rødding herred, Viborg amt ligger paa den yderste odde af Vester Salling (Kaas hoved) tæt ved Limfjorden, hvoraf den del nord for Kaas hoved kaldes Kaas bredning; den har godt fiskeri og til gaarden hører en liden skov paa odden, hvilken allerede i denne del af Vesterjylland er en sjeldenhed, ligesom overhovedet i Salling. Kaas er en meget gammel herregaard, efter hvilken en af de ældste og anseligste adelsfamilier her i Landet har optaget sit stammenavn. Allerede paa kong Erik Glippings tid nævnes Johan Nicklesson (Jens Nielsen) af Kaas, hvis hustru »fru Mariane« efter Hvitfeldt døde 1278; han forekommer ogsaa 1307 som medlem af kongens raad, og endnu 1320 findes hans navn blandt de riddere, som har undertegnet Kristofer II's haandfæstning. I det 15. aarhundrede nævner D. Atl. væbnerne Jens Kaas og Thomas Jensen som eiere af Kaas. I skipper Clements feide 1534 blev Kaas, som da tilhørte Jens Hvas, der senere blev henrettet som tilhænger af Clement, afbrændt; da den gjenopbyggedes, blev den flyttet længere ned mod fjorden. 100 aar senere opførte rigsraad Nils Krag til Trudsholm og fru Jytte Høg den nuværende grundmurede hovedbygning paa 2 etager; begges vaabener med aarstal 1635 staaar endnu over indgangen. Efter Nils Krags død 1650 gik Kaas i arv til hans søn oberstlojtnant Nils Krag. De næste eiere var etatsraad og landsdommer Kristofer Bartholin, hans søn konferentsraad Bartholin, assessor Jens de Hofman, hans svigersøn Mathias Vandborg; efter ham gik gaarden over til den med ham beslægtede familie Colding, der endnu eier den. (Trap. Danm. V. 388).

²⁾ Hovedgaarden *Taarupgaard* (Torup-), Taarup sogn, Fjends herred, Viborg amt. (Trap. Danm. V. 394).

³⁾ *Staarupgaard* (Starup-) beliggende nær Skivefjords østre bred, Høislev sogn, Fjends herred, Viborg amt, hører til de ældste hovedgaarde i Jylland og var i 15de og 16de aarh. i familien Kaas's besiddelse. (Trap. Danm. V. 390).

⁴⁾ Hovedgaarden *Lindbjerggaard*, Ølgod sogn, Øster Horne herred, Ribe amt, eiedes 1565 af Erik Kaas. (Trap. Danm. VI. 472).

⁵⁾ »1578 den 14 December obiit nobilis vir Iohannes Kaas, præses arcis Aalburgensis. 31 December l. a. obiit frater ejus Ericus Kaas. Bleff de begraffne hode til Snapsting i Viborg 1579.« (N. Kirkeh. Samlg. V, 371).

Viborg. In lapide sepulchrali:

»Under denne Steen er begrafven Erlig og Velbyrdig Mand

Erich Kaas

til Lindbjerggaard, Lehnsmænd paa Borlum, som døde den sidste December Aar 1579 med hans kjære Frue

Kirsten Pedersdatter (Galt)

som døde Aar . . . med deres 10 Born. Gud give et. c.»

(Marm. dan. VI. p. 205.)

⁶⁾ *Birkelse* i Aaby sogn, Kjær herred, Aalborg amt, er en meget gammel herregaard, som 1540 kom til familien Galt; Ebbe Andersen Galt overdrog godset til sin fasters søn Niels Kaas, hvis frue var Margrete Banner.

(D. Atl. V. p. 326).

⁷⁾ *Støvringgaard*, Støvring sogn, Støvring herred, Randers amt, smukt beliggende tæt ved den vestlige bred af Randers fjord er en ældgammel herregaard, der har tilhørt *Niels Kaas* til Birkelse og hans broder, rigsraad og ridder, *Mogens Kaas* til Restrup m. m., som i aarene 1622—23 opførte den nuværende hovedbygning. (Trap. Danm. V. p. 568.)

⁸⁾ Hovedgaarden *Aggersborg* i Aggersborg sogn, Øster Han herred, Hjørring amt blev 1631 solgt til *Erik Kaas* af fru Vibeke Bild, enke efter Erik Rantzov, og datter af Anne Kaas og Præbørn Bild. (D. Att. V. p. 321.)

⁹⁾ I Ugilt kirke, Vennebjerg herred, Hjørring amt er begravet Folmer Urne til Linderumgaard med fruere Anne Dyre og *Dorte Kaas*, denne sidste er datter af Erik Kaas. (D. Atl. V. p. 268.)

¹⁰⁾ Hovedgaarden *Hemmestrup*, Lee sogn, Middelsom herred, Viborg amt. (Trap. Danm. V. p. 447.)

¹¹⁾ Hovedgaarden *Lundgaard*, Gammelstrup sogn, Fjends herred, Viborg amt, eiedes efter 1647 af *Mogens Kaas*, ved hvis død 1656 den udlagdes til Sofie Kaas, enke efter Fr. Parsberg. (Trap. Danm. V. p. 398.)

¹²⁾ *Gudumlund*, Gudum sogn, Fleskum herred, Aalborg amt, er en meget gammel herregaard, der af Fredrik II blev givet i forlehning og 1573 afhændet til *Jens Kaas* til Vaargaard, i hvis slægt den senere forblev i længere tid. (Trap. Danm. V. p. 253.)

¹³⁾ *Lindegaard*, Linde sogn, Nordhald herred, Randers amt, kom 1614 ved mageskifte til *Mogens Kaas* til Støvringgaard. (Trap. Danm. V. p. 562.)

¹⁴⁾ Overslag over Rigens Indtægt og Udgift 1642.

»Nyborg Læhn haffuer Herr *Mogens Kaas*, Rigens Raad, med wist og v-wist paa Regenschaf och kand af Jordebogens aarlige Rente och Indkomst bliffue til ofuers, naar Lænsmandens Genant och anden Afkortning er fratagen . . . 3932¹/₂, Rdl. 21¹/₂ Sk.« (Danske saml. 1ste række VI. p. 331.)

¹⁵⁾ I Støvring kirke staar paa altertavlen:

»Anno 1633 lod ærlig og Velbyrdig Mand *Mogens Kaas*, Ridder, til Støvringgaard, Kongl. Majests Befalings-Mand paa Nyborg Slot med sin kjære Hustru Zidsel Friis forfærdige denne Tavle, Gud til Ære og Kirken til Prydelse og andre til et got Exempel. (Marm. dan. V. p. 157.)

¹⁶⁾ I et brev fra Corfits Ulfeldt, dateret »Brug dend 11 Xcembr 1662« forekommer: »Der boer en Frue vdi Sielland paa en gaard henne ved Holbek, hedder Vognserup, Fruen hedder *Sophia kaass*, hun er mig et Capital skyldig paa 1450 Rixdaler, deraff resterer til dend 11 Xcembr et Aars rente, beløber sig 87 Rixdaler; (i margen er noteret: betalt 1663 ⁷/₂). Hun haffuer en egen gaard udi kiøbenhaffin, der kand i vel erfare om hendis person, hun pleyer gemenlig at holde sig oppe udi kiøbenhaffin om jyletider.«

(Danske saml. 1ste række VI. p. 239.)

¹⁷⁾ Hovedgaarden *Bremersvold*, Errindlev sogn, Fugløse herred, Maribo amt, er bygget af *Mogens Gøye*, tilhørte senere *Erik Kaas* † 1669.

(Trap. Danm. IV. p. 388.)

¹⁸⁾ Hovedgaarden *Restrup* (lille R.), Hvam sogn, Rinds herred, Viborg amt, har tilhørt *Mogens Kaas* og hans søn *Erik Kaas*, der blev ruineret i den svenske krig 1660. (Trap. Danm. V. p. 408.)

¹⁹⁾ I Errindlev kirke, Maribo amt findes følgende gravskrift:

»Ærlig og Velb. Frue S. Frue *Susanna Sparre* er fød paa Bahus den 2 Aprilis 1624 af Erlig og Velb. Mand Hr. Iens Sparre til Spærresholm, Ridder og Kongl. Majests. Befalingsmand paa Bahus og Erlig og Velb. Frue Sizele Pasberg

som nu er hensovet udi Herren A.o 1650 d. 29 Julii om Natten, der Klokken var ellefve. (Marm. dan. VI. p. 325.)

I »Bricka og Gjellerup. Den danske Adel« I. findes p. 137 en ligprædiken over hende under titel:

»Verdens daarlige Viisdom oc Guds Børns Viise Daarskab Udaf Lucae 10 Cap. Udi en Christelig Liigprædiken Der Erlig oc Velbiurdig Frues nu Salig med Gud. *Fru Susannæ Sparres*, Erick Kaasis til Restrup, hendis S. Liig blef udj fornemme og gudfryctige folkies nerværelse, nedsat i Sin Sogne Kircke Errendlef, Onszdagen Den 21 Augusti Anno 1650, Korteligen og nogenlunde befattet af Jacob Clausøn Ecclesiaste Errendlevi-Olstrupensi.

²⁰⁾ *Sitsel Kaas* arvede hovedgaarden *Sparresholm*, Toksværd sogn, Hammer herred, Præste amt, efter sin morbroder Kristen Sparre, der døde ugift 1658. Hendes ægtefelle solgte senere gaarden. (Trap. Danm. III. p. 526.)

²¹⁾ I Roskilde kirke findes følgende gravskrift:

»Her under hviler den Edle og Velbaarne Frue nu Salig *Sitzel Kaas*, som var fod paa Egedegaard udi Sælland Aar 1645 den 26 Maji og var Erich Kaasis Datter til Bremmersvold og var hendis Moder Erlig og Velbyrdig Frue Susanna Sparre, og kaldede Gud hende den 5 September 1667, der hun hafde levet i denne bedrovelige Verden 22 Aar 2 Maaneder 9 Dage. Gud give et. c.

(Marm. dan. VI. p. 286.)

²²⁾ Deres datter *Sofie Amalie v. Hahn*, f. 1664, † 1722 ²⁰/₈, var gift med storkantsler Konrad greve af Reventlov, f. 1644, † 1708 og deres datter *Anna Sofie Reventlov*, f. 1693 ¹⁹/₄, blev ophøiet til hertuginde 1712 ¹/₈, viet til kong Frederik IV 1712 ⁴/₈, kronet til dronning i Danmark 1721 ²⁰/₈, † 1743.

²³⁾ *Else Kaas* skjænkede ved gavebrev, dateret Moss 1727 ¹⁴/₈, til skoleløn for nødlidende fader- og moderløse børn 200 Rdlr., hvoraf hun, saalænge hun beholdt kapitalen, forpligtede sig at erlægge 5 pct. i rente, men som siden skulde udsættes mod suffisant pant, »at det kan blive en udødelig Kapital«, ligesom hun bestemte, at der efter hendes død skulde udbetales »til bemeldte forarmede Børn« 100 Rdlr. Ved samme legat skjænkede hun til »Sengeliggende og Husarme« 50 Rdlr. Hun boede paa Evje ved Moss som enke efter næstfølgende F. W. v. Folchersam. (Paa Hofmans stamtavle hedder hun Susanne).

(Nicolaysen, Norske stiftelser III p. 247, 251.)

²⁴⁾ *Frantz Wilhelm v. Folchersam* var fod i Kurland og blev indkaldt af hertug Jakob af Kurland, da denne i 1664 blev eier af Eidsvolds jernværk, hvor han var ansat som forvalter, blev senere militær og udmærkede sig i Gyldenløvsfeiden (1675—1679) »som en tapper Partigjengor, dog efter al Krigs-Anstændighed«; udnævnt 1693 ¹²/₇ til oberst ved Smaalenske infanteriregiment, 1698 ⁵/₇ til chef for Smaalenske dragonregiment, senere generalmajor; tog paa grund af alder afsked før 1716. Da man i den daværende krig syntes, at det gik for langsomt med landets forsvær, siden han ikke tog del deri, »besang gemen Mand hans Ære og Landets Savn i en liden Vise«. Han boede en tid paa Kambo, senere paa Skoien, som han havde faaet af kongen og som han dyrkede godt. Med sin første hustru, datter af Margrete Bjelke og kansler Iohan Fredrik Marschalck, havde han datteren Ulrikke Eleonore, der arvede Tondelgaard i det throndhjemiske efter ham; en datter af hans andet ægteskab blev gift med kammerherre Brockdorff. Han døde for 1721. (Wilse: Spydebergs beskrivelse 547, 554 og Schønnings utrykte reise.)

(Nicolaysen. Norske stiftelser III p. 947—48.)

²⁵⁾ Hovedgaarden *Veirupgaard*, Marslev sogn, Bjerre herred, Odense amt,

eiedes i det 17de aarh. af *Bjørn Kaas*, † 1671; jfr. Bircherøds dagbøger s. 132, hvor han kaldes »en temmelig velstuderet, men i økonomiske Sager meget vanvittig Mand« (Trap. Danm. IV. p. 90.)

²⁰⁾ Herlø kirke, Mangers præstegjeld, Bergens stift, fik ca. 1700 i gave af *Sidsel Kaas* en rød fløiels messehagel med brunt fløiels kørs og solvborder. (Nicolaysen. Norske stiftelser III. p. 672.)

²¹⁾ I Pontoppidan, Dansk Atlas V. p. 101 nævnes, at *Birgitte Urne* var enke efter Klaus Seefeld, da hun ægtede Jens Kaas og 1681 blev nødt til at sælge Visborggaard.

Efter Hofmans stamtavle blev hun efter 1640 som enke gift med Wiffert Seefeld.

²²⁾ *Gjord Kaas* fik Taarupgaard efter sin farbroder kansler Niels Kaas, der døde 1594. Efter flere (11?) aars barnløst ægteskab med Ermegaard Gyldenstjerne, indlod han sig i et ulovligt forhold til Birgitte Timsdatter Rosenkrands, enke efter hans søskendebarn Niels Kaas til Starupgaard og havde med hende 2 børn. Da dette blev bekendt, blev begge domte, ikke for ægteskabsbrud, men som nærbeslægtede for blodskam og henrettede, hun 1603 ²⁹⁾/₆, han først 1616. (Trap. Danm. V. 297, 394. VI. p. 351.)

²³⁾ *Bjørn Kaas*, som arvede Starupgaard efter sin fader 1535, ombyggede gaarden for ca. 300 aar siden saa solid, at af hans bygninger staar endnu hovedbygningen og tærskeladen, og udenom gravene drog han en vold, af hvilken endnu findes spor. Af kong Fredrik II fik han 1564 birkeret for gaarden.

I Hoislev kirke er et begravelseskapel bygget af rigsraad *Bjørn Kaas*. Han og fru Christence Rotfeld Nielsdatter er her nedsatte under en stor ligsten, 4¹/₂ al. lang. 2¹/₂ al. bred, paa hvilken, foruden en mængde vaabener, Bjørn Kaas og frue er udhuggede i fuld legemstørrelse, han i fuldt barnisk. Prædikestolen er 1585 bekostet af hans enke. (Trap. Danm. V. p. 390.)

²⁴⁾ Sædegaarden *Vangkjær*, Torslev sogn, Øster Han herred, Hjørring amt, tilhørte 1568 Bjørn Kaas, der ogsaa eiede Kjærsgaard.

(Trap. Danm. V. p. 105.)

²⁵⁾ *Albert Skeel* var den sidste af sin slægt, der eiede Jungetgaard, Viborg amt; han maatte paa grund af sin voldsomme adfærd bøde med livet; i aaret 1600 ²⁶⁾/₃ havde han paa pintemarkedet i Aalborg dræbt Niels Juul til Kongstedlund, og maatte derfor udrede en mandebod af 2000 Rdlr. Efterat han senere paa Viborg landsting havde ihjelsstukket fogden paa Brandholm (»en Stokkemand Niels Jensen af Varde«), blev han henrettet januar 1609.

(Trap. Danm. V. p. 367.)

²⁶⁾ *Vaargaard* i Belum sogn, Hellum herred, Aalborg amt er en gammel herregaard, som i slutningen af det 15de og begyndelsen af det 16de aarh. tilhørte familien Bjørn, senere Kaas o. fl. (Trap. Danm. V. p. 271.)

²⁷⁾ »Paa en Ligsten« ved Bælum kirke »staar en Herremand i fuld Corpus« — formodentlig er det *Erik Kaas* til Vaargaard og hans tvende fruer, Birgitte Seefeldt og Anne Krabbe. Aarstal 1616. (D. Atl. V. p. 47.)

Ann. Denne *Erik Kaas* kaldes paa Hoffmans stamtavle *Gabriel Kaas* og hans første hustru kaldes Berte Sehested; begge dele feilagtig.

²⁸⁾ Hun findes ikke paa Hofmans stamtavle, men opføres her støttet paa en slægttavle i »Bricka og Gjellerup: Den danske Adel, I«.

²⁹⁾ Gravskrift over *Niels Kaas* i Viborg Domkirke.

Epitaph. Generosis. Herois Dni. *Nicolai Kaas* Regni olim Danie Cancellarii et Senatoris.

Herunder forvares hans Legeme, hvis Sjel hviler i GU'ds Haand den ædle

og Velbr: Hrr. *Niels Kaas* til Torupgaard, fordum to Kongers i Danmark tro Mand, Raad og Cantzler, en meget skarpsindig og dybtænkendes, trofast og op-
 rigtig Mand. Efterat hand sig i 18 Aar her i Riget og i Tydskland, Nederland
 og Frankrige i Bogelige Konster og andre Adelige Øvelser børømmelig havde
 forfremmet, er siden, af Høylovl. Kong Friderich den Anden til øverst Secreterer
 forordnet 1560 og samme Bestilling udi 10 Aar tillige med mange andre høy-
 vigtige Legationer haver forrettet. Udi vor naadigste Konges, Kong Christian
 den Fjerdes umyndige Aar haver hand med 3 andre Rigens Raad begge disse
 Kongerigers Regjering forvaltet og i alle bemeldte høye Bestallinger sig et høy-
 lovligt berømmeligt og ævigt Nafn udi begge Kongeriger efterladt. Salig i Herren
 hensov 1594 den 28de Juni. Venter med alle Udvalde en glædelig Opstandelse
 til det ævige Livs ærefulde Fuldkommenhed. (Marm. dan. VI p. 199.)

³⁶) I familieoptegnelser af Iver Juel til Stubbergaard findes:

»Anno 1519 drog jeg ned til Amsterdam med mester *Mogens Kaas* af
 Taarupgaard, og der slog han mig igjennem mit venstre skulderblad med en Op-
 stinger(!), saa jeg laa 14 uger paa sengen og kunde ikke røre mig.«

1538 fik Mester *Mogens Kaas* brev paa Ørslev kloster »og at skulle deraf
 give aarlig til Kongen 40 Rinske Gylden og tiene Riget med 2 gode Karle, Heste,
 Glavind og Harnisk, eller 2 gode Karle til Skibs, samt besørge Jomfruerne med
 nødtørfdig Underholdning«. (D. Atl. IV. p. 687.)

³⁷) I Galten kirke findes følgende gravskrift:

»Her hviler under denne Steen Erlig og Velbyrdig Mand Erich Nielssøn til
 Collerup og Thorupgaard med begge sine Hustruer, den første hans Sl. Hustru,
 som hviler og herunder Erlig og Velbyrdig Frue Ingeborrig Juel, som døde her
 paa Collerup næste Søndag efter vor Frue Dag, der mand skref 1536; med sin
 sidste Hustru Fru *Elle Kors- (! Kaas) datter*, som døde paa Torupgaard den
 næste Mandag før Iuul, der mand skref 1559. (Marm. dan. V. p. 169.)

Anm. *Ellen Kaas* opføres paa Hoffmans stamtavle feilagtig som datter af
 en Jens Kaas til Starupgaard og Ellen Glob.

³⁸) Hovedgaarden *Ørndrup*, Karby sogn, Sønder herred, Thisted amt, til-
 hørte i begyndelsen af det 16de aarh. den adelige familie *Kaas*, af hvilken flere
 medlemmer ere begravne i Karby kirke. (Trap. Danm. V. p. 191.)

³⁹) Hovedgaarden *Store Hessel*, Borbjerg sogn, Hjerm herred, Ringkjøbing
 amt, eiedes i begyndelsen af det 17de aarh. af *Niels Kaas* og fru Dorte Munk.

⁴⁰) Hovedgaarden *Aas*, Taars sogn, Børglum herred, Hjørring amt, skal være
 oprettet af familien Stygge i det 15de aarh., den har ogsaa været i Familien
Kaas's eie. (Trap. Danm. V. p. 77.)

⁴¹) Under Hvidbjerg Kirkes Taarn har været en muret Grav, hvori *Mogens
 Kaas*^{*)} til Glomstrup og hans frue Ingeborg Kaas Emmiksdotter er begravet
 1622. (D. Atl. V. p. 560.)

⁴²) Otte Banner solgte 1607 sine Forfædres Hovedgaard *Lyngholm* med til-
 liggende Gods til *Mogens Kaas*, hvis anden Frue var Agatha von Mehlen. Han
 købte 1626 af Frederik Reedtz til Tygestrup tre Gaarde i Hvidbjerg Sogn ved
 Aaen, nemlig Lumborggaard, Alstrup og en Gaard i Svenkier og besad endnu
 Lyngholm 1644, i hvilket Aar han den 27 Junii maatte undvige og fly fra sin
 Gaard for Fiendernes de Svenskes Overlast og Plynderi, som sønderloge og
 spolerede hans Kister, Skrine og Skabe, strøede hans Breve paa Stuegulvet, hvor-
 iblandt fandtes Skiedet paa Godset, som et stort Stykke var afskaaret.

(D. Atl. V. p. 486.)

^{*)} Kaas er her feilagtig for Krag.

Gaarden er saaledes forringet nu af sandflugt, at dens areal kun er en ringedel af, hvad det tidligere har været. (Trap. Danm. V. p. 155.)

43) *Tidemandsholm*, Taars sogn, Børglum herred, Hjørring amt, hed tidligere Kartoft, og hørte til Børglum kloster. D. Atl. nævner blandt eierne: Marqvard Rodsteen til Lengsholm, hvis enkefru Agatha v. Mehlen giftede sig igjen med *Mogens Kaas*, som 1631 skrev sig til Tidemandsholm.

(Trap. Danm. V. p. 77.)

44) *Sø* (Sioo), Seierslev sogn, Nørre herred, Hjørring amt, er en gammel adelig sædegaard, der allerede nævnes i den sidste halvdel af det 15de aarh.

(D. Atl. V. p. 588.)

45) I en Afhandling »Den af den jyske og fynske Adel i Aaret 1627 betalte Kornskat« nævnes »*Clauis Kaas* thill Strannet paa sin eggen och paa Jomfru Anne Westenies Wegne».

(Danske saml. for historie, topogr. etc. II. 3. p. 137.)

46) Skallerup sogn, Vennebjerg herred, Hjørring amt.

Et mærkeligt epitafium over 200 aar gl. og prydet med 64 adelige vaabener for forskellige familier, er af stamfaderen til familien Unger her i Landet *Hans Wolf Unger* til Villerup, som levede i midten af 17de aarh. ophængt i koret med følgende inskription:

»En Steyermærker af Gebort, En Unger af Famili

I Steyermark min Tid var kort, Til Danmark stod min Villi.

En Kaasis Rod jeg plantet der, Sex Grene deraf komme,

De fem voxte til Vaaben at bær, Den Sjette en Jomfru Unge».

Vaabenerne er hans og fru. *Birte Kaas's* 16 aner paa fædrene og mødre-sider; saavel inskription som vaabenskjolde har holdt sig usædvanligt godt.

Hovedgaarden Villerup kom ved ægteskab til *Hans Wolf Unger* i det 17de aarh.

(Trap. Danm. V. p. 57.)

47) *Agnete Kaas* er ifølge D. Atl. V. p. 588 begravet i Seierslev kirke.

Gaarden *Feggekliit* har været beboet af adelsfolk, blandt hvilke 1688 nævnes. *Agnete Kaas til Fækkliit*.

(Trap. Danm. V. p. 180.)

48) *Nandrup*, Flade sogn, Nørre herred, Thisted amt, tilhørte 1655 *Otte Kaas*.

(D. Atl. V. p. 586.)

Lønsgaard, Linnerup sogn, Vrads herred, Nørre Jylland.

49) Hovedgaarden *Holmegaard*, Magleby sogn, Langeland, blev i midten af det 17de aarh. kjøbt af *Mogens Kaas* til Lykkesholm, og tilhørte i slutningen af det 17de og begyndelsen af det 18de aarh. *Otto Kaas* og hans søn oberst-løjtnant *Hans Ditlev Kaas*.

(Trap. Danm. IV. p. 307)

50) *Lykkesholm*, Tryggelev sogn, Langeland, tilhørte som adelig sædegaard i det 17de og 18de aarh. familien Kaas.

(Trap. Danm. IV. p. 305.)

51) I Longelse kirke findes følgende gravskrift:

»Her hviler den Høyædle og Velbaarne Mand og Hørrer

Hr. Capitain *Wincentz Steensen Kaas*, som født monne være

Paa Lychisholm sin Fæderne-Gaard af Kaas og Stenav-Stamme,

Hvor hand i Lærdoms ædle Tugt med Friis lod sig fremamme,

Og siden op fra første Grad helt tro og tapper tjente

Hans Kongelige Høyheds Regiment, til hand saa Sindet vendte

Til Mollegaard at tage sig en ædel Ven og Mage

Med hvilken hand nu sørgelig tog Afsked

Han døde paa den samme Tid, vor Frelser fød monne være,

Saa Iule-Nat hans Iubel-Dag nu blef med Fryd og Ære.

Født paa Lychisholm den 17 Mart. Ao. 1678.

Død paa Møllegaard den 24 Dec. Ao. 1709.*

(Marm. dan. II. p. 261.)

⁵³⁾ Hovedgaarden *Nedergaard*, Bøstrup sogn, Langeland, kom i slutningen af det 17de aarh. til familien Kaas, der eiede flere gaarde paa Langeland (Holme-gaard, Lykkesholm, Skovsgaard), og som siden stedse har eiet den. *Kristian Banner Kaas* til Hjortholm og Nedergaard, † 1755, generalmajor af infanteriet, indsatte ved testamente af 1755 ¹⁰/₁₀ *Otto Ditlev Kaas*, som han havde adopteret, til arving af halvdelen af jordegodset Nedergaard, medens han derhos i testamnet udtalte ønske om, at han vilde søge at erhverve den anden halvdel efter testators hustru Sofie Charlotte Brokdorff; hun havde tidligere været gift med *Rudbek Kaas*, fader til *Otto Ditlev Kaas* og døde 1768, hvorefter *Otto Ditlev Kaas* erhvervede hele Nedergaard. Han oprettede ved testamente af 1775 ²¹/₁₀ stamhuset Nedergaard for sin datter *Edele Sofie Kaas*, hendes mand *Fredrik Kristian Kaas* og deres afkom.

Stamhuset Nedergaard, der nu bestaar af 226 tdr. hartkorn af alle slags, hvoraf 66 ¹/₁₀ tdr. under hovedgaarden Nedergaard med avlsgaarden Sive og Skovø, hvis samlede jordtilliggende udgjør 577 ¹/₂ tdr. land, foruden 128 tdr. land skov, 159 ¹/₂ tdr. hartkorn bondegods, bankaktier 2200 rdlr., fideikommiskapitaler 112,649 rdlr. 84 Sk., tilfaldt saaledes ved erectors død kommandør *Fredrik Kristian Kaas* og hans børn af hans andet ægteskab.

(Krogh. De danske Majorater p. 233 ff.)

⁵³⁾ I Hvidbjerg kirke (Hassing herred, Thisted amt) er opsat paa nordre mur i koret et Epitaphium af Træe over *Mogens Kaas* og hans Familie, hvorpaa i Midten har været malet Christi Opstandelse, som af Ælde er fordervet, neden paa to Mands-Personer og to Fruentimmer og ved hver Side 4 adelige Vaabener.

(D. Atl. V. p. 458.)

⁵⁴⁾ 1618 ¹⁴/₁₀, fik *Mogens Kaas* (skal være *Krag*) til Glumstrup paa sin hustrus vegne (Ingeborg Kaas), *Otto Kaas* til Søgaard, *Klaus Kaas* til Øland, *Thomas Kaas* til Ørndrup og *Mogens Kaas* til Frøstrup, kongelig brev, at der efter deres afg. fadersøster og forfadersøster *Fru Abel Kaas* efter afg. Kristen Gyldenstjernes død var tilfaldet dem noget hendes jordegods, som han af deres forældre sin livstid var med bebrevet, fik de befaling at være tilstede ved skjødet efter ham 22 Septbr.

(Danske Samlinger I. 2. p. 48—49.)

I forbindelse med ovenstaaende citat opregnes Jens Kaas' og Ellen Stygges børn; nemlig:

1. Thomas, eier af Ørndrup.
2. Mogens, der skrev sig 1617 til Frøstrup og Krabbesholm.
3. Klaus, eier af Øland.
4. Abel, * Kristen (hos Hofman: Kristoffer) Gyldenstjerne.
5. Helvig, † ung,

af hvilke Klaus og Abel er urigtig opførte her, da den første er identisk med Klaus Kaas til Sø, og Abel en forveksling med Abel Mogensdatter.

⁵⁵⁾ *Ørregaard*, Ørre sogn, Hammerum herred, Ringkjøbing amt, var fordum en herregaard, som i slutningen af det 16de aarh. tilhørte familien Kaas; senere er arealet udlagt til 3 selvstændige bondegaarde. (Trap. Dam. VI. p. 359.)

⁵⁶⁾ *Frøstrup*, Lunde sogn, Vester Horne herred, Ribe amt, var forhen en hovedgaard, som i det 15de og 16de aarh. tilhørte familien Stygge og ved Ellen Stygges giftermal med *Jens Kaas* kom til denne familie.

(Trap. Danm. VI. p. 460.)

- ⁵⁷⁾ Blandt Ørndrups eiere nævnes *Fru Kirsten Kaas*, gift med Waldemar

Skram, hvis Navne W. S. K. K. med Aarstal 1656 staaer paa en Løsholt, som er tagen af den gamle og indsat i den nye Bygning. (D. Atl. V. 586.)

⁵⁸⁾ Hovedgaarden *Krabbesholm*, Resen sogn, Hindborg herred, Viborg amt, ved Skivefjord, kom ved Dorte Krabbes giftemaal med Erik Lykke til denne familie og derpaa til familien *Kaas*; fra denne igjen ved salg 1719 for 15000 Rdlr. til major Fr. Sehested. (Trap. Danm. V. p. 362.)

⁵⁹⁾ Gravskrift i Viborg domkirke:

Memento mori 1652.

Her hviler Erlig og Velbiurdig Mand nu Salig *Mogens Kaas* til Krabbesholm, fordum Kongl. Majests. Befalingsmand udi Dueholms Closter, som Gud fra denne Verden til sig fordrede paa Krabbesholm den 15 Martii Ao. 1639, efterat hand her hafde lefvet christeligen, oprigteligen og vel udi 46 Aar og 12 Dage, desligeste hans kjære Hustrue, Erlig og Velbyrdig Frue Iohanne Høg, som og saligen udi Herren hensov paa Krabbesholm den 10 Maji udi samme Aar og forventer her begge med alle Guds Born en glædelig og ærefuld Opstandelse.

(Marm. dan. VI. p. 202.)

Anm. Denne *Mogens Kaas* gjøres hos Hoffinan til en broder istedetfor en søn af Jens Kaas til Ørregaard og Ellen Stygge. Hans afkom opføres sammesteds meget usoiagtigt, men findes fuldstændig nævnt i »Danske Samlinger« I. 2 p. 48—49, cfr. Bricka og Gjellerup: Danske Adel I.

⁶⁰⁾ I Bricka og Gjellerup: »Den danske Adel« I p. 541 findes en ligprædiken over hende under følgende titel:

Dødens jdelige Betænhelse Aff den 39. Davids Psalme andragen, Der Erlig oc Velbiurdig Frue *F. Margrete Kaasz* Velb. Lauridtz Belovs til Kølskegaard, Hendis adelige Ljgs Begængelse med Christelige Ceremonier bleff huldet udi Gudom Kircke udi fornemme Adels og mange Geistliges og Vørszliges Anseelige Forsamling, den 24 Julij, 1660, oc samme Tjd forklaret Aff Peder Christensøn P. L.

⁶¹⁾ *Jølbygaard* (fordum *Juleby*) er nu en avlsgaard i Solbjerg sogn, Nørre herred, Thisted amt. I Solbjerg kirke har været begravet *Niels Kaas* med frue Maren Dyre, *Erik Kaas* og fruere Kirsten Abildgaard og Karen Mogensdatter Juul. (Trap. Danm. V. p. 183. D. Atl. V. p. 562.)

⁶²⁾ »1604 19 decbr bleff fru *Iehan Koes*, Offue Iuels efterleffuerske til Palstrup, hindis lig nedsat vdj Viborg domkyrke.

(Eske Brocks dagbøger. Danske samlinger II. 2. p. 277.)

⁶³⁾ *Nørgaard*, Grinderslev sogn, Nørre herred, Viborg amt, er en gammel herregaard, som hvis første bekendte eier D. Atl. nævner Sti Munk 1471, derpaa *Bertel Kaas*. (Trap. Danm. V. p. 370.)

Henrik Fuirens Avtobiografi,

meddelt af O. Nielsen.

Den nedenfor meddelte Avtobiografi tilhører Hr. Kaptejn P. O. Testman og er meddelt Udgifveren af dennes Datter, Frøken C. Testman. Den er indført i en Bog i Oktav, der tillige indeholder en Avtobiografi af Johan Peter Testman, der var Dattersøn af Henrik Fuiren. Det er tydeligt, at Henrik Fuirens Optegnelser i denne Bog er en Afskrift, ti det fremgaar af mange Steder, at han har optegnet sit Livs Hændelser efterhaanden, medens Haandskriften her viser, at alt er indført samtidig; desuden betegner de mange Skrivfejl og oversprungne Ord tydelig Afskriften. Dog er det øjensynligt, at Forf. har underkastet sine ældre Optegnelser et Gennemsyn i 80 Aars Alderen, hvorfra Optegnelsen om hans Alder lige i Begyndelsen hidrører. At han ikke selv i sin gamle Alder har indført sine ældre Optegnelser i denne Bog, fremgaar dels af Haandskriften, der ikke godt kan tilhøre en 80-aarig Mand og dels af de mange smaa Norvagismer, som han ikke selv kunde have ført i Pennen, ligesom han selv vel ogsaa maa have stavet de fremmede Ord bedre. Jeg kan ikke forklare, at Afskriften med hans Underskrift, der her ikke er egenhændig, er dateret 17. Sept. 1743, medens hans sidste Optegnelse er fra 2. Jan. 1744, uden af en Afskrift efter Optegnelser fra forskellige Tider. Som det fremgaar af Henrik Fuirens egne Optegnelser var hans Fader *Jakob von Fuiren*. Denne havde tilligemed 3 andre Vinhandlere 1659 Ladegaardsmarken i Pant af Kongen for Levering af Vin og var 1658 en af de Borgere, der indgav det Andragende til Kongen, der havde Stadens Privilegier af 10. Avgust til Følge. Næste Aar var han en af de »fornemme Borgere«, der mødte paa Raadhuset til Udvælgelse af de 32 Mænd første Gang de valgtes. 1661 og 1668 opføres han i Grundtaxterne som Ejer af nuv. Nr. 55 paa Østergade, der nævnes som en grundmuret Gaard med Bygninger til Nikolaj Kirkegaard og til Kirkestræde (S. Jørgensgade), alt overensstemmende med Sønnens Opgivelse¹⁾. I et Brev 1659 kaldes han Vejer. Det vides ogsaa, at hans første Hustru blev begravet i S. Nikolaj Kirke og at han og hans anden Hustru begravdes sammesteds 12. Dec. 1676; Sønnen opfører deres Død til Avgust 1675. Jakob von Fuirens Moder var ifølge Sønnens Optegnelse en Datter af Henrik Fuiren den yngre og han optog Morfaderens Navn, dog med den Forandring at han kaldte sig von Fuiren, idet

¹⁾ Kbnh. Dipl. I. 697, 704, 728. II. 807. III. 493.

hans Fader ikke skal have haft noget Stavn. Ifølge Oplysninger af Hr. Cand. jur. Grove hed Faderen if. Klevenfeldts Stamtavler rimeligvis Jakob Pedersen, og det er sandsynligvis ham, der ellers hed Jakob Trægaard; en Mand af dette Navn var Borger 1581¹⁾ og Jakob v. Fuiren havde ikke alene samme Gravsted i S. Nikolaj Kirke som Hans Trægaard, men besørgede ogsaa dennes og Alexander Trægaards Søster Anes Begravelse her²⁾. Jakob Trægaard har formodentlig været 2 Gange gift; af første Ægteskab havde han Hans, Alexander og Ane, af det formodede andet Ægteskab med Henrik Fyren den yngres Datter Jakob v. Fuiren og formodentlig flere Børn, der ogsaa optog Navn efter Morfaderen. Flere af Jakob v. Fuirens Børn nævnes i hans Søns Autobiografi, et Par Notitser om dem findes i Lengnicks Stamtavle Henrik Fuiren, væsentlig paa Grundlag af denne og Kjøbenhavns Kirkebøger.

Udi Jesu Christi navn. Herunder fremfører jeg noget saa korteligen over mine forfædres, baade faders og moders forfædres indkomst her till Dannemarch, da dee nedsatte sig udi den kongelige residents-stad Kiøbenhavn, efter dee forlode deres fædreneland.

Udi det femtende seculo er min sal. faders moders farfader ved navn *Hendrich Fiiren* indkommen ifra det forstelige Mechelborske og nedsatt sig her udi Kiøbenhavn som en handelsmand, hvor hand aflede en son; om hand haver haft flere barn, dett er mig ubekjendt. Denne son hand wed den hellige daab kalde Hendrich. Wed hans opvegst blev hand altid kaldet *Hendrich den øngre* og hans fader den gamle Fiiren³⁾. Denne den øngre aflede min faders moder og efter at hun kom udi ægtestand⁴⁾, aflede hun ibland andre hendes børn min fader, hvis døbenavn war Jacob, og som min farfader fordte indtet bienavn, saa udvaldte han paa kuinde lienien at tiltage sig det bienavn Fiiren og skref sig *Jacob von Fiiren*. Indtet wiedere er mig bekjent om min sal. faders forfædre.

Nu maa jeg og melde noget liedet hvad mig er bekjendt om min sal. moders faders her indkomst till Kiøbenhavn fra Saxenland. Min morfaders fader haver boet udi en bye kaldet Eitzlæben, hvor at hand nedsette sig, efter at hand udi den lang-

¹⁾ Kbnh. Dipl. I. 511.

²⁾ Pers. Tdskr. I. 194, 265.

³⁾ So Pers. Tidskr. I. 206, 213, Hofmans Fund. I. 187, Reg. til Kbnh. Dipl.

⁴⁾ Med Jakob Pedersen, se foran.

værige krieg for religionen, udi hvilken hand, efter at hand war hvervet, da han reiste paa sit handwerck som en kandstøbersuend, avancerede till obrister for et regimente, hvilket hand andvordte¹⁾, og udi den sidste battalie, og udi samme fick hand nie blesyrder og den 10. rambte en provincierose, som hand havde satt udi sin hatt, hvilken war $\frac{1}{4}$ bortskiøden²⁾. After(!) at hand da blev lægt, tog hand sin demission og satte sig udi rolighed udi ermeldte bye. Wed hans afskeed blev hand nobliteret og meddeelt udi sit waaben, oven over skieldtet³⁾ præsenteres en halv provinsie rose, udi det øverste rom af skieldtet præsenteris 9 kugler, forrestillende 9 blessurder og neden for den halve rose. Han bode til sin død udi Eitsleben og som mig er sagt neste huus, hvor Dr. Lutherus haver boet. Min moders fader war en af hannems efterladte born wed navn *Christopher Trøner*⁴⁾. Udi hans opvæxst blev hand satt i tjenist hos en kiøbmand og efter at hand havde udstaaet siene drengenaar, begaf hand sig udi(!) forat forsøge sig paa fremmede stæder og landskaber. Under andre stæder arri- verede hand og til Kiøbenhavn, hvor hand da skall have continueret till, at hand omsider sielf oprettede en handling for sig sielf nemlig en klæde kramboe, og da hand havde sat sig i stand, resolverede hand till sit giftermaal. Hand boede paa det saa kaldede Gamble torf og der holdte aaben klædeboe intill hans død. Udi hans egtestand skal hand have haft i lievø 2 sønner og 10 dottre, hvilke hand alle wel udgav⁵⁾, for at hand dodde. Hans eldste son kaldet *Strange Trøner* fick til egne min faders halvesøster⁶⁾, og min fader giftede sig med hans søster; min faders halvesøster heed *Maria Führen*. Wiedere wed jeg icke at melde om mine forældres forfædre.

Min fader giftede sig med en af ermeldte Christopher Trønners dottre ved navn *Else Trønners datter*. Min faders profession war

¹⁾ Forestod.

²⁾ Bortskudt.

³⁾ Skjoldet.

⁴⁾ Christoffer Trønner bode allerede 1609 som Krammer i Klædeboderne, senere i Nr. 1 paa Nørregade, paa Hjørnet af Gammeltovej, der arvedes af Sønnen Strange; det ses af forskellige Omstændigheder, at han var en anset Borger (se Registret til Kbnh. Dipl.).

⁵⁾ Udstyrede.

⁶⁾ Strange Trønner blev 1659 en af de 32 Mænd og gav 1656 300 Daler til de Husarme, se Registret til Kbnh. Dipl.

wiin forladter¹⁾ og udtappede reinsk wiin. Udi den tiid bestod wiinhandlingen udi Kiobenhavn under et amt af 16 personer, dee 12 skienkede fransk win, dee 4 skienkede reinsk wien. Min sl. fader boede paa Østergaden udi et huus, der war bequem til den handling med en bequem grundmuret og gewelft kielder og derforuden mange wærelser under og over, en 3 etatier høyt foruden skionne lofter derover, hvorudi hand boede indtil hans dodedag²⁾. Min sl. moder dode udi hendes barsel seng med hendes 12te foster, hvilket med magt blev taget ifra hende, saa som at det war dødt i moders liv; wed saadan gewaldt, hun udstod, satte hun og sit liv till og det udi min faders fraværelse, som da war forreist till snapstinget, der holdtes i Jydland, hvor hand havde gieldenere. Thill ham blev da strax afferdiget en expresse at forkynde ham denne bedrøvelige tiende, derefter hand og strax forføyede sig hiem, at hand kunde giøre andstaldt for hendes begravelse. Min fader havde sit græftsted udi Nicolai kierke oppe i korret³⁾, hvor at hun da blev nedsadt og over hende da holdt liegprædiken af sognepræsten M. Michael⁴⁾. Efter min sl. moders henfardt sad min sl. fader udi enlig stand paa det 3die aar og der efter resolverede at gifte sig igien og tog till egte et fruentimmer, der war en tiid lang opdragen udi hans huus. Hun war en præste datter, som faderen war død ifra udi hendes umyndige aarer. Hendis navn war *Gierdrud Albretsdatter*. Med hende levede hand ickun paa det andet aar, aflede en son, der war ickun 26 uger gammel. Min fader dode først og derefter min stifmoder tuende dage derefter og dee bleve begge begravne paa en dag og nedsatte udi deres efterladte græftsted, hvor at wor sl. moder med en deel afdodde born forhend ware bestædigede. Over dem og holden liegprædiken af dito sognepræst. Den deres efterladte søn war da 26 uger, heed *Albret*, da hand med os 5 sambøsdskende bleve baade fader- og moderløse. Der blev strax holden wordering og aution efter deres henfardt over deres efterlatte vitløftige stærbo og wie efterlevende umyndige da strax kom enhver paa sin wey og hendsatt iblant die da levende wener og formyndere. Vor eneste soster blev gift for at wores faders død med en urtekrem-

¹⁾ Vinkyper.

²⁾ Østergade Nr. 55.

³⁾ Se Pers. Tidskr. Første Del S. 194.

⁴⁾ Michael Henriksen.

mer, der da tilliege med sin urteboed brugte den profession af confectbageriet, ved navn *Johan Hansen Romum*¹⁾. Vor elste broder *Christopher Fiiren* var før vor sl. faders død hendsat till en apotheker, der boede i Aalborg. Wie andre bleve da opdragte tiid efter anden, indtil at og trende af os og komme udi egtestand og nu ickun jeg med vores halfbroder ere till dato her udi lieve. Gud unde os wed sin store naade en salig henfardt, naar det behager hannem og at forfløtte os af sin store naade og kiærlighed af dette jammer levnet till den æwig hviel, dend Gud unde os af sin store barmhiertighed wel og snart, amen. Nu ieg dette skriver haver jeg till den tilkommende 2 januari opnaaet miene 80 aarer og med mig endnu befindes i live af 33 born ickun 9, deraf nogle gifte og af Gud forsynede, at dee nu udi min høye alderdom og fattigdom, at jeg icke meere kand for skrøbeligheds skyld ernære mig med hustru og tvende umyndige piegebarn. Gud udi sin store naade og godhed velsigne dem, at dee fremdeeles kand recke mig haanden till min og mienes nødtørftige underhold, hvilket at og den fromme Gud sielf will være en belønnere for.

Nu maa ieg og herefter og skrive noget liedet om min indkomst, wandring og mange trengseler, som ieg efter Guds willie haver overvunden hid till dags. Jeg weed og will tro, at min Gud will till enden staa mig bie og forleene mig en salig afskeed af denne syndige og forgængelige verden, hvorefter ieg nu hierteligen med smerte wendter hver tieme og stund, Gud gjør den god og staae mig da i naade bie. Amen.

Udi vor Herres og vor fromme Frelseres Jesu Christi hellige navn haver det behaget min naadige og milde Gud at indleede mig arme syndere og Adams barn udi denne jammerfulde werden. Anno 1664 d. 4 januari haver min nu sl. moder født mig, at jeg er kommen fræm at denne dags lys her i tiden. Min fødebye er den kongl. residents-stad Kiøbenhavn. Min sl. fader *Jacob r. Fiiren* reinswindhandler, der udtappede reinskwin udi stoere og smaa partier, boede paa Østergaden, hvor mand kunde gaae tuert igiennem huuset, hvis udgang igien var till Nicolay kierkegaard, et huus med gewælbet kielder, tuende gieste wærelser i kielderen og springwand der udi, des foruden oven paa adskillige giæste

¹⁾ Han var Stadsmægler og bode i Magstræde (Kbnh. Dipl. III. 680) og døde 1688 (Pers. Tidskr. I. 194).

stuer, grundmuret gaard, 3de etatier høyt. Udi samme gaard boede mine foreldre fra de begyndte at nedsettē sig og till deres død. Min sl. fader *Jacob von Fiiren*, min moder *Else Trønners*, begge barnfødde udi Kiøbenhavn. Efter min syndig indkomst udi verden blev ieg efter nogle dages forløb fremstillet for min sode Frelsere Jesu Christo og indlemmet udi den christelige kierckes meenighed og forsambling, der at annamme den hellige daabs sacramente, og der annammede mit døbenavn *Hendrich*. Samme hellige forretning blev holden udi St. Nicolaj kierke. Derefter blev ieg opdragen nogle faae aar hos miene foreldre, saa lenge dee levede med mig, og andre mine sødskende. Wie ware 5 udi live, en søster, 4 brodre. Det behagede Gud at tage ifra os vores moder og giøre os modersløse. Hun døde d 2. marti anno 1672 udi stor barselsnød med et dødt foster. Gud glæde hendes siæl og forleene hende med alle andre Guds udvalde en naadig opstandelse, at hun med lægeme og siæl maa staa for Guds hellige ansigte ævindeligen, amen.

Hun war os en god moder udi hendes levendis dage med vores fader. Da hun war bordte, døde og med hende alle vores faders næring tiid efter tiid. Hun efterlod sig et gott navn og eftermeele baade af riege og arme, saa at alle ting war i flor og welstand udi hendes dage. Min fader sad der efter udi enlig stand indtill anno 1674 udi juli maanet, at hand gjorde bryllup med sit andet giftermahl, da wie fick till stifmoder *Gierdrud Albretsdatter*, der forhen havde holdt huus for hannem udi hans enlige stand og dedts foruden wæret hos os, mens vores sl. moder lewede. Denne nye forandring warede ickun en kort tiid, nembliq et aar og nogle maaneder, og udi samme tiid aflede hun med wor fader en søn, hvilken war ickun 20 uger gammel, da det behagede Gud at afhændte til sig wor sl. fader og tuende dage derefter vores stifmoder, og bleve derefter begge begravede udi deres hviele kammer udi St. Nicolaj kierke paa en dag. Gud unde dennem alle en naadig opstandelse paa vores Herres Jesu Christi herrlige tillkommelses dag. Den søn, dee efterlode sig, heed *Albret*. Dette passerede 1675 udi augusti.

Udi miene sl. foreldres levende dage spartes indtet for os, hvad der kunde tiene os till lærdom og optugtelse, wie ware da efter deres skilsmisse fem sødskende, deraf var den elste kaldet *Maria* allt gift en kort stund, forend at wor sl. fader dødde. Udi vores foreldres levende tillstand at wie ware komne till den

allder, at wie kunde fatte nogen lærdom, blev der taget en studenter udi huuset, der først lærde os at læse og derefter begyndte at informere os udi latienen. Der blev andtagen for os en skrivemester, der kom 1 tieme om dagen till os i huuset, huilken maanetlig tog for enhver 1 rdl. Af de præseptores, wie tiid efter anden hafde haft, kom de fleste fra os og bleve kaldede till det hellige præste embede. En af dem hafde sit kald udi Jydland, hed *Rasmus Fog*¹⁾, en anden hafde betiend adskillig sognekald og sieder kaldet ifra H. Giæstes sognekald og till at være biskob udi Aalborg stift, hvor ieg besøgte hannem og war ham meget welkommen, heed magister *Frans Tæstrup*. Alle disse informationer dodde og bort med woress sl. afdode foreldre, da wie dog havde avanceret temmeligen vidt frem udi lathinen og wed skrifningen. Derefter da blev strax en skilsmisse iblant os sokskende, wor søster war gift og wor eldste broder sat till apotecheren i Aalborg, wie 4 mindre kom og da enhver paa sin sted. En klædekremmer *Kjeld Lauritsen*²⁾ var min formynder, mens jeg kom icke till ham, mens min moders broder tog mig till sig, sieden at hans myndling Christopher war allt udi tjeniste ved apoteket. Till hannem kom jeg 1675 d. 7. jului, der war jeg icke lengere end som et aar netop; d. 7. juli 1676 blev ieg og min øngste broder forsent till Slagelse udi Siælland, 12 mille fra Kiøbenhavn, der at wie igien skulde gientage studeringen, da wie dog efter den tiid, wie havde været der ifra, forglemt meget. Det oven ermeldte aar var ieg sat af min morbroder, som oven er meldt havde taget mig till sig, det aar gicke jeg till den skrivemester udi hans huus for wieder at lære skrifningen. Min morbroder war acciseskriver³⁾ paa den stoere Taalbode paa Magistratens wegne. Wore wenner lod sig besnacke af rectoren af Slagelse skolle magister Peder Bentzen ved løfter, at wie efter en liden tiid skulde nyde wor frie kost som en temmelige deel skolarer nød, mens der blev indtet af; ved ankombsten till Slagelse blev wie lagt fill kost hos en gammel klocker og betinget 8 β for os huer af os ugentlig. Til didreisen blev wie udrustede med sengeklæder, ulden og linned, klæder og mange bøger. Der blev leyet wogn till os der til, hvor wie andkom 1676 d. 9 juli, os

¹⁾ 1673 Præst i Bjerring.

²⁾ Bode paa Anagertorv 1681, nævnes ikke 1689. Kbnh. Dipl. III. 677, 763.

³⁾ Er vel den Hans Trøner, der 1688 blev Raadmand. Kbnh. Dipl. VI. 120.

til liden baade med stor omkaastning, liden lærdom, at wenne- endeligen saa, at det kunde icke holdes ud. Wie kom did wel udrysted, war der med stor bekaastning opholdet, at dee lod os kalde der ifra igien. Jeg blev da forst afsendt heel slet, ligesom jeg stod og war, udlet (uldet?) og det der war efter mig blev efter, sengeklæder, bøger og mit linnet, der endnu war i behold. Da wie kom did, blev wie sat udi 3die lexicie, jeg war ickun der paa andet aar. Wed hiemkombsten søgte jeg min suogers huus *Johan Romum*, der enda holdte urteboden wed liege og derhos war bleven stadts mecheler, af hannem blev jeg da opklædt og sat i regne- og skriveskole hos skollemesteren N. Nicolay, der holdt en stor skole og havde mange dessipuler, hvor jeg continuered 1 aards tiid og imidlertid forflodt ifra ham og till min formynder *Kield Lauretsen*; der havde næsten lus og skarn ædet mig op. Dog Gud wære æret, det wære icke lenge. Anno 1679 blev jeg tagen af skollen som og ifra formynderen og sat udi tieniste hos en skarp og hastig husbonde. Hos hannem blev jeg renoveret af utøy, well monderet, mens meget skarpt holden og ofte ubesindigt tracteret, indtill at jeg og motte quiteere denne tieniste. Denne husbonde war cammer secreter der hos den kongelige prins Giorgen, kong Friderich den 3des son, broder till kong Christian den 5te, hannems navn var *Thobias Fleischer*¹⁾; hos hannem holdt jeg ud indtill 1681 in juni. Derifra kom jeg till at lære barbeer professionen og blev af wenne-erne for accorderet med en regiments feldscher udi Malmø udi Skaane land. Der blev sluttet contract med hannem at lære trende aar, for læren accorderet ved indtrædelsen at erlægge udi danske croner 50 sletdaler, for en seng 20 rdl. og till hans konne for min wask 8 rdl. Saaledes blev jeg med mange penge sat til et trældoms fengsel at udholde dee trende aar, hvor jeg for miene udgifne penge fick en slet tractemente, lieden lære. Et trælle arbeide war min meste lærdom, med gade, gaarde, stald at holde reen og hugge wed, og dertill med slet spiesning, jeg med min medtienere nød, gav os anledning at stieele till wor nødtorft. Herrens navn skee lov, som styrede mig ifra den last, da jeg efterdags slap det fengsel og kom till andre mestere, der gave deres folk god nødtorftig underhold.

Efter miene trende aars ustandende lære blev betalt dee andre for accorderede 50 sletdaler udi danske croner, jeg motte og:

¹⁾ Se om ham Henvisningerne i Hist. Tidsskr. 3. R. I. 114.

sielf bekoste mit lærebref, da jeg dog havde haft lieden lærdom, det weed Gud. Derefter tog jeg afsked 1684 efter juni maanedts forløb og reiste till Kiøbenhafn. Min møster *Gierdrud sal. Frans Jondsens* (hendes sal. mand fordom raadmand ved Kiøbenhafns raastue¹⁾), hun holt mig med kost og kammer oppe resten af aaret indtill nestkommende paaske, da jeg fick condition hos mester *Nicolaj Boye*²⁾, der udi den tiid betiente Holmens matroser ved skibsbygningen; der foruden havde hand at betiene det gandske mariner regimente, der bestod af 2400 mandskab. Hand havde og en mængde af byens mennistres³⁾ og borgerskab at betiene, hvor der faldt meget for at giøre, og en ung lærning der kunde lære noget, at hand kunde passere for en karl. Jeg gick udi den condition anno 1685 wed paaske tieder og af 4 suenne andtog den øngste pladtz, havde ugenlig 48 β, der continuerede till 1687 in juli, at jeg med min mesters forlov quiterede og antog en kammertieneres embede an hos Hans Kong. Mats. krigs commissarius udi Norge, som da war i Kiøbenhafn, weledle *Hans Hansen Rosenkrøitz*. Begyndelsen hos ham war meget resonabel, hand havde andre betiendtere, saa som skriverkarle, hvilke hand forhend havde gievet kaastpenge ugentlig 1 rdl, mens da jeg kom udi hans betiening, forbedrede hand kaastpengene, at hand betaldte till dem og mig for ugen 2 sletdaler og det paa saadan maade: nemblig for en gandske maaned betaldte hand forud 5 rdl 32 β, der war begyndelsen; der foruden gjorde hand maaneden ickun 3 uger lang, at hand da forud betalte paa ny for en maaned, og det saa lenge at hand war udi Kiøbenhafn. Jeg havde wæret tillfredts, at det havde wæret noget udi lengden, thi mine kostpenge sparede jeg, og min møster gav mig kosten. Jeg gjorde med ham en reise till Slesvig udi Holsten⁴⁾, hvor da udi den tiid residerede sl. kong Christian og der til sig havde insisteret sine sødskende⁵⁾, nemblig cuurfystinden af Saxon med hendes da levende tuende prinser, cuurføstinden af Heidelberg, føstinden af Holsten, der war førstens gemal af Holsteen; siden at kongen war udi tuistighed

¹⁾ Blev Raadmand 1669, døde 1680. Kbnh. Dipl. VI. 116 og 118.

²⁾ Se om ham Ingerslev, Danmarks Læger, se Registret. Enken ejede 1681 nuv. Nr. 2 ved Strandøen med Baghus til Admiralgade og levede endnu 1639. Kbnh. Dipl. III. 671, 765—66.

³⁾ Gejstlige.

⁴⁾ Slesvig Købstad.

⁵⁾ Dette var i Slutningen af Aaret 1687.

med hannem, war der ickē med, mēns holdt sig oppe udi Ham-
borg. Da min herre da havde giort sin opwartning, da reiste hand
till Kiøbenhafn efter nogle ugers forløb, og efter at det kgl. her-
skab kom tilbage igien fra Holsteen, fick min herre ordre sidst
paa aaret in december maanet cito at reise til Norge igien. Julle-
uge brød wie op, mit herskab, tuende skriverkarle, hans lifknægt
og jeg med 3de wognmands wogne till lands till Helsingnøer, der
ifra over Sundet till Helsingborg, derfra med trende wogne for;
indtill at wie kom julle aften paa Wigsieden, hvor wie hvielede
første julle dag. Herrskabet med dee andre reiste till kierken og
opfrede hand præsten med siene med sig havende. Ved tilbage-
kombsten blev resolveret, at sieden weyerliget var saa galt, at
leye baader at gaa till wands med at Norge, hvor till om aftenen
og blev giort anstandt (!) for at hyre trende baade, og med dee
samme forfuldte wie wor reise og kom till Moos den 3die dag,
logerede paa taalboden. Tolderen war en aldrende mand og hans
hustru war ong og saa well ud. Der logerede wie otte dage. Der-
efter fortsatte wie wores reise til lands paa føret og arriverede
samme aften till Christiania.

Der fandtes en selsom huusholdning af aarsage, at fruē war
ey som hun burde at wære, hun sendte ey folkene den spiesning,
som de burde at have. Derud over giorde hand den andstaldt,
at hans skriverkarle og jeg blev spieset uden huuse, wor kost blev
os meddelet hos en enke konne, der boede strax wed Commis-
sariatet; samme war søster til fruē og hafde haft en skræder,
hvor vie fem bleve spiesede; per persona skulde have ugentlig
1 rdl. Det gode, jeg havde nødt i Kiøbenhafn, holdt da op, og
herren blev da og kied af dee fremmede antagne tienere, tillige og
af mig, som hand havde antagen i Kiøbenhafn, og efter at det, nu
tieden leed, at waaren indstillede sig, resolverede herren at ned-
sende en af siene ny antagne skriverkarle till Kiøbenhafn for at
fragte fartoy op med hans efterstaaende sager, blev jeg og ordineret
at reise ned med. Wie bleve beordrede at reise till Friderichstad,
hvor der laae en kongl. fregatte kaldet den flyvende Abe og laae
seilfærdig under fæstningen Ageroe. Wie afseilede derfra om en
aften og derefter anden aften arriverede paa Kiøbenhafns reed uden
for bommen og der efter om morgenen kom i land. Jeg logierede
mig da ind hos min suoger Johan Hansen Ronum, der havde haft
min afdøede sl. søster Maria og nu war gift igien med min sl. stif-
moders søster Bergitta Albrets datter. Herrens skriverkarl, der

havde fuldmagt over all forretningen ved navn Friderich Irgens, den samme fick ordre strax efter vores nedkombst at opsiege mig paa herrens wegne min tieniste, og at hand icke skulde tage mig med sig op igien. Det war mig uanstaaelig saaledes uden afskeed og uden nogen afklaring, hvilket war imod all menniskelig rett og ubilligt; jeg resolverede derforre at tillskrieve, at hand lovlig vilde giøre mig fra sig, saa war det mig liege meget, og som da ifra hannem icke kom noget giensvar, medens wie laae i Kiøbenhafn og gjorde os klar till opreisen, kunde hans fuldmægtig icke nægte mig at gaa op med fartøyet till Christiania. Jeg havde indtet med herrens sager at bestille, dog hialp jeg till med hvad jeg kunde og fuldte med tøyet op igien. Der ware og foruden dets 3de personer, som hand hafde taget i tieniste, før at hand reiste fra Kiøbenhafn, nemblig en, der war en musicantsven og forstod og noget af skriveriet, der foruden et andet ongt menniske og som skriverkarl, der foruden en som skulde tiene for kudsk, disse trende havde hand opholdt windteren over og nu opsagde dem og alle tre, hvorfore dee ware wel fornøyede og icke reiste med os. Heraf sees den gode herres ubesindighed og uforstand. Imens wie ware i Kiøbenhafn efter min beretning huad jeg forhend havde nødt i kaastpenge, nemlig 1 rdl. 32 β, hvilke hand betalte mig og sig saa lunge at wie ware i Kiøbenhafn og fordte sig till udgift, og da wie wed Guds bistannd kom till Christiania, fordrede jeg strax paa afskeed og rigtighed, sieden at jeg icke havde andet forskyldt; hand lovede well, mens lod mig dog hen gaae en tiid lang uden nogen rigtig endskaft, dog nød jeg ophold. Hand fick ordre at besigtige alle fæstninger Norden- og Syndenfields. Wed afreisen andholdt jeg om afskeed og clarering, mens icke kunde erholde. Det blev befallet at blive till hans tilbagekombst og imidlertid at have under hender dee materialier, som der skulde udleveres till handwerksfolkene, der bygde for ham en gewælbet kieller med wærelser ovenover. Paa den reise henbragte hand heele sommeren og kom ey tilbage før in september maanet; da jeg strax indleverede regning over udleverantsen, holdte hand mig enda op hos sig indtil in december, da jeg endeligen kom till endskab, dog paa en ubillig maade. En god afskeds pas fick jeg for 1¹/₂ aar, lønnen desto ringere. Udi Kiøbenhafn havde jeg optaget 14 rdl., dertill lagde hand nu 10 rdl.; uden nogen modsigelse motte jeg dermed lade mig afspiese, der hialp ingen hverken bøn eller andet, jeg stod skyldig udi Christiania 16 rdl., der behovedes

reisepenge, det jeg allt stildte ham fore, hvor det skulde komme ifra, fick till svar, at jeg fick indtet, havde ey fortient meere.

Jeg gick bedøvet fra ham. Gud opvagte dog middel for mig. Imidlertid at denne forretning passerede, war tolder *Træschoo* udi Christiania nærværende, der ansaa dette, hans indtalle hialp ey heller noget, uden at hand hafde medønk med mig, hvilket hand derefter lod see i gierning. Da han kom ud fra herren, stod jeg enda ude i commissariats-stuen, kom hand till mig og sagde, jeg skulde komme till ham, wilde hand see mig hiulpen og assisterlig. Da jeg kom til ham, adspurdte [hand] mig om min tilstand, hvilken berettet, min giæld at afgøre forerede hand mig 14 rdl. til og dermed øndskede mig Locke paa reisen. Jeg quiterede da strax herrens huus og efter mit sødskendebarns tilsagn flottede med ifra hovedstanden (!) ind i byen till hende, indtill der kunde forefalde god leylighed at komme til Kiøbenhafn med, hvortil og strax forefaldt god leylighed at komme med billighed till Kiøbenhafn. Landcommissari *Mercher* lod hvert aar over land gaa till Kiøbenhafn siene regnskaber, hvormed hand sendte en skriverkarl og deds foruden en well bekiendt mand som *seconda* med skriverkarlen. Dertil blev giort andstaldt till 3de slæder; nu havde de tuende de tuende slæder og hæsten; af Hr. *Mercher* blev mig da tilladt at følge den tredie. Nu war jeg Gud skee lofv saa witt hiulpen, mens havde indtet till at fortære underweis; jeg havde well frie hæst, men fortæringen motte jeg sielf forsyne mig med; dertill skaffede mig og den fromme Gud raad. Mit sødskendebarn, som jeg logerede hos, war en bemidlet præsteencke, hendes sal. mand havde wæret sognepræst i Christiania og for kort wed døden afgaaen, hun forærede mig till reisepenge 4 rdl. Dermed war jeg nu klar i Christiania. Jeg med følge brød op udi jylleuge, mit selskab levede resonabel underweis, jeg war iblant dem, motte holde ud med dem. Somme stæder blev wie well tragteret for billig betaling, mens paa andre stæder for lieden tragtement dyr betaling. Wie forfaldt jylaften paa en gastgiævergaard, hvor at wor *seconda* war meget wel bekiendt og udi krigstieder havde giort hans huus stor tieniste; thi denne mand havde tient Gyldenløwe og da havde leylighed at tiene skikkelige folk. Her holt wie huus till anden jylledag eftermiddag, laa der 2 nætter, spieste 4 maltider, bleve tracterede med 6 retter hver maaltid, for allt med seng og varme; for allt wilde hand icke tage meere af os end 2 ort udi danske penge pro persona. Paa en anden sted motte wie for en

nats herberge og kaald kiøcken betalle ligeledes pro persona 2 ort, mens i svenske penge. Allt saaledes arriverede wie well udi faae dage till Kiøbenhafn løckeligen og well og jeg kom resonabel ud med miene 4 rdlrs reisepege.

Udi Kiøbenhafn stod min næste mig atter bie med logemente og underhold indtil 1689 den 6 februarii, till at der forefaldt leylighed med et kongelige fartøy at gaa at Lübeck med. Jeg fick leylighed med et kongelige couferdi skieb, der skulde gaee did at lodtse; till reisepege optog jeg hos min suoger 20 rdl. Efter tuende dages seyladts forfaldt wie paa reeden udenfor det lybske Travemynde, hvor jeg da klarede, min skipper lod mig sætte i land med mit tøy, og strax forhyrede jeg mig med en wogn at bringe mig till Lybeck, som er 2 miele, hvor jeg kom den 9. februarii. Jeg strax anmeldte mig hos oldemanden, anwiste mit lærebrev forat faa for en stund ophold ved en af barbeer-stuverne. Der faldt udi Lübeck ingen condition for mig; mit ophold fick jeg hos en barberenke, der holdt mig op udi 4 dage, derefter resolverede at fortsette min reise till Hamborg. Jeg forhyrede mig med postwognen, der daglig gaar fra Lübeck og setter sine patroner der af paa den halve wey; der er spiese quarter om midtag, der møder og den postwogn fra Hamborg, som efter maltid gjør ombytte og fører de fra Lübeck kommende om aftenen till Hamborg, hvor wie kom betids ind udi Hamborg den 14 febr. Anden dagen andgav jeg mig hos oldemanden og der af ham fick en anwising at ligge hos en mester ved navn *Johan Rich* udi Nystad strax udi gader, der løber till Altanover port. Hos ham laae jeg till den 19. dito, da jeg antog condition hos en mester, der boede udi gamble byen paa Hoppenmarcket, *M. Johan Lange*, for den øngste sven. Min ugeløn war 32 β d. Neste aar reiste den middelste sven og efter ham antog jeg hans pladts her udi barberstuvn, continuered indtil 1691 udi januari, at mig overfaldt en hitzig feber, og formedelst at jeg war ilde forsynet der i huuset at ligge syg, lod jeg mig føre udi et logemente, hvor jeg kunde blive tilseet og faa pleye. Det war min løcke at jeg da till nyaar havde oppeboret mit nytaar drickepege af min folck, jeg havde bårberet det aar. Udi huuset war konne og børn mig alle uwilige, da jeg dog icke gjorde dem nogen forted, mens dee ware mig hadige, fordi at jeg war en dansk mand. Gud saae till mig, at jeg kom for mig igien, at jeg blev saa frisk at jeg kunde komme ud igien, og da som en anden swen war antagen, forlangede jeg

icke at betiene barbeerstuvén længere, mens forlangede min afregning, som war ømtrendt en 18 rdl., mens som efter hendes¹⁾ forre-
 vending, at hun icke war udi den stand at kunne betalle mig det,
 mig tilkom, accorderede jeg med hendes laugverge, at hand betalte
 mig halft for heelt; jeg war taabelig og wiste ingen anden wey,
 men war førnøyet, at jeg kunde blive dem quit og fortsætte min
 reise wiedere fort. Anno 1691 d. 8 february gick jeg med post-
 wognen till Lübeck for at wilde see om leylighed at kommed till
 wands med fartøy till Dantzic. Wed ankombsten fick jeg opspurt
 et fartøy, der war fragtet at forseile till Dantzic. Skipperen gjorde
 mig wies at hand war ferdig at seyle ud till myndet²⁾, jeg skulde
 ickun faa mit tøy ombord og gaa foriweyen till lands till myndet,
 hvilket og strax gjorde, kom til myndet og der laa 3 uger, før at
 fartøyet kom efter, og laa endda 3 uger før at wie enda fick god
 wind. Jeg fortærede der en god skilling, jeg udi taabelige ufor-
 farenhed fuldte hans løgnagtige raad, og efter de 6 uger der lig-
 gende gav Gud og en ønskelige wind og derefter arriverede till
 Dantzic d. 20 marts, og efterat jeg hafde gjort min fragt klar,
 angav jeg mig der hos aaldermanden og fik anvisning at nyde
 ophold hos en meget snild gammel mester ved navn Daniel Krøger,
 og hos ham opholt jeg mig nogle uger. Jeg kunde well efter
 den gode mans tilraadelse well bleven der liggendes længere, om
 det end havde wæret heele sommeren. Mig blev tilbuden condition
 for eldste middeler og skulde nyde ugentlig 2 polsk gylden. Det
 war hos en enckekonne, der war forlovet med den eldste suend
 udi werkstædet. Den condition tengte jeg at faa igien efter ham,
 mens da det kom dertill, slog den mig feil, thi der kom mig en
 anden i weyen; mestersuenden, der endnu war ulærd at udstaa
 sin examin, antog en anden, der skulde informere ham, der blev
 tilsagt hans pladts igien, paa den maade gick den glip for mig.
 Jeg resolvered at quitere og forføye mig hiem till Kiøbenhafn og
 det sieden at miene andre brødre da ware tilstæde og wilde gierne
 see et endeligt efter woress sal. foreldre, som da havde staaet hen
 udi 18 aar udi urigtighed, hvilket dog faldt slet ud for os eldste
 sødskende. Som alting for mig war falden slet ud, saa hendte det
 mig og ligeledes her, at jeg indtet hafde tilgode paa min arv, men
 blev tillagt at betalle min halfbroder 100 sletdlr.

¹⁾ Man skulde ellers tro, at han war i Tjøneste hos en Mester og ikke hos en Enke.

²⁾ Travemynde.

In september forseilede [jeg] ifra Dantzig med et fartø, der havde hiemme udi Kiøge paa Siøland. Med samme skude gick wie, jeg og en reise cammerat ved navn Hans Blix. Her forrefaldt mig og denne reise contrær med megen forfred og et ugudeligt selskab. Inden borde war en kiøbmands tienere af Kiøge, der war en gammel mand skipper, den samme war fader till 4 sønner, der alle fore med ham som skibsfolck; de levede hver dag med hinanden i kief og trette med eder og all anden uskick. Iblandt dette compagni levede wie hver dag med øndske, at det snartt motte faa ende, dog løb der hend 3 uger med storm og contrari wind, at wie omsieder arriverede paa den østre siede af Borrenholm; for at forfridske os gick kiøbmand, skipper og jeg med min compagnie broder i land at forfriske os noget; af det sterke øll, der falldt paa Borenholm, blev kiøbmand og skipper drukne, jeg med min cammerat løstede icke lengere deres compagnie, mens wilde gaa ombord igien. Det wilde de icke, hvorudover wie kom i despyt med dem, at wie wilde øy lengere fare med dem, tage wor tøy i land og quitere dem, og sieden at wie hørde, at paa hien siede af landet war leylighed for Kiøbenhafn; wed werdtens forhielpning kom wie endelig till fartøyet, tog vore sager [i] land og quiterede; om fragten kunde jeg icke komme till rette med skipperen, derfor satte han pant for mig og min cammerad, jeg war slet, mens hand havde slet intet at berge sig med. Denne lille stød kaldtes Nexø, over land, hvor fartøyerne laa, war 4 miele till Rønne. Derdid tog wie anden dagen vogn og kom did om aftenen og fornaam, at den beste leylighed da war dagen før afseilt, mens laa igien et liedet fartø, som wie betingede os med. Wie laa i land 14 dage, før at det fartø kunde blive færdig at gaee der ifra, hvor resten af wore penge bleve fortærede, dog motte sette min ring af fingeren till pant for 1¹/₈ rdl. Her war taalmodighed fornøden, det beste middel, her var endelig got kiøb for logement og tæring, min reisegeselle havde indtet, jeg liedet, da jeg dog motte forsyne baade mig og ham; jeg fick endelig omsieder fra Kiøbenhafn indløst min ring. Fra Borenholm udseilede wie en aftenstund med god wind, dagen half storm; om natten hendte os den malør, wie fick en lecke i kielderen, wor compas blev urigtig og om natten forseilede os efter en falsk fyr, som wie sluttete sieden at have wæret en landtern, som et skieb havde ført og wie havde ment at wære Falster fyr. Jeg og Cant(!) motte ud og pompe, imedens opfandtes lecken og blev stoppet, compassen kunde wie icke faa rettet, mens

motte seile efter giesning og kiøbmandens skiøndsømhed, der baade motte agere skipper og styrmand, der ware da gandske overgivne. Gud undte os den naade, at wie imod aftenen fick kiendemercke af Møens klint; at wie da udpaa aftenen der well kom till ankers udi god hafn. Herrens navn wære lovet, som hialp os af denne nød; hafde wie icke betidts faat landkiendelse, havde wie maaske om natten seillet bus paa landet, at icke en siæl kunde bleven berget. Den 14. october seilede wie med dette fartøey fra Borenholm, wie laa nogle dage under Møens klint og derefter arriverede well og beholden d. 18. dito till Kiøbenhafn, hvor jeg motte klare for mig og min følgesuend, der her og indtet havde noget at klare med og ingen venner, der kunde assistere ham. Da wie gjorde regning imellem os, fick jeg tilgode hos ham 6 rdl. og derforre motte tage hans forsickring paa en løs seddel, thi alt hans eyendeel havde hand paa sit lægeme. Det jeg hafte tilgode hos ham fick jeg efter nogle aars forløb endelig med tuang her i Norge. Saaledes gaar det den godtroende, dog haver jeg alle tierder holdt det for det bæste heller at blive bedragen end med modvilligen at bedrage andre.

Den windter opholdt min moster mig, da at jeg war uden leylighed. Hun wiste at wære forsøgt udi mangel, da hun og havde haft hendes deel af werden udi hendes første egtestand, at hun levede mange aar med en mand, der icke bekømbrede sig om andet end som at fornøye sig med bændewins glasset og omsieder at hun underholdt ham nogle aar paa en sygseng. Da hand da omsieder døde hend, opwagte Gud for hende, da hand havde forsøgt hendes taalmodighed, at hun [kom] i kundskab med en riegmand, der tog hende til ægte, hand war raadmand i Kiøbenhafn¹⁾, da at hand ickun levede med hende icke over $\frac{1}{4}$ aar og hun arvede efter ham omtrent 12 tusinde rdl. middeler, og deraf forsempte hun icke at giøre hendes arme wenner tilgode af, hvorved hun forwerwede sig en stor skatt udi det tilkommen[de], hvilken hun nu paa siælens wegne nu alt besidder. Wed hendes død havde hun indrettet et testament, over hvis hun undte enhver af hendes efterladende middeler; jeg nød paa min part foruden allede godheder, jeg forhend havde nødt, 400 rdl. Dette testamentes oprettelse gav hun os tillkiende, førend at hun wandrede udaf denne jammerwerden. Hun var et exempel iblant mange, der have

¹⁾ Se foran S. 33.

wist at leve i modgang som i welstand efter den fromme Gnds. willie.

Imidlertid at denne lediggang warede, omgickes jeg udi barbeerstuerne, at jeg icke alltid wilde gaae lediggang, indtil jeg omsieder kom till at faa condition udi en barberstue, hvor der var nok at forrette, for den elste suens forretning. Der war at betiene Prins. Friderichs regimente, bestaaen af 2000 mand, og ellers mange fornemme, som lod sig betiene uden og inden huuse. Udi denne condition antrædte jeg d. 14. februari anno 1692, her conditionerede paa det andet aar, at jeg quiterede og blev presenteret en condition till søes for obermester paa et skieb, som der blev bygget udi Gyldenløves grævskaft, blev antagen, for at forsyne mig med søekiste accorderet maanedtlig 12 rdl. og udreede medicamentkiesten af min egen bekostning, paa haanden fick tuende maanedts penge, der blev mig tillagt at antage en undermester, der skulde nyde 6 rdl. maanedtlig. Skiebet blev bygt till at fore 60 canoner, og naar det war udrystet, war det deres [hensigt], at skiebet skulde forseile till Holland der at forsynes med huis det i Laurvigen icke kunde forsees med, som og at hyre dertill en 200 mand og giøre fuldkommen bequem till [at] fare udenlands udi den spanske [Sø?] og dessen omliggende provinsier. Deres høye grævelige Excellentze lod mig forhøre af kongl. lifmedico Dr. Ringelmand¹⁾, wor commandør war allt forhen ved bygningen udi Laurvigen, hvor hen wie med en del andre officerder og gemene skulle forsendes.

(Fortsættes).

Fortegnelse over Danske og Norske, som ere immatriculerede ved Leydens Universitet fra Aar 1675 til 1800.

Ved Gustav Ludvig Wad.

I Personalhistorisk Tidsskrifts 2det Bind har C. F. Bricka meddelt Fortegnelse over Danske og Norske, der have ladet sig immatriculere ved Leydens Universitet i dettes første Aarhundrede (1575—1674), hvilket Uddrag af Universitetets trykte Matricul jeg her har fortsat indtil Aar 1800. Ligesom Hr. Bricka har jeg fundet det nødvendigt at ledsage disse mange, til Dels forvanskede, Navne med korte Notitser,

¹⁾ Se Ingeralev Danmarks Læger II. 40—41.

i hvilken Henseende jeg har fulgt den af ham angivne Plan saa vel som med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilke Personer der overhoved skulde medtages; jeg skal derfor for Kortheds Skyld nøjes med at henvise til hans Bemærkninger i ovennævnte Bind, S. 104—6; om Resultatet af mine Bestræbelser maatte være bleven en til Begyndelsen nogenlunde svarende Fortsættelse, vilde jeg være tilfreds. For enkelte Oplysninger om nogle af de før Aar 1700 immatriculerede skylder jeg Hr. Bricka Tak.

Af haandskrevne Kilder, jeg har benyttet oftere, skal nævnes Maltas og Møllers Lister over Rangspersoner, der citeres som Malta, henholdsvis Møller. Maltas Lister findes i det kgl. Bibliothek, Møllers tillige i Gehejmearchivet.

I det kgl. Bibliotheks nye kgl. Saml. 4to Nr. 2158 findes Poul Vindings latinske Rejsejournal for Aarene 1677—81, af hvilken jeg har tænkt det kunde have sin Interesse her at optage nogle Uddrag, vedrørende hans Ophold i Leyden og særlig hans Samkvem med Landsmænd:

1677. *Mense Julio stilo novo.*

D. I. Hora 6. matutina Leydam veni; Hospitium mihi elegi apud sartorem Danielelem Iani, op de lange brug, dict by steenskuur. Invisi statim Dn. Iohannem Vandalinum, apud qvem tunc erat Hilarius Iacobi. Hor. pom. urbi visendæ impendi. — D. II. Hor. ant. Disputat. Iuridicam audivi, et postea Dn. Arnolde Syen Professori Botanices litteras a D. Th. Bartholino scriptas reddidi. Hor. pom. apud Magn. Rectorem Stephanum de La Moine Th. D. nomen meum cum Mulenio professus sum. Hinc in officina Hackiana fui. — D. VIII apud Dn. Vandalinum fui, a quo hunc versum didici de Danis et Svecis ab Anglo factum:

SVED retro DEUS est, et DANIA versa DIANA

Ne mirere DEAM succubuisse DEO.

D. X. Lingvæ Gallicæ Magistrum admisi. — D. XIII. In Auditorio Leydensi Halus quidam supremum in Medicina gradum obtinuit, præside D. Arnolde Syen, Botanices profess., Morem istum, quem in nostra Academia, usurpant, nisi quod torqvem auream cum moneta collo suspendat Decanus. — D. XIV. Invisit me Dn. Monradus, mox Hagam abiturus. — — — Dn. XXIV. A Dn. Vandalino hoc didici, de Arabum vocibus, qvæ de una re plures sunt: dixit aliquando quis, Tot sunt nomina calamitatum, ut magna sit calamitas illa exprimere. — —

Mense Augusto.

D. I. Cum Dn. Mulenio invisit Pastorem Templi Lutherano- rum Dn. Vossium, virum optimum et eruditum, qvi jam Amste-

Jodami est. — D. II. Cum Hospite meo Hagam ivi, ubi convivio exceptus fui a Mr. Mejerchrone, Legato Ser. Regis nostri, cui interfuit Monsr. Lindenau Legatus Reg. nostri ab Hispania nuperrime reversus. — D. III. Invisi Dn. Smithios et Brochmannum ex Germania venientes. — D. V. A Dn. Mulénio hoc notavi, quod anno præsentis in Ecclesia Bircherodiana, dum altare renovabant, pergama vetusta reperta fuerint cum hac Inscriptione:

Under Kong Christian den Femte af nafn
Skall Dannemark faa glæde og gafn.

— D. VI. A Dn. Smith hoc didici: Rusticus quidam Germanus, reperto Tabaci usu in Germania, ubi vidit Æthiopem quendam fistula hunc fumum ejaculantem, allocutus est illum hoc modo: Gnadiger Her Teuffell. — D. VIII h. 8 vesp. Cum Dn. Smithio et Brochmanno Amstelodamum profectus sum. — D. IX. Leidam reversus sum. — — — D. XIX cum Smithio et Brochmanno piscatum ivi. — D. XXIII. Apud Dn. Vandalinum sumto jentaculo Hagam cum Dn. Smith et Brochmanno contendit, ubi frustra Dn. Mejerchrone quærivimus; sed excepit nos Monsr. Leipseller Danus, Homo lepidus et jocosus. — D. XXIV h. IX Haga profecti Vandalinus, Smith, Brochmannus et ego Delfum venimus, unde h. 2 Roterodamum venimus diversorio electo vulgo de dubbelt slyssel. Cænæ nobiscum interfuit Hamburgus quidam in Hebræis non mediocriter versatus, quem mirum quantum vexabat Dn. Vandalinus. — D. XXV h. X Roterodamo excessimus, et conducto navigio Ultrajectum h. VII venimus, ubi nos expectabant Ch. Smithius et Molenius; ubi cæna nobiscum inter alios interfuit Alefeldius quidam ex Holsatia. Iter hoc fuit per fl. Mosam, Leccam et Rhenum. — — — D. XXVII. Hor. I Noviomagum venimus, et perlustrata urbe Monsr. Bork, Secretarium Legationis Danicæ, conveni, it. Mr. Dysseldorp. Inde versus fl. Vahalim obambulavimus et Legatos exterorum Principum vidimus. — D. XXVIII. Deduxit nos Monsr. Bork in aulam Legati Hispaniarum, ubi omnia auro et argento renidebant. — — Inde Dn. Georgium Vind invisi. — D. XXIX. Sacris interfui in ædibus Legati Daniæ Dn. Hæg, ubi Pastor Teutonicus concionabatur; quibus peractis ipsum cum conjuge officiose salutavimus; post prandium visitarunt nos Monsr. Pauli, ephorus Klingenbergii, Monsr. Wulf et Isenberg et Monsr. Arents. — D. XXX. Invisi Dn. Pauli, Residentem Principissæ Frisiæ Orientalis, olim design. Profess. Hafniens. H. XII. Pransus sum in domo Legati nostri;

inde singulorum Legatorum curias perlustravi; Nuntius Papalis erat Aloysius Biblaqva, Patriarcha Antiochenus, Legatus Svecorum Dn. Olivencrantz. — Efter at have besøgt forskjellige Stæder kom de den 2. *September* tilbage til Leyden, hvorefter Vinding fortsætter: D. V. Invisit me Falqvardus Jessenius Norvegus. — — — *October*. D. IX. Amstelodamum h. 6 matutina veni, et cum Iano Muncgardo ritus Iudæorum in templo illorum observavi. Pecuniam inde apud Mercatorem desumsi. — D. X. Lugdun. h. 5 veni cum duobus Langiis, qvi nuper e Dania advenerant. — — — D. XXXI. Advenerant Dn. Bagger, Braunmannus et Laurentius Iacobi, qvos invisi.

Mense Novembri.

— — — D. II. Hagæ apud Dominum Meyercroone Pransus sum. — — D. X. Festum Martini splendide celebravimus in ædibus meis: Nicolaus et Christianus Smithii, Iohannes et Petrus Langii, Ioh. Brochmannus, Ioh. Ehmius, Laur. Baggerus, Braunmannus et Laur. Iacobi. — — —

1678. *Mense Februario.* — — — D. VI. Amstelodamum petii, ut cum Consobrino Friderico Muncgaard, qvi Hafnia advenerat, loqverer. — D. VII. Cum Muncgardo invisi Vice-Admiralem Span. — D. VIII. Lugdunum reversus sum. — D. IX. Cum Muncgaardo Hagæ Comitibus apud Dominum Meyercroone pransus sum. — D. XII. In Consobrini gratiam convivium celebrari in den. Hvide Hiort. — — —

Mense Majo.

D. XIV. Litteræ mihi a Dn. Holigero Iacobæo redditæ sunt, e quibus de adventu ejus et Consobrini Dn. Thomæ Bartholini certior factus, Amstelodamum statim contendi, et h. 6 illos amplexus sum in diversorio Anglico prope templum vetus, dicto Albo Cervo. — D. XVI. Lugdunum cum Dn. Holigero et Bartholino reversus sum. — — — D. XX ultimus mihi Leydæ dies fuit, et h. X Dn. Uyctmannus me invisit. Hor. 1 Urbe excessi, et comitantibus Dn. Th. Bartholino et Ioh. Langio Delfum h. 4 veni et h. 7 Roterodamum; socius majoris itineris erat Dn. Iacobæus. — — — [Vinding rejste nu til England og sluttede sine Optegnelser om sine Rejser i Holland saaledes:] Lubet hic annectere, qvot ex Patria mea, Dania, dum in Hollandia degerem, mihi cogniti fuerunt: Legatus Illustriss. Dn. Høg; Noviomagi cum uxore. — Legatus Nobiliss. Dn. Meyercroone; Hagæ comitis cum uxore. — Legatus Nobiliss. Dn. Lindenaw; Hag. Comit.; ob. Paris. 1680. —

Dn. Petcom Resid. Reg. Maj. nostr., Noviom. — Dn. D. Holigerus Iacobæus, Prof. Hafn., Lugd. Batav. — Ioh. Vandalinus, ibid. — Th. Bartholinus, Prof. Haf., ib. — Georgius Wind, Thesaurar. Holig. Wind fil., Noviom. — Monsr. Klingenberg, Noviomag. — Nicolaus Smith Norveg., Lugd. Bat. — Christianus Smith Norveg., Lugd. Batav. — Iohannes Brochmannus, ib. — Casparus Brochmannus, ib.; ob. Paris. 1679. — Christianus Mullenius, ib. — Monsr. Bierman Noviomag. — Monsr. Isenberg, ibid. — Iacobus Wolfius, ib. — Monsr. Borck, Secret. Legation., ib. — Monsr. Pauli, Ephorus Klingenberg., ib., ob. Paris. 1679. — Iohannes Langius, Lugd. Bat. — Petrus Langius, ibid. — Iohannes Ehmius, ib. — Monsr. Eylerson, ib. — Monsr. Arentzøn, ib. — Iohannes Heister, ib., ob. Lipsiæ an 1679. — Iohannes Schroderus, ib. — Petrus Musfeldius, Hagæ. — Monsr. Wolf, ib. — Monsr. Leipsacker, ib., ob. Paris. 1680. — Laurentius Baggerus, Lugd. — Monsr. Bravnman, ib., Norv. — Laurentius Iacob., ib. Norveg. — Christianus Tuxenius, ib. — Severinus Erasmi, ib. — Grotii tres frates, ib. — Monsr. Craeg, Noviom. — Christianus Scade, Amstelod. — Monsr. Monrad. — Albertus Scade, Amstelod., ob. in patria 1679. — Franciscus Block, ib. — Balthazar Widewaer, hospes meus ib. — Monsr. Pauli mercator ib. — Monsr. Pauli, Residens Principiss. Frisæ Oriental., Noviom. — Fridericus Muncgaardus Consobrinus, Capitaneus, Lugd. — Ianus Muncgaardus, Amstel. — Faber ferrarius, qvi Leydæ habitat. — Confectionarius ibid.

- 1675 Mart. 18. Laurentius Lassonius Danus. 20, math. stud.
 Jun. 10. Christianus Schade Rotschilda-Danus¹⁾. 25, theol. stud.
 — — Albertus Schade Rotschilda-Danus²⁾. 20, theol. stud.
 1676 Maji 11. Aegidius Meclenburg Norvego-Bragnsiensis³⁾. 23, pol. stud.
 — 27. Mauritius Owenius Berga-Norvegus⁴⁾. 28, med. stud.

¹⁾ Christen Hansen Schade, Sognepræst i Sæby og Hallenslev, f. 1650, † 1685.

²⁾ Albert Schade, den forrige Broder, f. 1658, † 1677 (Giessing, Jubellærere II, 1, 183); Vinding sætter hans Død til 1679, se ovenfor.

³⁾ Aegidius Mechlenburg, Søn af Vilhelm M., Assessor i Overhofretten, Kammerraad, f. 1656, Broder til den nobilerede Cancelliassessor Frederik Mechlenburg (Benzons Stamtavler i Gehejmearchivet).

⁴⁾ Mouritz Ovesen, tidligere immatriculeret i Løyden den 8. November 1670 (Personalhist. Tidsskr. II, 208, IV, 234).

- 1676 Sept. 14. Balthazar Groot Hafnia-Danus. 26, math. stud.
 Nov. 9. Petrus de Groot Hafniensis e Dania. 26, math. stud.
- 1677 Febr. 24. Hilarius Jacobi Danus¹⁾. 24, theol. stud.
 Jun. 5. Joannes Wendelinus Danus²⁾. 22, theol. stud.
 Jul. 2. Paulus Vindingius, Erasmi filius, Danus Hafniensis³⁾. 21, med. stud.
 — — Christianus Molenius Danus⁴⁾. 24, theol. stud.
 — 25. Petrus Nicola Kroquius Danus⁵⁾. 23, theol. stud.
 Aug. 11. Nicolaus Smidt Norvego-Bergensis⁶⁾. 22, phil. stud.
 — — Joannes Brochman Dano-Hafniensis⁷⁾. 21, phil. stud.
 Oct. 19. Joannes Langius Danus⁸⁾. 23, jur. stud.
 — — Petrus Langius Danus⁹⁾. 20, jur. stud.
 Nov. 26. Joannes Ehme Hafniensis¹⁰⁾. 23, lit. stud.
 Dec. 12. Jacobus Andreae Hafniensis¹¹⁾. 23, phil. stud.
- 1678 Jan. 11. Laurentius Bake Danus¹²⁾. 30, theol. stud.
 Febr. 19. Casparus Brochmannus Danus¹³⁾. 20, jur. stud..

¹⁾ M. Eiler Jacobsen Eilers, Lector theol. i Aarhus, Consistorialassessor, Ejer af Bonderup ved Korsør, skal dog være død i Elendighed, f. 1654, † 1720 (Bloch, Roeskilde Domskoles Hist. II, 16, Giessing, Jubellærere III, 338. Tab. IV).

²⁾ Hans Hansen Wandal, Dr. & Prof. theol., f. 1656, † 1710.

³⁾ Poul Rasmussen Vinding, Etatsraad, Professor, f. 1658, † 1712.

⁴⁾ Christian Hansen Mule, Assessor i Hofretten i Kjøbenhavn, f. 1651, † 1705. (Giessing, Jubellærere II, 1, 142).

⁵⁾ Peder Nielsen Krog, Biskop i Trondhjem, f. 1654, † 1731.

⁶⁾ M. Niels Pedersen Smidt eller Smed, Biskop i Bergen, f. 1655, † 1716 (Historisk Tidsskr. 3. R. I, 99 ff.).

⁷⁾ Hans Rasmussen Brochmand, Borgmester i Christianssand, † 1697 (Giessing, Jubellærere II, 1, 49, Hundrup, Dimitt. fra Slagelse S. 20).

⁸⁾ En Hans Lange blev 1674 Student fra Slagelse (Hundrup anf. Skr.), formentlig Broder til den følgende.

⁹⁾ Peder Willumsen Lange, Stiftsprovst i Christiania, † 1718 (Hundrup, Lærerstanden ved Randers lærde Skole S. 12).

¹⁰⁾ Hans Ehm, Justitsraad, Maj 1684 Vice-Landsdommer, senere Landsdommer i Sjælland, † 1711 (Bircherods Dagb. v. Molbech, S. 414, Hist. Tidsskr. 3. R. I, 100, III, 672, Giessing, Jubellærere I, 267; Malta).

¹¹⁾ Vistnok Jacob Andersen Hummer, Sognepræst i Magleby paa Amager, f. 1655, † 1735 (jvf. Ny kirkehist. Samll. I, 230 f.).

¹²⁾ Man kan tænke paa M. Lars Bagge paa Vaale (Norsk historisk Tidsskr. IV, 524) eller paa Lars Jørgensen Bagge, Sognepræst i Karlslunde og Karlstrup.

¹³⁾ Jesper Rasmussen Brochmand, druknede i Paris (Giessing, Jubellærere II, 2, 28 Tab.).

- 1678 Nov. 29. Nicolaus Schlange Danus¹⁾. 23, med. stud.
- 1679 Apr. 7. Gasparus de Groot Copenhagenus. 23, jur. stud.
 — 14. Henricus Klaumannus Hafniensis. 21, jur. stud.
 Maji 10. Franciscus Reenberg Danus²⁾. 26, med. stud.
 — 17. Christianus Lasson Danus³⁾. 24, jur. stud.
 Jun. 8. Matthias Henrici Rosenvinge Danus⁴⁾. 24, phil. stud.
- 1680 Apr. 8. Caspar Brand Neocopiensis⁵⁾. 26, theol. stud.
 Maji 3. Ericus Schletting Hafnia-Danus⁶⁾. 28, jur. stud.
 Sept. 19. Henricus Johannes Plasius Norwegus⁷⁾. 36, math. stud.
- 1681 Jun. 4. Christianus Lassonius Danus⁸⁾. 20, jur. stud.
 — 14. Laurentius Frisius Danus⁹⁾. 22, theol. stud.
- 1682 Oct. 29. Gustavus de Winterfeld Danus¹⁰⁾. 21, pol. stud.
 — — Christianus Ernestus de Winterfeld Danus¹¹⁾. 20, pol. stud.
- 1683 Jun. 11. Olaus Erasmi Lassonius Danus¹²⁾. 23, med. stud.
 Jul. 1. Casparus Bartholinus Erasmi filius¹³⁾. 20, med. stud.
 — — Georgius Rasch¹⁴⁾. 20, med. stud.

¹⁾ Niels Slange, Conferentsraad, Historieskriver, f. 1656, † 1736.

²⁾ Frants Clausen Reenberg, Dr. med., Medicus provincialis i Aalborg, f. 1653, † 1727.

³⁾ En Christian Lasson, † som Student, nævnes hos Giessing, Jubelærer II, 2, 284; men dette kan lige saa godt passe paa den under 4. Juni 1681 immatriculerede.

⁴⁾ Matthias Henriksen Rosenvinge til Ørbæklunde, Justitsraad, Landsdommer i Fyen, f. 1655, † 1714.

⁵⁾ Denne Mand er maaske næppe Dansk.

⁶⁾ M. Erik Olufsen Sletting, Sognepræst i Besser og Onsbjerg, † 1697.

⁷⁾ Formentlig M. Henrik Plate, Conrector i Roeskilde, f. i Marstrand 1643, † 1711 (Bloch, Roeskilde Domscoles Hist. II, 17).

⁸⁾ Jvfr. 17. Maj 1679.

⁹⁾ Laurits Friis, Student 1678, Forpagter paa Bramminge, f. 1660, † 1699 (Hofman, Fundationer II, 316).

¹⁰⁾ Baron Gustav Winterfeld til Wintersborg, Kammerjunker, Capitain i Garden, f. 1664, † 1699.

¹¹⁾ Baron Christian Ernst Winterfeld, f. 166*, † 1698 i en Duel.

¹²⁾ Oluf Rasmussen Lassen, maaske en Broder til Rasmus Rasmussen Lassen, Sognepræst i Lunde.

¹³⁾ Caspar Rasmussen Bartholin, Professor designatus, † 1702 (Thura, Idea hist. lit. Dan. S. 194, Bircherods Dagb. Mscr. 21. Oct. 1702, 8. Juni 1708).

¹⁴⁾ Jørgen Johansen Rasch, Professor math., † 1714.

1683	Sept. 29.	Henricus Tistorffius ¹⁾ .	24,	math. stud.
1684	Febr. 19.	Johannes Dorschæus Danus ²⁾ .	23,	math. stud.
	Mart. 16.	Nicolaus Trolle Danus ³⁾ .	21,	lit. stud.
	Maji 30.	Janus Schelderupius Norvego-Danus ⁴⁾ .	23,	hist. stud.
1685	Febr. 9.	Halwardus Borst Danus ⁵⁾ .	20,	jur. stud.
	Dec. 6.	Petrus Bruijnstorf Danus.	22,	theol. stud.
1686	Apr. 10.	Elias Ringius Hafniensis ⁶⁾ .	28,	med. stud.
	Maji 30.	Georgius Scheelius Danus ⁷⁾ .	21,	hist. et pol. stud.
	— —	Ouwenius Scheelius Danus ⁸⁾ .	20,	hist. et pol. stud.
	— —	Johannes Dorschæus Danus ⁹⁾ .	25,	math. et hist. stud.
	Jun. 11.	Johannes Lundt Danus ¹⁰⁾ .	23,	theol. stud.
	— —	Christophorus Lundt Danus.	21,	theol. stud.
	— 28.	Jacobus Pircherodius Danus ¹¹⁾ .	22,	theol. stud.
	— —	Thomas Pircherodius Danus ¹²⁾ .	23,	theol. stud.
	— —	Paulus Gludius Danus ¹³⁾ .	23,	math. stud.

¹⁾ Henrik Tistorph, Secretair i Danske Cancelli, en Søn af den bekjendte Prædicant M. Michael Henriksen Tistorph (Vahl, Chr. Nielsens Slægtbog S. 10).

²⁾ M. Johannes Pedersen Dorscheus, Præst ved Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, f. 1661, † 1706. Jvfr. 30. Maj 1686.

³⁾ Enten Baron Niels Trolle til Brahetrolleborg, f. 1666, † 1721, eller Niels Trolle til Brobygaard, † 1697.

⁴⁾ M. Jens Schjeldorup, Sognepræst i Sorø, Søn af Biskop Jens Petersen S. i Bergen, f. 1658, † 1709.

⁵⁾ Formodentlig den Assessor Halvor Borse, som nævnes 1703 (Personalhist. Tidsskr. I, 234, Giessing, Jubellærere III, 210); Commerceraad Halvor Borse i Skeen nævnes Aar 1700 (Norsk historisk Tidsskrift IV, 522, jvfr. Saml. t. norske Folks Historie III, 41); formodentlig ere disse to Personer identiske.

⁶⁾ Formodentlig Elias Andersen Ring, som deponerede 1675 fra Kjøbenhavns Skole (Histor. Tidsskr. 3. R. III, 674).

⁷⁾ Jørgen Ottesen Skeel, † 1690, Broder til den følgende.

⁸⁾ Ove Ottesen Skeel til Birkelse, Kammerjunker, † 1723.

⁹⁾ Jvfr. ovenfor 19. Februar 1684; han rejste som Homstere for Brødrene Skeel.

¹⁰⁾ Maaske M. Hans Pedersen Lundt, der 1659 blev Sognepræst i Aagerup og Kirkerup, † 1731; Joh. og Chr. Lundt studerede 1684 i Oxford (Fr. Sneedorff, saml. Skrifter I, 521).

¹¹⁾ Jacob Jacobsen Bircherod, f. 1664, druknede 1687 ved Paris, Broder til den følgende.

¹²⁾ M. Thomas Broder Bircherod, Rector og Professor i Odense, f. 1661, † 1731.

¹³⁾ Poul Glud, Søn af Biskop Søren Glud i Viborg, Amtmand i Buskeruds Amt, f. 1664, † omtr. 1720 (Norsk histor. Tidsskr. III, 520, IV, 521, Personalhist. Tidsskr. I, 102).

- 1686 Aug. 13. Petrus Castanæi Danus. 22, lit. stud.
 — 27. Didericus Monck Hafniensis Danus¹⁾. 24, theol. stud.
 — 28. Christianus Reitzer Hafnia-Danus²⁾. 21, hist. et pol. stud.
- 1687 Mart. 15. Reguel Erasmi Hafnia-Danus³⁾. 21, jur. stud.
 — — Christianus Legardus Hafnia-Danus⁴⁾. 23, jur. stud.
 — 22. Fridericus Rolding Danus⁵⁾. 24, jur. stud.
 — — Franciscus Kühn Danus⁶⁾. 22, jur. stud.
 — — Petrus Troyel Berga-Norwegus⁷⁾. 22, hist. stud.
- 1688 Sept. 11. Nicolaus Serupius Danus⁸⁾. 25, med. stud.
 — — Christianus Castani de Hemmer Danus⁹⁾. 21, med. stud.
 Oct. 28. Johannes Garman Norvegus. 20, jur. stud.
 — — Nicolaus Werneri Norvegus¹⁰⁾. 20, jur. stud.
 Dec. 28. Carolus ab Allefeldt Danus¹¹⁾. 20, jur. stud.
 — — Ernestus Ulricus Doze Holsatus¹²⁾. 32, jur. stud.
- 1689 Jan. 3. Zacharias Barnholdt Norvegus. 21, pol. stud.
 Febr. 26. Petrus Baggerus Danus¹³⁾. 26, med. stud.

¹⁾ Diderik Munk, Raad- og Kjøbmand i Kjøbenhavn, hvis Fader, Christopher Eriksen M., en Sønesøn af Polarfareren Jens Munk, var Brygger i Kjøbenhavn.

²⁾ Christian Reitzer, Etatsraad, Stiftamtmand i Aalborg, f. 1665, † 1736.

³⁾ Vel næppe den Regel Rasmussen, der nævnes hos Wad, Rektorerne paa Herlufsholm S. 186.

⁴⁾ Christian Leegaard, Secretair i Danske Cancelli, blev 14. Marts 1705 Cancelliraad, 23. Febr. 1711 Justitsraad, 30. Januar 1722 Etatsraad (Malta); studerede 1685 i Oxford (Sneedorffs saml. Skrifter I, 521).

⁵⁾ Skal vel læses som Frederik Kolding.

⁶⁾ Vistnok M. Frants Kühn, Sognepræst i Blidstrup (Histor. Tidsskr. 5. R. I, 716).

⁷⁾ Maaske en Søn af Borgmester Peter Trojel i Bergen, † 1696 (Moe, Tidsskr. f. d. norske Personalhistorie II, 170, Nicolaysen, Norske Stiftelser III, 1050).

⁸⁾ M. Niels Nielsen Seerup, Rector i Ribe, Dr. med., Prof. philos. & med. designatus, f. 1660, † 1701.

⁹⁾ Dr. med. Christopher Castensen de Hemmer, Stadsphysicus og Medicus provincialis i Ribe, f. 1664, † 1715.

¹⁰⁾ Niels Wernersen, f. 1668, adlet Werenskiold, til Hafslund, Conferentsraad, Amtmand over Smaalehnenes Amt, hvid Ridder, † 1741 (Moe, Tidsskr. f. d. norske Personalhistorie I, 24 ff.).

¹¹⁾ Carl Ahlefeldt, Greve til Langeland, Ridder af Elephanten, f. 1670, † 1722; jvfr. nedenfor 30. Juli 1689.

¹²⁾ Ahlefeldts Hovmester, jvfr. nedenfor 30. Juli 1689.

¹³⁾ Peder Bagger fra Kjøge, 1689 Dr. med. i Utrecht.

- 1689 Maji 3. Johannes Ernestus Wandalinus Danus¹⁾. 22, theol. stud.
 Jun. 8. Otto Smit Norwegus²⁾. 20, theol. stud.
 Jul. 30. Charles Comes d'Ahlfeld Danus³⁾.
 — — Ernestus Ulricus Doze, ejus Gubernator⁴⁾.
 Aug. 8. Christianus Schestedt Danus⁵⁾. 23, pol. stud.
 Aug. 28. Nicolaus Schive Danus⁶⁾. 27, theol. stud.
 — — Petrus Dychmann Danus⁷⁾. 20, math. stud.
 — — Ericus Moule Danus⁸⁾. 20, med. stud.
 Nov. 5. Olaus Wilhelmus Worm Hafnia-Danus⁹⁾. 22, med. stud.
- 1690 Febr. 11. Daniel de Ples Danus¹⁰⁾. 15, lit. stud.
 — — Johannes Gottlieb Danus. 25, med. stud.
 Apr. 10. Nicolaus Casemier van Seeblad Danus¹¹⁾. 22, jur. stud.
 — 20. Georgius Leth Danus¹²⁾. 25, theol. stud.
 Oct. 19. Johannes Oxenius Hafnia-Danus¹³⁾. 23, theol. stud.
 — — Laurentius Kreier Hafniensis¹⁴⁾. 28, theol. stud.

¹⁾ M. Johan Ernst Wandal, Provst, Sognepræst i Nyborg, f. 1666, † 1714.

²⁾ Maaske den M. Otto Schmidt, der døde 1693 som udnævnt til Sognepræst i Kjøge.

³⁾ Jvfr. ovenfor 28. Dec. 1688.

⁴⁾ Jvfr. ovenfor 28. Dec. 1688.

⁵⁾ Christian Christophersen Sehestedt til Ravnholt og Nislevggaard, Gehejmerraad, Stiftamtmand, Ridder af Elefanten, f. 1666, † 1740.

⁶⁾ Maaske M. Niels Schive, Rector i Viborg, f. omtr. 1661, † 1733 (Hundrup, Lærerst. ved Viborg Cathedralskole S. 26 f.).

⁷⁾ Dr. med. Peter Petersen Deichmann, pract. Læge i Odense, f. omtr. 1666, † i Beg. af det 18de Aarhundrede.

⁸⁾ Erik Mogensen Mule, Professor ved Odense Gymnasium, tit. Assessor i Højesteret, f. 1669, † 1751 (Giessing, Jubellærere II, 1, 126 ff.).

⁹⁾ Ole Willumsen Worm, Professor med., f. 1667, † 1708.

¹⁰⁾ Daniel von Plessen, Generalmajor, f. 1674, † 1725.

¹¹⁾ Nicolai Casimir Seeblad, polsk Oberst, f. 166*, † efter 1730, Søn af Capitain Otto Knudsen Seeblad.

¹²⁾ Vistnok M. Jørgen Hansen Leth, Sognepræst i Store Hedinge og Højrup, f. 1663, † 1713.

¹³⁾ Johan Thomsen Oksen, Biskop i Aarhus, f. 1667, † 1738.

¹⁴⁾ Lorents Kreier, udgav 1688 en Disputats i Rostock, blev Assessor i Hofretten, 13. Aug. 1708 Cancelliraad, Ass. i Højesteret, Justitsraad, afskediget 1726 for Bestikkelse. (Bruun, Fr. Rostgaard I, 332 f., Danske Samll. IV, 25 ff., Malta).

- 1691 Apr. 25. Andreas Undalinus Danus¹⁾. 22, jur. stud.
 Jun. 11. Johannes Leidarth Danus. 25, jur. stud.
 — — Canutus Matthiæ Danus²⁾. 27, theol. stud.
 Jul. 9. Engelbertus Hardenbergh Norvegia-Danus³⁾. 28,
 jur. stud.
- 1692 Apr. 28. Fridericus Rostgaard Danus⁴⁾. 21, pol. stud.
 Jul. 17. Esaias Fleischer Danus⁵⁾. 23, theol. stud.
 Sept. 2. Christianus Luxdorffius Danus⁶⁾. 22, jur. stud.
 — — Petrus Hovenbeek Danus⁷⁾. 14, lit. stud.
 — — Laurentius Thoura Danus⁸⁾. 30, jur. stud.
 — 8. Jacobus Lotbari Danus⁹⁾. 20, theol. stud.
- 1693 Dec. 10. Jacobus Loodtberg Danus¹⁰⁾. 21, theol. stud.
 — — Joannes Laasby¹¹⁾. 23, theol. stud.
- 1696 Febr. 23. Theodorus de Lente Danus¹²⁾. 20, jur. stud.
 Maji 1. Joannes Janus Fossius Hafnia-Danus¹³⁾. 22, med.
 stud.

¹⁾ Andreas Undal nævnes 1724 som Stiftamtmand i Bergen (Danske Samll. IV, 371); i Christianssand fandtes Aar 1700 baade en Commerceraad, Laugmand A. U. og en Amtmand af samme Navn (Norsk histor. Tidsskr. IV. 522).

²⁾ Vistnok Knud Madsen, Sognepræst i Hem, Hindborg og Delby, Student 1684, † 1712.

³⁾ Engelbrecht Hardenbeck, Søn af M. Ambrosius H., Præst ved Domkirken i Bergen, og Digterinden Dorothea Engelbrechtsdatter (Hatting, Forsøg til Bergens Præstehistorie I, 112).

⁴⁾ Frederik Rostgaard til Krøgerup. Conferentsraad, en Tid Oversecretair i Danske Cancelli, f. 1671, † 1746.

⁵⁾ M. Esaias Fleischer, Sognepræst i Taarnby, Provst, f. 1669, † 1711.

⁶⁾ Christen Olesen Luxdorff, † 1731 (Personalhist. Tidsskr. I, 37 Tab.).

⁷⁾ Peter Petersen Hovenbech til Hanstedgaard, Stifsøn af Justitsraad Peter Luxdorff (Personalhist. Tidsskr. I. 37 Tab.); formodentlig er han identisk med den Peter H., der ejede Torpegaard i Fyen 1737 (Hofman, Fundationer V, 258 ff.).

⁸⁾ Laurits Lauritsen Thura, Biskop i Ribe, f. 1657, † 1731, rejste som Hovmester for Luxdorff og Hovenbech; Giessing, Jubellærere I, 462 ff., forveksler Luxdorff med hans Fætter af samme Navn; thi denne, der var født 1684, kan dog umulig have studeret i Leyden i en Alder af 8 Aar; desuden angives Luxdorff jo i Leydens Matricul at være 22 Aar.

⁹⁾ M. Jacob Christensen Lodberg, Biskop i Fyen, f. 1672, † 1731; jvfr. nedenfor 10. Dec. 1693.

¹⁰⁾ Se ovenfor 8. Sept. 1692.

¹¹⁾ M. Jens Jensen Laasby, Sognepræst i Høje Thostrup, f. 1669, † 1738.

¹²⁾ Theodorus von Lente, Søn af Gehejmeraad Johan Hugo von L., f. 1678, Hofjunker 1693, rejste 1697 i Italien.

¹³⁾ Dr. med. Jens Christensen Foss, Prof. med., Student 1693, † 1757, 83 Aar gl. (Giessing, Jubellærere I, 273 med Kall Rasmussens Tilføjelser); jvfr. nedenfor 4. Maj 1700 og 14. Juli 1702.

- 1696 Sept. 5. Olaus Wormius Danus¹⁾. 24, theol. stud.
 1697 Mart. 15. Jacobus Winslow Hafniensis²⁾. 27, med. stud.
 — — Joannes de Buchwald Ditmarsus³⁾. 37, med. stud.
 Jun. 21. Christianus Johannis Norvegus. 21, theol. stud.
 Aug. 31. Olaus Borneman, Henrici filius, Hafnia-Danus⁴⁾.
 24, theol. stud.
 — — Henricus Kleyn, Petri filius, Alburgo-Danus⁵⁾.
 23, theol. stud.
 Nov. 19. Christiærnus Mullius Danus⁶⁾. 40, pol. stud.
 1700 Jan. 11. Gasparus Schade Danus⁷⁾. 24, phil. stud.
 Maji 4. Janus Fors Hafniensis⁸⁾. 26, med. stud.
 1701 Jun. 7. Carolus Javelle Haffniensis. 25, jur. stud.
 Jul. 7. Johannes Edinger Danus⁹⁾. 23, lit. stud.
 1702 Febr. 17. Johannes Numsen Danus. 20, jur. stud.
 Maji 13. Adrianus Moeringh Danus. 20, jur. stud.
 Jul. 14. Janus Fossius Danus¹⁰⁾. Phil. et med. Professor.
 1704 Jan. 8. Christianus Fredericus a Lelienkroon, Baro ex
 Dania¹¹⁾. 21.
 Febr. 6. Wilhelmus Adolphus Comes in Ranzouw¹²⁾. 17.
 — 28. Jacobus Hansen Cimbria-Danus¹³⁾. 22.

¹⁾ Oluf Worm, Consistorialassessor og Lector theol. i Aarhus, f. 1672, † 1743.

²⁾ Dr. med. Jacob Benignus Winsløw, Prof. anatom. i Paris, gik 1699 over til Catholicismen, f. 1669, † 1760.

³⁾ Dr. med. Johannes de Buchwald, Etatsraad. Prof. med., f. 1658, † 1738, rejste sammen med Winsløw.

⁴⁾ Ole Henriksen Bornemann, Cancelliraad, Landsdommer i Sjælland, f. 1673, † 1717.

⁵⁾ M. Henrik Pedersen Klein, Sognepræst i Jerslev og Vester Brønderslev, f. 1674, † 1734.

⁶⁾ Maaske Christian Mule, Assessor i Hofretten, f. 1651, † 1705 (Giessing, Jubellærere II, 1, 142).

⁷⁾ M. Jesper Schade, Rector og Lector theol. i Roeskilde, f. 1674, † 1726 (Bloch, Bidr. t. Roeskilde Domscoles Historie I, 62 f.).

⁸⁾ Jens Christensen Foss, jvfr. ovenfor 1. Maj 1696 og nedenfor 14. Juli 1702.

⁹⁾ Formodentlig Johan Broderus Edinger, Assessor og Bergamts-Forvalter, der blev Cancelliraad 23. April 1725, Justitsraad 14. Jan. 1735 (Møller).

¹⁰⁾ Jvfr. ovenfor 1. Maj 1696 og 4. Maj 1700.

¹¹⁾ Rigsfriherre Christian Frederik Lilliencron til Hütten, Blumendorf og Wulfs-hagen, Landraad, f. 168*, † 1731.

¹²⁾ Greve Vilhelm Adolph Rantzau til Løvenholm, Gehejmeraad, Kmhre, R. af Elephanten, f. 1688, † 1734.

¹³⁾ M. Jacob Hansen, Sognepræst i Agri og Egense, f. 1681, † 1722, Broder til den følgende.

- 1704 Febr. 28. Johannes Hansen Cimbria-Danus¹⁾. 20.
 Aug. 4. Nicolaus Fossius Laur. fil., Danus²⁾. 24, theol. stud.
 — — Petrus Fossius Laur. fil., Danus³⁾. 23, med. stud.
 Sept. 8. Nicolaus Benzon Hafnia-Danus⁴⁾. 24, phil. stud.
 — 12. Christianus Moinichen Danus⁵⁾. 23, theol. stud.
 Oct. 22. Anscharius Ankersen Danus⁶⁾. 27, jur. stud.
- 1705 Mart. 19. Olaus Slittingius Hafnia-Danus⁷⁾. 24, theol. et phil. stud.
- 1706 Mart. 1. Diederich Christophorus Eisenberg Hafnia-Danus⁸⁾. 22, theol. stud.
- 1707 Jan. 14. Severinus Garmannus Norvago-Danus⁹⁾. 30, med. stud.
 — — Petrus Fossius Danus¹⁰⁾. 26, med. stud.
 Jul. 20. Claudius Ursinus ex Norvegia¹¹⁾. 29, jur. et hist. stud.
 Sept. 2. Henricus Koëne Hafnia-Danus¹²⁾. 23, med. stud.
- 1708 Maji 2. Petrus Holm Norwegus¹³⁾. 28, theol. stud.
- 1709 Sept. 4. Hans Henrich Bergau Rutcopia-Danus¹⁴⁾. 23.

¹⁾ M. Hans Hausen, Sognepræst i Knebel og Roelse, Student 1697, † 1720.

²⁾ M. Niels Lauritsen Foss, Prof. phil. design., Rector i Sorø, † 1712, 36 Aar gl. (Giessing, Jubellærere I, 283 med Kall Rasmussens Tilføjelser), Broder til den følgende.

³⁾ Peder Lauritsen Foss, Student fra Sorø 1699, 18 Aar gl., Alumnus paa Borchs Coll. 1701—4, omtales i Acta Consistorii 26. Octob. 1709 og skulde da være Auditeur (Giessing anf. St. med Kall Rasmussens Tilf.), jvfr. nedenfor 14. Jan. 1707.

⁴⁾ Niels Pedersen Benzon, Cancelliraad, f. 1684, † 1709.

⁵⁾ Christian à Moinichen, Oversecretair, Etatsraad, tilsidst Stiftamtmand i Bergen, hvid Ridder, f. 1683, † 1749 (Personalh. Tidsskr. II, se Regist.).

⁶⁾ Ancher Anchersen, Translateur ved Øresunds Toldkammer, f. 1677 (Giessing, Jubellærere II, 1, 277).

⁷⁾ M. Oluf Nielsen Sletting, Sognepræst i Eiby og Dalby, Provst, f. 1680, † 1746.

⁸⁾ Didrik Christopher Eisenberg, 24. Febr. 1708 Secretair i Danske Cancelli, 19. Marts 1717 Cancelliassessor, 18. Nov. 1718 tillige Assessor i Hofretten (Malta).

⁹⁾ Dr. med. Søren Christophersen Garmann, pract. Læge i Christiania, f. 1674, † omt. 1712.

¹⁰⁾ Peder Lauritsen Foss, jvfr. ovenfor 4. Aug. 1704.

¹¹⁾ M. Claus Ursin, Lector theol. i Christianssand samt Sognepræst i Tved og Birkenæs, † 1721.

¹²⁾ Henrik Koene, blev 1707 Dr. med. i Groningen.

¹³⁾ M. Peder Jensen Holm, Sognepræst i Højby, f. 1677, † 1724.

¹⁴⁾ En Hendrik Bergau omtales 1704 som Copist i Gehejmearchivet (Bruun, Fr.

- 1711 Aug. 26. Georgius Claudius Danus ex Lalandia, phil. Mag.¹⁾ 43, theol. et lit. stud., honoris ergo inscriptus.
 Sept. 29. Fredericus Rape Danus. 20, jur. stud.
- 1712 Maji 28. Christianus Scheel Nobilis Danus²⁾. 19, pol. et jur. stud.
 — — Johannes Vincelii Courlandus, ejusdem ephorus. 37.
 — — Carolus Wisniowisky Polonus, famulus. 30.
 — — Erasmus Lemke Holsatus, famulus. 22.
- Aug. 11. Jacobus Hansen Danus. 20, jur. stud.
 Dec. 7. Christianus Sigefridus van Plessen Nobilis Danus³⁾. 20.
- 1713 Apr. 13. Johannes Lindenberg Danus. 30.
 Oct. 9. Christianus Trawn Nidrosiensis-Norwagus⁴⁾. 21, med. stud.
- 1714 Apr. 17. Nicolaus Boye Danus⁵⁾. 26, jur. stud.
 — — Joannes Køneman Danus⁶⁾. 25, jur. stud.
 Maji 26. Joannes Justus Sevelius Hafnia-Danus⁷⁾. 20, theol. stud.
 — — Thomas Lindeman Hafnia-Danus⁸⁾. 22, theol. stud.
 Sept. 17. Edwardus Wium Danus⁹⁾. 23, med. stud.
- 1716 Jun. 11. Gerardus Geelmuijden Berga-Norwegus¹⁰⁾. 20, jur. stud.

Rostgaard I. 132) og er vel identisk med den Hans Henrik Berger, Secretair ved Archivet i Tydske Cancelli, der blev Cancelliraad 23. April 1731, siden Landskriver i Tønningen (Møller).

- ¹⁾ Jørgen Clausen Warbjerg, deponerede 1685 fra Saxkjøbing Skole, tog Magistergraden 1702, Søn af Sognepræst i Radsted, Mag. Claus Warbjerg.
- ²⁾ Greve Christen Scheel til Scheel, Gl. Estrup m. m., Kammerherre, Oberst, f. 1695, † 1731.
- ³⁾ Christian Siegfred von Plessen til Næsbyholm, Kmhrre., f. 1696, † 1777.
- ⁴⁾ Dr. med. Christian Frawen, levede i Christiania, Søn af Chirurg Chr. Frawen eller Frauen i Trondhjem (Zwergius, Siellandske Clerisie S. 815).
- ⁵⁾ Studerede 1713 i Oxford (Sneedorff, saml. Skrifter I, 523).
- ⁶⁾ Formodentlig en Broder til Etatsraad, Borgmester Herman Henrik Kønemann, der døde 1771 (Løngnick, H. H. Køneman). Studerede 1713 i Oxford (Sneedorff, anf. St.).
- ⁷⁾ Hans Just Sevel, Prof. theol. et phil. design., Sognepræst i Asminderød og Grønholt, f. 1694, † 1728.
- ⁸⁾ Maaske en Søn af Christian Lindemann, Sognepræst i Harlev og Framlev.
- ⁹⁾ Dr. med. Edvard Wium, Stadsphysicus i Kjøbenhavn, f. 1690, † vistnok 1730.
- ¹⁰⁾ Gert Geelmuyden, Præst i Sognepræst i Ous i Bergens Stift, Consistorialraad.

- 1717 Sept. 1. Laurentius Angel Nitrosia-Norwagus¹⁾. 24, jur. stud.
 — — Thomas Angel Nitrosia-Norwagus²⁾. 23, jur. stud.
 — 20. Andreas Boonsack Nitrosia-Norwagus³⁾. 20, jur. stud.
 Dec. 18. Sigismundus Wilhelmus Gelerus Hafnia-Danus⁴⁾. 14, jur. stud.
- 1718 Mart. 8. Laurentius Angell, Laurentii filius, Nidrosiensis⁵⁾. 22, theol. stud.
- 1719 Oct. 7. Carolus Constantinus Baro de Leliecroon Danus⁶⁾. 21, jur. stud.
 Dec. 23. Garolus ab Holstein Danus⁷⁾. 20, jur. stud.
 — — Christianus Fredericus ab Holstein Danus⁸⁾. 20, jur. stud.
 — 29. Nicolaus de Barfaei Danus⁹⁾. 22, jur. stud.
- 1720 Mart. 13. Carolus Decheufs Danus¹⁰⁾. 20, jur. stud.
 Nov. 4. Fredericus Klinge Danus¹¹⁾. 24, jur. stud.
 — 25. Matthias Plade Norwegus¹²⁾. 23, jur. stud.

¹⁾ Lorents Albertsen Angell, Etatsraad, Handelsmand i Trondhjem, f. 21. Jan. 1692, † 1751, Suhms Svigerfader (Moe, Tidsskr. for den norske Personalhist. I, 552), Broder til den følgende.

²⁾ Thomas Albertsen Angell, Handelsmand i Trondhjem, Legatstifter, f. 29. Dec. 1692, † 1767 (Moe, anf. St., Nicolaysen, Norske Stiftelser III, 842 ff.).

³⁾ Studerede 1721 i Oxford (Sneedorff, saml. Skrifter I, 523).

⁴⁾ Sigismund Wilhelm von Gähler, Overpræsident i Altona, Gehejmeraad, hvid Ridder, f. 1704, † 1788.

⁵⁾ Formodentlig Søn af Lorents Angell, Vejer og Maaler i Trondhjem; en Lorents Angell deponerede 1718 fra Trondhjem (Moe, Tidskr. for den norske Personalh. II, 306).

⁶⁾ Rigsfriherre Carl Constantin Lilliencron, f. 169*, † 1727.

⁷⁾ Carl von Holstein, Gehejmeraad, hvid Ridder, f. 1700, † 1763, Broder til den følgende.

⁸⁾ Christian Frederik von Holstein, Kammerjunker, f. 1699, † 1722.

⁹⁾ Niels Barfoed, Stiftsprovst i Christiania, f. 1696, † 1739, Søn af Admiral Barfoed.

¹⁰⁾ Dette Navn synes at være meget forvansket; dog er det vel for dristigt at gætte paa, at det skal være Carl Deichman, Biskop D.'s Søn, f. 1700, † 1750 som Cancelliraad (Nyt historisk Tidsskr. VI, 392 ff.).

¹¹⁾ En Byfoged, Postmester og Hospitalsforstander Frederik Klinge i Haderslev giftede sig 1732 (Giessing, Jubellærere III, 203); en Peter Frederik Klinge blev 3. April 1722 Secretair i danske Cancelli (Malta).

¹²⁾ Matthias Plade fra Christiania, formodentlig Søn af Gregers Jensen P. (Personalh. Tidskr. II, 348), blev 30. Marts 1729 Pagehovmester (Bruun, Fr. Rostgaard I, 292; Malta).

- 1722 Maji 22. Janus Weuim Nitrosia-Norvegus¹⁾. 24, theol. stud.
 Aug. 3. Fredericus Ludovicus Comes de Reventlau²⁾. 21
 — — Conradus Ditlof Comes de Reventlau³⁾. 20.
 Nov. 11. Iwagus Baro de Holk Danus⁴⁾. 22, jur. stud.
 — — Magnus Baro de Holk Danus⁵⁾. 20, jur. stud.
 — — Christianus Fossius Danus⁶⁾. 30, jur. stud.
 — — Hermannus Bakke Norvegus, Nob. Baronum famulus.
 1723 Oct. 19. Petrus Dorschaeus Hafnia-Danus⁷⁾. 25, lit. stud.
 Nov. 22. Christianus Friis Hafnia-Danus⁸⁾. 24, med. stud.
 1724 Apr. 29. Christianus Braumannus Christiania-Norvegus⁹⁾.
 23, jur. stud.
 — — Joannes Krestihgius Norwegus¹⁰⁾. 24, math. stud.
 Sept. 18. Fridericus Lutkens Hafnia-Danus¹¹⁾. 24, theol. stud.
 1726 Maji 10. Joannes Monrath Broholm Danus¹²⁾. 28, med. stud.
 1727 Jun. 7. Carolus Æmilius Rupke Hafniensis¹³⁾. 23, theol. stud.

¹⁾ Dette Navn maa vel forstaaes som Jens Wium, der kan have været Søn af Stiftsskriver Jens Wium i Trondhjem (Moe, Tidsskr. for den norske Personalh. I, 548 f.).

²⁾ Greve Frederik Ludvig Reventlow, f. 1701, † 1724.

³⁾ Greve Conrad Ditlev Reventlow til Christianssæde og Brahetrolleborg, Gehejmerraad, hvid Ridder, Kmhrrø, Stiftamtmand i Sjælland, f. 1704, † 1750.

⁴⁾ Baron Iver Holck til Holckenhavn, Gehejmerraad, hvid Ridder, Stiftamtmand i Aalborg, f. 1700, † 1781.

⁵⁾ Baron Mogens Holck, Oberst, Commandant paa Kongsvinger, f. 1702, † 1764.

⁶⁾ Christian Lauritsen Foss, Student fra Sorø 1708, 17 Aar gl., Alumnus paa Borchs Coll. 1711—16 (Giessing, Jubellærere I, 283 med Kall Rasmussens Tilføjelser).

⁷⁾ M. Peder Dorscheus, Sognepræst i Ballerup og Maalev, f. 1699, † 1772.

⁸⁾ Dr. med. Christian Lodberg Friis, Etatsraad, Prof. med., f. 1699, † 1773.

⁹⁾ Christian Braumann, Søn af Justitsraad Christian Br. i Christiania, var død 1747 (Personalhist. Tidsskr. I, 54).

¹⁰⁾ En Johan Hermansen Kresting nævnes i Personalhist. Tidsskr. I, 54.

¹¹⁾ Frederik Lutken, Informator for Frederik V som Kronprinds, f. 1700, † faldt i stærk Melancholi og døde i sine bedste Aar.

¹²⁾ Formodentlig en Søn af Sognepræsten i Ringe Henning Andersen Broholm.

¹³⁾ Vistnok en Søn af den tysk-reformerte Hofpræst i Kjøbenhavn Jacob Rübke, † 1723 (Zwergius, Siellandske Clerisie S. 810; Clément, Notice sur l'église réformée française de Copenh. S. 72).

- 1731 Jul. 5. Johannes Christophorus Londeman Hafniensis¹⁾.
20, lit. stud.
- 1732 Maji 12. Caspar Grevenkop Norwegus²⁾. 30, math., lit. et
jur. stud.
- 1733 Aug. 20. Matthias Scrup Ripenso-Danus³⁾. 26, theol. stud.
Sept. 26. Georgius Ebbesen, Fridericoburgo-Danus⁴⁾. 22,
theol. stud.
Oct. 19. David Seidelin Falstria-Danus⁵⁾. 22, theol. stud.
- 1734 Febr. 26. Jacobus Wijnwich Bergis-Norvegus⁶⁾. 20, theol.
stud.
Maji 5. Barend van Hal ex Norvegia, famulus Di van
der Mark. 33.
- 1735 Aug. 26. Thomas Justus Hiermin Danus⁷⁾. 25, theol. stud.
— 27. Hermannus Dominicus Beekman Danus⁸⁾. 24,
theol. stud.
Sept. 9. Albertus Limwig Danus⁹⁾. 27, theol. stud.
— — Severinus Limwig Danus¹⁰⁾. 26, theol. stud.
— — Joannes Hofman Danus¹¹⁾. 23, jur. stud.
Nov. 2. Christianus Petersen Danus. 20, theol. stud.
- 1737 Nov. 4. Henricus Hiermin Danus¹²⁾. 29, med. stud.
- 1738 Sept. 11. Fridericus de Sée Havniensis¹³⁾. 30, med. stud.

¹⁾ Hans Christopher Londemann de Rosencrone til Nørager, Børglum Kloster m. m., Conferentsraad, † 1774 (Samll. til det norske Folks Sprog og Historie VI, 229).

²⁾ Rimeligvis den Caspar Herman Grevenkop, som nævnes i Personalhist. Tidsskr. I, 96.

³⁾ Matthias Worm Seerup, Sognepræst i Faaborg og Diernisse, f. 1708, † 1753.

⁴⁾ Jørgen Ebbesen, Sognepræst i Bloustrød og Lillerød, f. 1712, † 1749.

⁵⁾ David Seidelin, Sognepræst i Gamtofte, Provst, f. 1711, † 1791.

⁶⁾ Formodentlig Jacob Weinwich, Justitsraad og Laugmand, † 1763 (Giessing. Jubellærere II, 2, 299 med Th. H. Erslews Tilføjelser).

⁷⁾ Thomas Just Jermin, Sognepræst for Hjørn, Gimsing og Venø, Provst, Consistorialraad, Erector af Stamhuset Ansumgaard, f. 1711, adlet 1750, † 1778.

⁸⁾ Herman Dominicus Beckman, Sognepræst i Boeslunde, Provst, f. 1712, † 1772.

⁹⁾ M. Albert Lømvig, Sognepræst i Ørsted og Daastrup, Provst, f. 1708, † 1771, Broder til den følgende.

¹⁰⁾ M. Søren Lømvig, Sognepræst ved Garnisonskirken i Kjøbenhavn, f. 1709, † 1760.

¹¹⁾ Hans de Hoffman til Skjerrildgaard, Conferentsraad, Amtmand over Koldinghus Amt, hvid Ridder, f. 1713, † 1793.

¹²⁾ Henrik Jermin, Præstesøn fra Hjørn, Dr. med., f. 1705 (Hofman, Saml. af Fundationer III, 531 Tab.).

¹³⁾ Dr. med. Frederik von Zee eller See, Cancelliraad, Provindsialmedicus i Christianssand, f. 1707, † 1781 (Norsk historisk Tidsskr. 2. R. III, 112).

- 1738 Sept. 12. Godeschalch Mühlhausen Havnia-Danus¹⁾. 22, med. stud.
- 1741 Maji 14. Christianus Rudolf Philip Baro de Geersdorff Danus²⁾. 20, jur. stud.
- — Nicolaus Maximilian Baro de Geersdorff Danus³⁾. 20, jur. stud.
- — Fridericus Carolus Baro de Geersdorff Danus⁴⁾. 20, jur. stud.
- — Fridericus Carolus Harboe Gluksburgo-Cimber, Ill. Baronum Ephorus.⁵⁾. 30.
- — Christianus August Reppenhagen Megalopolitanus. 24. } Famuli.
- — Jacobus Borchorst Horsena-Cimber, 28. }
- 1742 Oct. 10. Jacobus Bagger Danus⁶⁾. 25, theol. stud.
- — Petrus Andreas Aagaard⁷⁾. 24, theol. stud.
- 1744 Maji 6 Fridericus de Berregaard Danus ex Provincia Jutlandica⁸⁾. 18, jur. stud.
- — Tycho de Hofman Danus ex Provincia Jutlandica⁹⁾. 24, jur. stud.
- 1746 Jun. 11. Justinus Bing Danus¹⁰⁾. 30, lit. stud.
- 1748 Apr. 17. Fridericus Christianus van Kragh Eques Danus¹¹⁾. 22, jur. stud.
- — Fridericus Arbo Danus¹²⁾. 27, jur. stud.

¹⁾ Dr. med. Gottschalch Mühlhausen, practiserende Læge i Kjøbenhavn, f. 1716, † 1759.

²⁾ Baron Christian Rudolph Philip Gersdorff til Marselisborg, Gehejmerraad, Kammerherre, hvid Ridder, Amtmand over Kalø Amt, f. 1723, † 1800, Broder til de to følgende.

³⁾ Baron Niels Maximilian Gersdorff til Marselisborg, General, Gouverneur i Kjøbenhavn, Ridder af Elephanten, f. 1725, † 1802.

⁴⁾ Baron Frederik Carl Gersdorff, Generallieutenant, hvid Ridder, f. 1726, † 1804.

⁵⁾ Frederik Carl Harboe, Cancelliraad, dansk Postmester i Hamborg, siden Revisor, f. 1716, † 1768 (Giessing, Jubellærere II, 2, 260, Tab. III).

⁶⁾ Jacob Bagger, Sognepræst i Kundby, f. 1718, † 1789.

⁷⁾ Peder Andreas Aagaard, Sognepræst i Glostrup, Provst, f. 1718, † 1779.

⁸⁾ Frederik Berregaard til Ørslev Kloster m. m., Kammerherre, Gesandt i Sachsen og Polen, f. 1724, † 1757.

⁹⁾ Dr. jur. Tycho de Hoffman, Justitsraad, Assessor i Højesteret og Hofretten, f. 1714, † 1754.

¹⁰⁾ Just Tyrholm Bing, Sognepræst i Besser og Onsbjerg, Provst, f. 1718, † 1765.

¹¹⁾ Frederik Christian Krag til Egeskov, Kammerjunker, f. 1726, † 1763 som sidste Mand af Slægten.

¹²⁾ Frederik Arboe, var 1752 Hovmester for Feltmarskalk Grev Werner v. d. Schulenburgs Søner.

- 1748 Apr. 17. Jurgen Thune, famulus Di Nob. van Kragh. Annos academicos habens.
- 1749 Jan. 18. Hans van Aphelen Drontheimo-Norvagus¹⁾. 25, jur. stud.
- 1753 Maji 31. Fridericus Musæus Danus. 25, med. stud.
Sept. 17. Petrus Ascanius Norwegus²⁾. 28, med. stud.
- 1757 Febr. 10. Claudius a Caspergaar Eques Danus³⁾. 18, jur. stud.
— — Andreas Schytte Danus, Ephorus Baronis a Caspergaar⁴⁾. 30.
— — Petrus Olai Danus, famulus Baronis a Caspergaar. 24.
- 1758 Aug. 25. Fridericus Christianus Holberg, Arentis filius, Norvagiensis⁵⁾. Annos academicos habens, phil. stud., gratis inscriptus.
Sept. 4. Joannes Theodorus Holm Neoburgensis⁶⁾. 26, med. stud.
— 5. Christianus Rottboll Zelando-Danus⁷⁾. 30, med. stud.
— 28. Elovius Mangor Hafniensis⁸⁾. 25, med. stud.
Oct. 7. Jacobus Lindeman Garboe Hafniensis⁹⁾. 19, lit. stud.
- 1760 Jan. 10. Laurentius Claussen Hafnia-Danus¹⁰⁾. 30, med. dr.
Febr. 4. Georgius Holm Nidrosia-Norvegus¹¹⁾. 30, phil. stud.

¹⁾ Hans von Aphelen, Justitsraad, Prof. philos., f. 1719, † 1779.

²⁾ Dr. med. Peter Ascanius, Berghauptmand nordenfjelds i Norge, f. 1723, † 1803.

³⁾ Claus Caspergaard til Tølløse n. m., Hofjunker, f. 1738, † 1765 (Personalh. Tidsskr. III, 115).

⁴⁾ Andreas Schytte, Justitsraad, Prof. juris et politices i Sorø, f. 1726, † 1777.

⁵⁾ M. Frederik Christian Holberg Arentz, en Broderdatters Søn af Ludvig Holberg, Rector i Bergen, Professor, f. 1736, † 1825.

⁶⁾ Theodor Holm, 1731 adlet Holmskjold, Gehejmerraad, Overkammerer og Hofchef hos Enkedronning Juliane Marie, hvid Ridder, f. 1732, † 1793.

⁷⁾ Dr. med. Christian Friis Rottbøll, Conferentsraad, Prof. med., f. 1727, † 1797.

⁸⁾ Dr. med. Elovius Mangor, Stadsphysicus i Kjøbenhavn, f. 1739, † 1801.

⁹⁾ Jacob Lindeman Garboe, Søn af Consistorialraad Rasmus Garboe i Tikjøb, Secretair i Tydske Cancelli 1. Maj 1767, Legationssecretair i Constantinopel 22. Maj 1769, † 1771 (Giessing, Jubellærere II, 1, 312; Møller).

¹⁰⁾ Dr. med. Laurentius Clausen, Hofmedicus, f. 1725, † 1771.

¹¹⁾ En Jørgen Holm deponerede 1746 fra Trondhjem (Moe, Tidsskrift for den norske Personalhistorie II, 317).

- 1761 Febr. 12. Scheel de Plessen Danus¹⁾. 19, jur. stud.
 — — Carolus Wendt Danus²⁾. 24, jur. stud.
 — — Thomas Holm Danus, famulus Di Scheel de Plessen.
 — — Carolus Borsay Helvetus, famulus Di Caroli Wendt.
- 1762 Aug. 10. Christianus Fridericus Jacobi Danus³⁾. Annos academicos habens, jur. stud.
- 1763 Mart. 7. Fredericus Pieteron Haffniensis. 42, med. stud.
 Sept. 29. Joannes Heyliger Stæ Crucis Americanus. Annos academicos habens, jur. stud.
- 1764 Nov. 8. Jacobus Franciscus Aderkas Danus⁴⁾, ephorus Comitum [Henrici XIII] a Reuss.
- 1765 Aug. 28. Clemens Tode Danus⁵⁾. 30, med. stud.
 Sept. 2. Johann Henrich Schoenheyder Hafniensis⁶⁾. 21, med. stud.
- 1770 Maji 16. Johannes Ludovicus Brabant Danus⁷⁾. Annos academicos habens, jur. stud.
 Jul. 17. Laurentius Ancherman Smith Stavangria-Norvegus⁸⁾. Jur. stud.
- 1771 Oct. 21. Petrus Gursting Hafnia-Danus. 21, theol. stud.
- 1772 Jun. 3. Niels Rothe Danus⁹⁾. Pictor, 39.
- 1774 Apr. 9. Thomas Georg Arentz Norvegus¹⁰⁾. 20, phil. stud.
- 1778 Jul. 2. Joannes Lodewijk Beckers Hafniensis. Musicus, 20.

¹⁾ Christian Ludvig Scheel von Plessen, Gehejmerraad, Kammerherre, Amtmand i Kjøbenhavn, hvid Ridder, f. 1741, † 1801.

²⁾ Dr. med. Carl Wendt, en Tid Hovmester for Reventlow'er og Scheel-Plessen'er, Deputeret i Finantscollegiet, Gehejmecouferentsraad, hvid Ridder, f. 1731, † 1815.

³⁾ Christian Frederik Jacobi, Etatsraad, Assessor i Højesteret, f. 1739, † 1810.

⁴⁾ Maaske Søn af en Oberst Christian Albrecht Aderkas, der nævnes 1728 (Malta).

⁵⁾ Dr. med. Johan Clemens Tode, Prof. med., f. 1736, † 1805.

⁶⁾ Dr. med. Johan Henrik Schönheyder, Hofmedicus, f. 1744, † 1831.

⁷⁾ Johan Ludvig Brabant, Søn af Conferentsraad, Landsdommer Frederik Brabant, blev titulair Professor, † 1804.

⁸⁾ Lorents Ankermann Smith til Malde, Overtoldbetjent i Stavanger, f. 1752, † 1800 (Kielland, Stamtavle over Familien Kielland SS. 26. 77).

⁹⁾ Jvfr. nedenfor 1. Dec. 1788.

¹⁰⁾ Thomas Georg Arentz, Søn af Provst Hans Arentz i Øjestad, Handelsfuldmægtig i Amsterdam, senere Copist i et Regeringscontoir i Haag, f. 1754, † 1828 (Erlandsen, Gøjestligheden i Trondhjem Stift S. 247; Lassen, Norske Stamtavler I. 155).

1780 Febr. 29. Georg Schouw Hafniensis. Musicus, 53.

1783 Dec. 1. Niels Rode Danus¹⁾. Pictor, 50.

Tilføjelse.

Eiler Jacobsen Eilers (imm. 24. Febr. 1677) ansøgte to Gange om at blive Eleemosynarius regius med Consistorialraads Titel; den ene Ansøgning har ingen Datum, den anden er dateret Merløsegaard 31. December 1710 (Geh. Arch., Indkomne Sager til Danske Cancelli); det Bonderup, han beboede, maa vistnok snarest være det, der ligger i Merløse Herred; formodentlig er han den Assessor Eilertsen, der den 8. Maj 1721 blev begravet i St. Nicolai Kirke i Kjøbenhavn (Personalh. Tidsskr. I, 199).

Frederik Frederiksen Kolding (imm. 22. Marts 1687) nævnes i Worms Lexicon I, 534, som Forfatter af en Disputats.

Kommandeurkaptein Henrik Gerner Sneedorffs Autobiografi.

F. 1793, † 1883.

Ved Kammerherre, Kapt. C. J. Anker.

Jeg er født den 23de October 1793 paa Amalienborg i Kjøbenhavn, hvor min Fader, Contreadmiral, Kammerherre Hans Christian Sneedorff²⁾ dengang boede som Næstcommanderende og senere Chef for det kongelige Socadetcorps, hvilket han vedblev at være til sin Dod 1824.

Min Moder, Maria Elisabeth Sneedorff, var en Datter af Ad-

¹⁾ Jvfr. ovenfor 3. Juni 1772.

²⁾ Hans Christian Sneedorff, f. ²²/₆ 1759, død ¹³/₁₀ 1824, var Son af den lærde Professor Jens S. Sneedorff (1724—64) og Hustru Ollegaard Wilhelmine, f. Thestrup (1739—75) og Broder til Historikeren Professor Jens Sneedorff († 1792), blev Søofficer ²³/₁₂ 1776, Premierløjtnant ¹⁸/₁₀ 1781, Kapteinløjtnant ¹⁷/₄ 1789, Kaptein ²³/₁₂ 1796, Kommandørkaptein ¹⁸/₁₂ 1803, Kommandør ⁴/₁₁ 1811, Kammerherre 1813 og Kontreadmiral ²⁴/₁₂ 1816, blev Lærer ved Socadetcorpsset 1789 og Chef for samme fra 1797 til sin Død. Han blev R. O. ²¹/₁ 1812, D. M. ²⁶/₁ 1812 og blev i 1822 Off. ø. J. O. og i 1823 K. E. L. — Han hævede Socadetinstitutet til stor Anseelse og forstod at meddele Cadetterne den samme Æresfølelse og Kjærlighed til Marinen, som besjælede ham selv. Udenlandske Regenter begjærede hans Raad ved Organisationen af lignende Skoler. Han udgav en Digtesamling, hvori Romansen: Hr. Gerner, han sidder saa tankefuld, ansees for den værdifuldeste.

G. m. 1) Maria Elisabeth Tønder (1770—1815), der var Moder til: Generalinde Betsy Anker (¹⁹/₆ 1790—²³/₃ 1875), Kommandørkaptein H. G. Sneedorff (²³/₁₀ 1793—⁷/₆ 1883), Etatsraadinde Julie Wolff (f. ³⁰/₆ 1811) og Fru Charlotte Mourier (f. ¹⁰/₁₀ 1807, † ²⁷/₆ 1838).

2) Maria Schibsted (f. ¹⁰/₃ 1787, † ²⁶/₆ 1874), Moder til Etatsraadinde Hanne Willemoes (f. ⁸/₈ 1820).

miral *Raphael Tønder*¹⁾). Jeg var saa lykkelig at have to ædle, sjeldne og begavede Forældre. I Daaben blev jeg opkaldt efter den saa almindelig anerkjendte og udmærkede Constructeur for Marinen, min Faders Lærer, Commandeur *Hendrik Gerner*²⁾).

Naar min Fader som Cadetchef førte Cadetskibet, laa vi Børn med vor Moder paa Landet ved Fredensborg, hvor min Fader havde kjøbt et lille Sted. Herud fulgte vore Huslærere os, først Hr. *Frechland*, senere i flere Aar Hr. *Wejbell*, der døde som Præst i Nykjøbing her i Landet. Opholdet ved Fredensborg var en ren Glædestid for mig. Her havde jeg herlige Kammerater i en Søn af *Oberst Reche* i Ingenieurerne, *Peter Reche*, der senere blev Ingenieurofficer i Fyen, og i *Peter Brown*³⁾), Søn af Admiral *Wessel Brown*⁴⁾), desuden havde vor Nabo, Udrider Jacob, to Sønner, Hans og Lars, begge senere Skolelærere, som vare vore Legekammerater; — vi fem tumlede os dygtigt i det Fri, kørte Plouy, trampede Tørv, roede og kørte — alt til vor største Fornøielse. Min ældste og min yngre Søster nøde ogsaa Landlivet med stor Glæde, de havde en Gouvernante, *Mademoiselle Bourguin*, der underviste dem. — Da jeg var indskreven til Søcadet, gjorde jeg i Aaret 1804, 11 Aar gammel, begge Cadetskibstourene med Cadetskibet, mod at min Fader betalte min Kost ombord. 1ste Tour gik til Norge, 2den Tour til Danzig. Paa den sidstnævnte Tour blev jeg examineret paa Ruffet, det vil sige, jeg aflagde theoretisk Prøve paa Ko- og Stagvending, hvorefter det tillodes mig at aflægge praktisk Prøve ved at lade disse Maneuvres udføre. I April Maa- ned 1805 tog jeg Preliminair-Examen med bedste Character. Vi vare 8 til Examen og fik følgende Anciennitet efter Examens-Charactererne: *Lütken*⁵⁾), *Zahrtmann*⁶⁾), *Christensen*⁷⁾), *Jeg*⁸⁾), *Weidemann*⁹⁾), *Holm*¹⁰⁾), *Wedel-Jarlsberg*¹¹⁾), *Wilhelm Holsten*¹²⁾).

¹⁾ *Raphael Henrich Tønder*, f. 1740, døde 1814.

²⁾ *Henrich Gerner*, f. 1742, Kom-kapt., døde 1787.

³⁾ *Peter Wessel Brown*, f. 1791, Præm-lt., død 1821.

⁴⁾ *Peter Caspar Wessel Brown*, f. 1754, Viceadm., død 1840.

⁵⁾ *Otto Ferdinand Lütken*, f. 1789, Kom-kapt., Overlods i Fyen, død 185*.

⁶⁾ *Christian Christopher Zahrtmann*, f. 1792, Viceadmiral, død 1858.

⁷⁾ *Laurits Christensen*, f. 1793, Kapt., død 1832.

⁸⁾ *Henrik Gerner Sneedorff*, f. 1793, Kom-kapt. 1845, død 1883.

⁹⁾ *Hans Adolph Holm*, f. 1793, Pr-lt., død 1828.

¹⁰⁾ *Joachim Godske Weidemann*, f. 1793, Kapt-lt., død 1829.

¹¹⁾ Er formentlig: *Jens Kraft Dinesen Wedel*, f. 1793, Sec-lt., tog Afsked 1816, døde 18...

¹²⁾ *Didrik Wilhelm Holsten*, f. 1794, Kapt., død 1858.

I Aaret 1805 gjorde jeg to Toure med Cadetterne paa Orlogsskibet *Sejeren*. Vi gik til Rostock, hvor den regjerende Hertug af Meklenburg med sin ældste Søn og med sin Datter, Prindsesse *Charlotte Frederike*¹⁾, der var forlovet med Prinds *Christian Frederik*²⁾ og senere blev hans Gemalinde, kom ombord. Fire Cadetter, *Falbe*³⁾, *Christian Grove*⁴⁾, *Tuxen*⁵⁾ og jeg, blev ansatte som Pager for de høie Herskaber, hvorpaa hver af os fik et Gulduhr. Mod Slutningen af Togtet kom jeg — efter endt Examen — i 2den Godtveirs-Classe.

I Aaret 1806 gjorde jeg en Tour med Cadetterne paa Orlogsskibet *Prinds Christian* til Norge og kom efter endt Togt i 1ste Godtveirs-Classe.

I Aaret 1807 gjorde jeg begge Tourene med Cadetskibet, *Prinds Christian*, begge Tourene gik til Norge, under 1ste Tour var jeg i 1ste Godtveirs-Classe og kom under 2den Tour i 2den Eqviperings-Classe.

Da Krigen brød ud, blev de yngste Cadetter samt *Christensen*, *Thestrup* og jeg i Egenskab af Underofficerer under Capitain *Baggers*⁶⁾ og Lieutenant *Poul Sandholts*⁷⁾ Commando sendte til Christiania for under deres Ledelse og ved Hjælp af private Lærere at fortsætte vore Studeringer der.

Vi blev indkvarterede i det *Bernt Ankerske*⁸⁾ Palais i Strandgaden, hvor Prinds *Christian August af Augustenborg*⁹⁾, der stundom gav sig af med os Drengene, naar vi legede i det store Gaardsrum, beboede Forhuset.

I Christiania blev jeg modtaget med megen Venlighed i min Onkel *Falsens*¹⁰⁾ Huus, i hvilket jeg tidligere, da *Enevold Falsen*

1) Kong Frederik den 7des Moder.

2) Senere Kong Christian d. 8de.

3) *Christian Tuxen Falbe*, f. 1791, Kom-kapt., Konsul i Tunis, død 1849.

4) Er formodentlig *Christian Frederik Grove*, f. 1793, Sec.-lt., blev borte tilsøs 1814.

5) *Søren Ludvig Tuxen*, f. 1790, Kom-dør, død 1856.

6) *Carl Frederik Borre Bagger*, f. 1780, Kapt.-lt., død 1814.

7) *Poul Sandholt*, f. 1788, Kapt.-lt., død 1820.

8) *Bernt Anker*, f. 1746, Stifter af det Ankerske Fideikommis, Kammerherre, død 1805.

9) *Christian August, Prinds til Augustenborg*, f. 1768, Feltmarschal og Statholder i Norge, svensk Tronfølger, død 1810.

10) *Enevold Falsen*, f. 1755, Justitiarius i Kr-nia Stiftsoverret. Dramatisk Forfatter. Opofrende Fædrelandsven, død 1808.

boede i Kjøbenhavn som Høiesteretsassessor, var kommen med mine Forældre, og hvor jeg havde stiftet Venskab med den yngste Søn, *Hagbart Falsen*¹⁾, der var paa min Alder. Til de ældre Brødre og til de to Søstre, *Haagine Falsen*, der siden blev gift med Feltoimester, Oberstlieutenant *Johan Carl Møller* i Artilleriet, og *Elise Falsen*, der forblev ugift — kom jeg til at staa i et venskabeligt Forhold, som udviklede sig til et varigt Venskab, da jeg senere i Livet traf sammen med dem. Saaledes var Søofficeren *Conrad Falsen*²⁾ og jeg begge commanderede ombord i det franske Linieskib *Pultusk* paa Schelde, hvor han tog sig venligt og hjerte- ligt af mig, der dengang var ung — i mit 14de Aar — og uerfaren.

*Christian Falsen*³⁾, der senere var Præsident i Rigsforsamlingen paa Eidsvold, Amtmand i Bergen m. m., traf jeg sammen med i Vinteren 1813 til 14, da jeg var commanderet at iagttage Gangen af Norges Forsyning med Korn i Christianssands-Stift, navnlig hvad angik Assurancen af Skibene i denne Fart. Jeg maatte derfor jævnlig reise mellem Moss og Christiania, hvor jeg altid traf den venligste Modtagelse hos ham og hans elskværdige Hustru. De boede paa Gaarden Wollebæk, der laa midt imellem Moss og Christiania, hvilken Gaard han eiede og beboede, medens han var Sorenskriver i Distriktet. Foruden i min Onkel Falsens Huus, nød jeg ogsaa venlig Modtagelse i Stiftamtmand *Mollkes* og i Kammerherre *Rosencrantz's* Huse.

I Slutningen af October 1807 hævdedes Undervisningen i Christiania for os Cadetter og vi reiste under vore commanderte Officerers Førelse gennem Sverrig ned til Danmark, hvor Studeringerne fortsattes paa Socadet-Academiet. I November s. A. kom min Fader med Linieskibet: »*Lovise Augusta*« og *Kaptein Jessen*⁴⁾ med Linieskibet: »*Prinds Christian*« til Kjøbenhavn, hvorpaa de foretog et kort Togt ind i Østersøen, hvori jeg deltog i »*Lovise Augusta*«. Da min Fader var Chef for Socadet-Corpsset og han som saadan ikke vilde have nogen Indflydelse paa min Skjæbne ved Academiet, var altid Corpssets Næstcommanderende min Chef. Jeg

¹⁾ *Hagbarth Falsen*, f. 1791, † 1836 som Stiftamtskriver i Bergen.

²⁾ *Jørgen Conrad de Falsen*, f. 1785, Kontreadmiral, død 1849.

³⁾ *Christian Magnus de Falsen*, f. 1782, Justitiarius i Høiesteret, død 1830.

⁴⁾ *Carl Wilhelm Jessen*, f. 1764, Kontreadm., død 1823.

fik saaledes følgende Chefer: *Jessen*, *Bardenfleth*¹⁾, *Peter Wulff*²⁾ og *Bagger*.

I Marts 1808 blev jeg tilligemed de af mine Kammerater, der havde taget Præliminair-Examen tilligemed mig, — confirmeret af Præsten *Hjort* til Holmens Kirke. Sidst i Marts blev jeg som Maaned-Lieutenant ved Cadet-Corpsset commanderet ombord i Linieskibet »*Lovise Augusta*«; Chef var Commandeur-Capitain *Cornelius Krieger*³⁾ og Næstcommanderende Capitain *Lars Fabritius*⁴⁾, desuden var tilkommanderet: Premierlieutenant *I. A. Suenson*⁵⁾, Secondlieutenant *I. Bang*⁶⁾ og Maanedslieutenant *Kohl*⁷⁾.

I April blev jeg commanderet til den franske Flaade paa Schelde, hvorhen jeg reiste med Capitain *Stephansen*⁸⁾, Lieutenant *Willock*⁹⁾ Maanedslieutenanterne *Zahrtmann* og *Barfoed* samt Cadetterne *Duntzfeldt*¹⁰⁾ og *Peter Brown*. Da Beltet var fuldt af engelske Krydsere, maatte vi om Natten gaa fra Korsøer først til Omø og efter at have ligget der et Par Dage, gik vi over Lange-land til Svendborg og fortsatte derefter Reisen over Hamburg, Minden og Dortricht til Schelde, hvor jeg blev commanderet ombord i Linieskibet *Pultusk*, Chef Capitain-Lieutenant *Rosenwinge*¹¹⁾, Næstcommanderende Capitain-Lieutenant *Stephansen*, derefter Lieutenanterne *Schifter*¹²⁾, *Conrad Falsen*, *Thunboe*¹³⁾, *Sønderup*¹⁴⁾, *Falbe*, jeg og *Zahrtmann* samt Cadetterne *P. Brown* og *Erichsen*¹⁵⁾. Paa Orlogsskibet *Danzig* var Capitain *Baron Holsten*¹⁶⁾ Chef, Capitain *Fasting*¹⁷⁾ Næstcommanderende, — *Frederik Holsten*¹⁸⁾ Tredie-

1) *Johan Frederik Bardenfleth*, f. 1772, Contre-Adm., Generalguvernør i Vestindien, død 1833.

2) *Peter Frederik Wulff*, f. 1774, Kontreadmiral, død 1842.

3) *Johan Cornelius Krieger*, f. 1756, Kontreadm., død 1824.

4) *Lars Fabritius*, f. 1770, Kom-dør, død 1830.

5) *Jens André Suenson*, f. 1773, Kom-dør, død 1840.

6) *Jens Bang*, f. 1787, Sec.-lt., død 1812.

7) *Carl Fr. Chr. Kohl*, f. 1788, Pr.-lt., død 1877.

8) *Hans Stephansen*, f. 1773, Kontreadm., død 185..

9) *Andreas Willock*, f. 1785, Kom-dør, død 1880.

10) *Johan Christian Duntzfeldt*, f. 1795, Kapt.-lt., død 18..

11) *Sigurd Urne Rosenwinge*, f. 1758, Kommandør, død 1820.

12) *Anders Schifter*, f. 1779, Viceadmiral, død 1852.

13) *Jens Andreas Thunboe*, f. 1784, Pr.-lt., død 1813.

14) *Claus Lexou Sønderup*, f. 1779, Kapt.-lt., død 1818.

15) *Ole Wilhelm Erichsen*, f. 1793, Adjutant hos Kong Carl Johan, Statsraad, død 1860.

16) *Baron Hans v. Holsten* f. 1758, Admiral, død 1849.

17) *Thomas Fasting*, f. 1769, Kommandør, Statsraad, Eidsvoldsmand, død 1841.

18) *Fredrik Holsten*, f. 1783, Overadjutant hos Kong Christian Frederik, død 1816.

commanderende, *Ewers*¹⁾ fjerde, *Adolph Recke*²⁾ femte, *P. Petersen*³⁾ (senere Kontreadmiral i Norge) sjette, *Barfred*⁴⁾ syvende; — dertil kom Cadetterne: *Andersen*⁵⁾ og *Duntzfeldt*. Disse to Skibe havde en mageløs Besætning, idet alle de danske Sømænd, der vare ombord i vore Handelsskibe i Middelhavet, ved Krigens Udbrud beordredes til at forlade disse, der vare blokerede af Englænderne, og overland søge hjem til Danmark over Antwerpen og melde sig ombord i de med dansk Besætning farende Skibe, hvor Eliten af dem blev udtaget til at gjøre Tjeneste tilsøes.

Skibene vare ypperlig organiserede og udførte alle Manoeuvres med en Hurtighed og Præcision, der uafbrudt fremkaldte Admiral *Missiessys*⁶⁾ Tilkjendegivelse af Tilfredshed. Han var nemlig Chef for Flaaden paa Schelde.

Vi kom iøvrigt ikke i nogen Activitet med „*Pultusk*“ og „*Danzig*“ dette Aar, hvori vi laa i Vinterhavn i Vliessingen. Vi toge Logis iland og *Conrad Falsen*, der som ovenfor anført, havde taget sig venlig af mig ved min Ankomst til den franske Flaade, tilbød mig at bo med sig, *Schifter* og *Frederik Holsten*, hvilket jeg med Glæde modtog. Forøvrigt havde Officererne fra begge de med dansk Besætning besatte Skibe leiet en Gaard i Vliessingen, hvor vi holdt samlet Messe og havde det hyggeligt. En Forstyrrelse heri indtraf dog, da der kom Ordre fra den franske Marineminister *de Crès*⁷⁾, at de danske Besætninger — Officerer og Mandskab — skulde forlade Linieskibene *Pultusk* og *Danzig* for at begive sig til Brest og besætte to af de derliggende Linieskibe. De to Chefer nægtede imidlertid at gjøre dette, forinden de havde modtaget Ordre fra vor Konge dertil. Som Følge heraf bleve Cheferne hjemsendte og to franske Officerer udnævnte til at fungere som Chefer

1) *Frederik Wilhelm Evers*, f. 1784. Pr-lt. à la Suite, død 18, .

2) *Johan Adolph Recke*, f. 1787, Kapt-lt., død 18, .

3) *Peter Christian Petersen*, f. 1891, Kontreadmiral, Adjutant hos Kong Carl Johan, død 1853.

4) *Jens Lauritz Barfred*, f. 1789, Toldinspektør, død 1855.

5) *Frederik Wilhelm Andersen*, f. 1793, Sec-lt., død 1818.

6) *Edouard Thomas Burgues de Missiessy*, f. 1756, Viceadmiral 1809. S. år blev han for sit tapre Forhold paa Schelden af Napoleon I ophøiet i Grevestanden, var Stkrs. Æ. L. og af Ludvigs O., Ridder du Saint Esprit. Hans Navn er anbragt paa Triumfbuen i Paris, død 24/3 1837. [Meddelt af Marine-løjtnant N. A. Larsen.]

7) *Denis, duc de Crès*, f. 1751, fransk Marineminister under hele det første Keiserdømme, dræbtes 7/12 1820 af sin Kammertjener, der havde bestjaalet ham. [Meddelt af Marine-løjtnant N. A. Larsen.]

ombord i de nævnte Skibe. Dette indtraf tilfældigvis paa Kongens Fødselsdag, den 28de Januar 1809, hvilken Dag alle vi danske Officerer havde bestemt at give et stort Bal for alle Dignitairer med deres Damer paa Øen Walkeren. — Uagtet vi allerede havde inviteret til Ballet, maatte det selvfølgelig gaa ind. Vore Chefers Hjemsendelse vakte et stort Røre i Besætningerne, hvilket var vanskeligt for Officererne at stille, men som dog lykkedes dem. Lieutenanterne *Falsen* og *Holsten* gik til Admiral *Missiessy* og erklærede, at de ikke vilde tjene under franske Chefer og at det ogsaa var imod de andre danske Officerers Følelser, men at deres Kammerater dog havde bestemt sig dertil af Kjærlighed til deres Mandskab, der vilde blive ilde stedte ved at miste deres Officerer. *Holsten* og *Falsen* samt flere af de yngste Officerer bleve hjemkaldte, alle Cadetterne fik ligeledes Ordre til at vende tilbage til Danmark, vi reiste over Amsterdam og Hamburg til Hjemmet.

Rosenwinge og *Holsten* bleve satte paa Rendsborg Fæstning for en Maaned, 2 andre bleve satte paa Castellet i Kjøbenhavn ogsaa for en Maaned. Men at Kong *Frederik d. 6te* i Virkeligheden var tilfreds med deres Fremgangsmaade i Vliessingen, viste sig derved, at han efter Arresten udnævnte *Holsten* til Kammerherre og *Rosenwinge* til Equipagemester paa Gammelholm, *Falsen* fik Commando over de i Fladstrand stationerede Kanonbaade, *Holsten* blev Consul i Gøteborg, en da meget vigtig og betroet Post.

Efter at være kommen tilbage fra den første længere Fraværelse til mit kjære Hjem, blev jeg i April 1809 commanderet ombord i Cadetbriggen „*The Tigress*“¹⁾ som Næstcommanderende under Capitain *Bagger*, der var Næstcommanderende ved Socadet-Corpset. Briggens Bestemmelse var at manoevrere i Sundet. I September, da Togterne vare tilendebagte og Commandoen strøget, afgik jeg til Socadetacademiet for at fortsætte mine Studeringer i Landvidenskaberne der og gjøre Tjeneste som Underofficer.

I April Maaned 1810 blev jeg atter Maanedslieutenant og igjen commanderet til at giøre Tjeneste som Næstcommanderende paa *The Tigress*, der senere blev afløst af Briggen *Lolland*. den første af Constructeur Pihl byggede Brig. Min Chef var denne gang Capitain *Peter Wulff*, der havde afløst *Bagger* som Næstcommanderende ved Cadetcorpset.

¹⁾ Briggen *The Tigress* erobredes d. 2/4 1808 fra de Engelske ved Fyen. [Meddelt af Premierløjtnant i den norske Marine N. A. Larsen.]

I September 1810 afgik jeg atter til Academiet som Under-officeer indtil jeg d. 17de December 1810 — efter at have taget den befalede Afgangsexamen, blev udnævnt til Secondlieutenant i Marinen.

Det foregaaende Aar havde jeg gjort Bekjendtskab med to unge Mænd, til hvem jeg kom i et inderligt Venskabsforhold, der varede vort hele Liv, nemlig *Frederik Hoskjær*¹⁾, senere Mægler, og hans Broder, der døde som Embedsmand paa St. Thomas i Vestindien. Disse to Venner udgjorde tilligemed min trofaste Ven og nærmeste Kammerat i Marinen, *Tostrup*²⁾, mit intimeste Selskab i Aarene 1809, 10 og i Begyndelsen af 11. I Marts sidstnævnte Aar blev jeg commanderet ombord i Briggen *Lolland*, Chef Capitain *Holm*³⁾, Næstcommanderende Lieutenant *Frederik Grothschilling*⁴⁾. Med disse udmærkede Officerer gik jeg til Norge, idet vi anløb Fladstrand, hvor det glædede mig at hilse paa min kjære Fætter, *Conrad Falsen*, der var Chef for Kanonbaadene der. Sidst i Marts ankom vi til Fredriksværn, hvor vi traf sammen med Briggen *Kiel*, Chef Capitain *Otto Rasch*⁵⁾, og under hvem min trofaste Ven *Zahrtmann* gjorde Tjeneste samt med Briggerne *Langeland*, Chef Capitain *Thomas Lütken*⁶⁾ og *Alsen*, Chef Capitain *Magnus Lütken*⁷⁾, samt *Lougen*, Chef Capitain *Conrad Grove*⁸⁾. I Fredriksværn hilste jeg paa min Faders Ven og Kammerat, Commandeur *Jens Schou Fabricius*⁹⁾ og hans ædle Hustru, der var en trofast Veninde af min Moder. De modtog mig med megen Godhed og viste mig stor Gjæstfrihed. I Laurvig hilste jeg paa en anden Ven af min Fader, Capitain *Peter Norden Sølling*¹⁰⁾ og hans geniale og livlige Hustru, Fru *Amalie Sølling*, født *Eskildsen*, hvis Hjem med største Gjæstfrihed stod aabent for alle Søofficerer

¹⁾ *Frederik Hoskjær*, f i Kbhavn. 1790, død efter 1857.

²⁾ *Hans Peder Tostrup*, f. 1792, Pr-lt., død 1819.

³⁾ *Hans Peter Holm*, f. 1772, Kapt., død 1812.

⁴⁾ *Frederik Grothschilling*, f. 1782, Kapt., død 1820.

⁵⁾ *Otto Frederik Rasch*, f. 1780, Kapt-lt., død 1817.

⁶⁾ *Thomas Joachim Lütken*, f. 1786, Kapt., død 1842.

⁷⁾ *Magnus Lütken*, f. 1782, Kontreadmiral, død 1847.

⁸⁾ *Conrad Grove*, f. 1780, Kapt., død 1829.

⁹⁾ *Jens Schou Fabricius*, f. 1758, Eidsvoldsmaed, Viceadmiral i den norske Marine, død 1841.

¹⁰⁾ *Peter Norden Sølling*, f. 1758, Kom-dør, død 1827. Stiftede et Understøttelsesselskab for Sømænd, kaldet „*Bombøbøssen*“. (»Danebrog» Nr. 43, 1882.)

og hvor deres elskværdige og smukke Datter, Frøken Amalie, bidrog meget til at gjøre Opholdet der behageligt. Efter nogle Dages Forløb forlod vi Fredriksværn og stode vesterpaa. Udenfor Christianssand stødte vi paa den engelske Orlogsbrig „*Nightingale*“, som vi jagede og vexlede Skud med, men om Natten tabte vi den afsyne i en svær Storm med Sneetykning, søgte ind til Christianssand, hvor jeg til min Sorg fik Ordre til at forlade *Lolland*, hvor jeg under de to sædle Officerers Commando havde befundet mig saa vel, og begive mig til Bergen under Capitain *Acheleyes*¹⁾ Commando.

Jeg reiste da over Mandal til Stavanger, hvor jeg traf min Ven og Kammerat Lieutenant *F. A. Paludan*²⁾ som Chef for de der stationerede Kanonbaade. Jeg blev meget venligt modtaget af Agent *Kielland*³⁾, gjorde Bekjendtskab med hans Sønner og elskværdige Datter, da forlovet og senere givt med Sorenskriver *Schiøtz*. Det var en drøi Tour at ride fra Mandal til Stavanger paa utilredue Heste med det maadeligste Sadeltoi, man kan tænke sig. Fra Stavanger gik jeg i Baad til Bergen, hvor jeg ankom sidst i April 1811. Her laa Briggen *Lougen*, Chef Capitain *Müller*⁴⁾, Næstcommanderende Lieutenant *Hallander*⁵⁾, Trediecommanderende min kjære Ven *Bodenhoff*⁶⁾. Senere afgik Capitain *Müller* fra *Lougen* for med *Bodenhoff* som Næstcommanderende at gaa til Vardohuus med armerede Skonnerter. Capitain *Bjelke*⁷⁾ overtog Commandoen over *Lougen*, hvor min Kammerat *Claus Sandholt*⁸⁾ kom ombord som Trediecommanderende istedetfor *Bodenhoff*.

I Lobet af Foraaret kom Lieutenant *H. B. Dahlerup*⁹⁾ — udvexlet af engelsk Fangenskab — til Bergens Station og gik med 2 Kanonskonnerter til Stat. Her traf denne min kjære Ven og jeg hinanden for første Gang som Officerer og vare hele Vinteren

¹⁾ *Sigvart Jørgen Acheleye*, f. 1768, Kapt., Indrulleringschef i Christianssand til sin Død 1822.

²⁾ Tvillingbrødrene *Christian Carl* og *Frederik August Paludan* ere fødte 1792, bleve begge Kapt-ltr.; sidstnævnte fik Kommandørkapteins Afsked 1851.

³⁾ Agent *Gabriel Schanche Kielland*, f. 1760, død 1821; se Familien Kiellands Stamtavle, af Cand. jur. Axel Kielland, Side 27 ff.

⁴⁾ *Jochum Nicolay Müller*, f. 1775, Viceadmiral, død 1848.

⁵⁾ *Johan Nicolay Hallander*, f. 1789, Pr-lt., død 18...

⁶⁾ *Hans Carl Bodenhoff*, f. 1791, Kom-dor, død 1849.

⁷⁾ *Johan Chr. Aug. Bielke*, f. 1761, Kom-dor, død 1846.

⁸⁾ *Claus Hendrik Sandholt*, f. 1789, Kapi-lt. 1823, død samme Aar.

⁹⁾ *Hans Birch Dahlerup*, f. 1790, østerrigsk Admiral og Baron, død 1872.

mellem 1811 og 12 sammen i Bergen, hvor vi boede hos Politimester *Olsens*¹⁾ Enke og havde det hyggeligt og godt. Jeg blev med to Kanonjoller commanderet til Karmøen, Stationen Hauge-sund, hvor der ikke forefaldt noget. Jeg gik i October 1811 atter tilbage til Bergen, hvor der imidlertid havde samlet sig endel Officerer, idet Capitain *Müller* og Lieutenant *Bodenhoff* vare komne tilbage fra Nordcap og *Dahlerup* fra Stat. Vi nød megen Gjæstfrihed i Bergen, navnlig hos Kjøbmand *Valeur*, en Broder til Sø-officør *Valeur*²⁾ i Fredriksværn, hos Kjøbmand *Ian Weiner Krohn*, hos Apotheker *Monrad*, Consul *August Konow*, en Broder til min Kammerat daværende Lieutenant senere Admiral *Konow*³⁾, hos Brødrene *Grieg*, Politimester *Frich* m. fl. — Desuden vare vi alle Medlemmer af en Klub, hvor man samledes Lørdag Aften og hvor der herskede den behageligste Tone og hvor man havde den Glæde at træffe saa begavede Folk som: *Christie*⁴⁾, *Lyder Sagen*⁵⁾, *Rein*⁶⁾, *G. Chr. Bohr*⁷⁾, *Hagerup*⁸⁾, *Meyer* m. fl. — Opholdet i Bergen kunde med saadanne Kammerater og med saadanne interessante Bekjendtskaber, hvortil endvidere maa henregnes Brødrene *Lassen*, den ene Procurator⁹⁾, den anden Officer¹⁰⁾, samt Artilleriofficererne

1) Politimester og Raadmand i Bergen *Rolf Olsen*, død 1810.

2) *Abraham Valeur*, f. 1777, Kapt., død 1838.

3) *Thomas Konow*, f. 1796, Kontreadmiral, var den længstlevende af Eidsvoldsmændene fra 1814, død 1881, akkurat 85 Aar gammel.

4) *Wilhelm F. R. Christie*, f. 1778, død 1849, Toldinspektør i Bergen, Eidsvoldsmd., afslog at blive norsk Statsminister efter Sommerhjelms Ugivt.

5) *Lyder Christian Sagen*, f. 1777, død 1850, Student 1797, Digter og frugtbar Forfatter. Medarbejder i »Den norske Tilskuers».

6) *Jonas Rein*, f. 1770, død 1821, Præst, Eidsvoldsmand.

7) *Christian Frederik Gottfried Bohr*, Overlærer, f. 1773, død i Bergen 1832. Langes Forfatterlexikon.

8) *Edvard Hagerup*, Stiftamtmand i Bergen, f. 1781, † 1853. Se Langes Forfatterlexikon.

9) *Albert Lassen*, Borgermester i Bergen, f. $\frac{5}{8}$ 1783, død $\frac{2}{1}$ 1860, Søn af Toldinspektør i Bergen, Justitsraad Nic. Chr. W. Lassen (død 1818); g. m. Abigael Vogt Monrad (død 1861), var Fader til Udgiveren af Henrik Wergelands Skrifter, Kand. philos. *Hartvig Marcus Lassen*, [f. 1824], Indehaver af Kong Oscar d. 2dens Belønningsmedalje siden 1873, Redaktør af Skillingsmagasinet og Folkevennen.

10) *Hartvig Marcus Frisch Lassen*, f. $\frac{27}{8}$ 1781, død $\frac{10}{8}$ 1856, var juridisk Kandidat og senere Kaptein i Bergenske Brigade, død som Toldinspektør i Trondhjem. G. m. 1. Gunhild Christine Bentzen (død 1815), 2. Regine Mathea Gabrielsen (død 1859.)

*Pritzier*¹⁾ og *Ditmar*²⁾ *Meidell*, ikke være andet end yderst behageligt.

I April Maaned 1812 modtog jeg Ordre til at reise til Christianssand og overtage Commandoen over tre Kanonchalupper i Flækkerø, hvor jeg dog kun forblev en Maaned, da jeg blev beordret at gaa som Trediecommanderende ombord i Briggen *Allart*, Chef Capitain *Schönheyder*³⁾, Næstcommanderende min Ven, den flinke Lieutenant *Grove*⁴⁾, der i 1813 forlod Briggen og gik til Danmark. Istedetfor ham kom Lieutenant *Poul Sandholt* ombord, han havde gjort Tjeneste paa Fregatten *Najaden*, Chef Capitain *H. P. Holm*, da den blev ødelagt af Linieskibet *Dictator* i Lyngøer. Der havde tidligere været nogen Antipathi mellem Holm og mig, men den forsvandt aldeles, da vi lærte hinanden nøiere at kjende.

I de to Aar, jeg var ombord i *Allart*, havde vi ingen videre interessante Krigsbegivenheder, dog vare vi med, da Fregatten *Najaden* med de tre Brigger *Langeland*, *Lolland* og *Lougen* den 8de Juni 1812 angreb den engelske Fregat *Itallian* paa 50 Kanoner. *Affairen*⁵⁾ maatte ophøre paa Grund af, at *Najadens* Forstang gik overbord og fordi det blæste saa haardt, at vi ikke kunde føre vore Batterier. Briggen *Lolland* havde et Par Mand døde, Fregatten et Par Mand saarede; hvad Tab den engelske Fregat havde, vides ikke.

Jeg havde lidt nogen Tid af Krampe i Brystet, hvorfor den Læge, jeg konsulerede, nemlig *Claus Petersen*, Stadsphysicus i Christianssand — Fader til fornævnte Admiral *Peter Petersen* og til

¹⁾ *Christophe Pritzier Meidell*, f. 1783, død 1851, Oberstløjtnant, Toldinspektør i Kristianssand. Søn af Frantz Henrik Meidell (død 1813) og 2den Hustru Gye Johanne Christine, f. Pritzier. Han udmærkede sig i Fægtingen ved Lier den 16/4 1808 og blev senere dekoreret for sin der udviste Tappehed. I 1814 kommanderede han det til Oberst *S. A. Krebs* afgivne Feltartilleri og deltog med Hæder i Affærene ved Lier og *Mairand* den 2den og 5te August. Var g. m. *Laura Fogh* og var Fader til *Ditmar Meidell* (f. 24/1 1826, der redigerede »Krydseren« fra 1849—54 og »Aftenbladet« fra 1855—81).

²⁾ *Ditmar Kahrs Meidell*, Broder til forannævnte Ob.-lt., *C. P. Meidell*, f. 1785, død 1825, Kapt. og Batterichef i Trondhjem.

³⁾ *Ulrik Anton Schönheyder*, f. 1775, Viceadmiral, død 1858.

⁴⁾ Er formentlig: *Nicolay Jacob Chr. Grove*, f. 1791, Pr.-lt., død 1853.

⁵⁾ Om denne Kamp se Marineløjtnant *N. A. Larsens* Bog: *Fra Krigens Tid*, Kr.-nia 1878, Side 200 og 201.

Statsraad *Hans Petersen*¹⁾ — raadede mig stærkt til at have Ro i nogen Tid. Jeg gik derfor af fra Briggen og blev indquarteret hos en vakker Familie, Kjøbmand *Sanne's* i Christianssand, som gjorde alt muligt for at pleie mig. Efter at være kommet mig noget blev jeg buden at tilbringe min Reconvalescenttid hos Commandeur *I. S. Fabricius* i Fredriksværn, hvilken Invitation jeg med Glæde tog imod. Med en Baad, der tilhørte Søkrigscommis-sair *Grung*²⁾ i Christianssand og som han havde den Godhed at laane mig, seilede jeg — med min Oppasser som Besætning — til Fredriksværn og senere tilbage til Christianssand. Mit Ophold hos *Fabricius's* var særdeles behageligt; baade ved Commandeurens og hans elskværdige Frues Godhed imod mig, ved de *Søllingske* Familiers Nærhed i Laurvig, ved Bergraad *Petersens* Gjæstfrihed — og ved Kammeraters Venlighed. Da jeg var kommen tilbage til Christianssand, kom jeg igjen ombord i *Allart*, hvor jeg blev til Efteraaret 1813, da jeg blev commanderet til den Samling af Kanonbaade ved Hvaløerne, der fandt Sted paa Grund af Krigen med Sverige. Under de forenede Manoeuvres blev jeg Chef for Kanonjolleafdelingen; iovrigt stationeret under min Ven og kjære Kammerat *Fritz Løvenskiold*³⁾, senere Postmester i Christiania. Jeg havde med to Seilbaade, der hver havde 10 Mand Besætning, armerede med Geværer og Huggertter, det Held at erobre først et svensk Recognosceerfartoi, armeret med en Falconet, og senere et andet større fiendtligt Recognosceerfartoi, armeret med to 1 *H's* Falconetter. Da jeg jagede den sidste, flygtede den ind til den svenske Ø Koster, hvorhen jeg forfulgte den, og da dens Mandskab ilede i Land forfulgte jeg dette der, — men jeg opdagede da, at en svensk Kanonskonnert, der var gjort opmærksom paa vor Skyden, kom op fra den anden Side af Øen. Jeg maatte derfor opgive min Forfølgelse af Mandskabet og retournere til mine Fartoi og til den erobrede svenske Recognosceerbaad og den ene Fauge af dennes Besætning, som jeg havde gjort. Da jeg stod ud

¹⁾ *Hans Christian Petersen*, f. 1793, Statsraad, død 1862. Se Langes Forfatterlexikon.

²⁾ *Frantz Didrik Grung*, født 1774 ^{17/6}, død i Fr.stad (af Kolera) 1834 ^{29/8}, som forhenværende Søkrigskommissær. Han var fra ^{17/10} 1802 gift med *Pauline Christiane Rye*, f. i Bergen 1781 ^{1/2} og død i Kr.sand 1833 ^{3/6}. (•Faa Glæder, men mange bitre Sorgers, siger han i hendes Dødsanmeldelse.)

³⁾ *Fritz Wilhelm Løvenskiold* (Broder af Statholder Løvenskiold), f. 1790, Kammerherre, Postmester i Kristiania, død 1869.

fra Koster med den gjorte Prise paa Sløb, jagede den svenske Kanonskonnert mig og vandt efterhaanden ind paa mig. Den var armeret med to svære Kanoner i Bougen og en D^e agter, desuden med en Morteer og med mindre Sideskyts. Da der gik en stærk Dønning udenfor Skjærene, var jeg saa heldig, at hans Ild ikke gjorde mig Skade, uagtet jeg kun var i et Pistolskuds Afstand fra ham, hvorpaa han ophørte at jage mig, da *Løvenskiold* kom til min Assistaunce med sin Kanonbaad¹).

¹) Om denne Affære se: „*Fra Krigens Tid*“ Kr. nia 1878, af Marineløjtnant N. A. Larsen, Side 251 til 255. Derfra hidsættes følgende Rapport fra daværende Sekondløjtnant H. G. Sneedorff:

Ræd d. 20 Septbr. 1813.

»Jeg har herved den Ære at melde, at jeg har frataget Fienden et armeret Fartoi.

Ifølge Hr. Sekondtlicitenant Løvenskiolds Ordre gik jeg ud i denne Hensigt Kl. 8¹/₂ imorges, Vinden nordlig med tvende armerede Lodsbaade, hvoraf Maanedsløjtnant Natvig førte den ene. Kl. 11 blev jeg det vaer inde i Sundet i Koster. Jeg narrede det ud af Sandet og da jeg havde det langt nok ude for at afskjære det Tilbagetoget gjennem Sundet, begyndte jeg Af-færen. Han besvarede os med Haubitz- og Geværild og holdt med det samme af mod Landet, hvor han satte Fartøiet paa. Mandskabet forlod Baaden paa 1 Mand nær, som ei fik Tid dertil. — De retirerede op paa et Fjeld, hvor de igjen begyndte en Geværild paa os, hvorfor jeg jog iland med Løjtnant Natvig og Størstedelen af vort Mandskab og besvarede deres Ild. Efter kort Modstand flygtede Fienden og jeg forfulgte dem, indtil en Skonnert, der krydsede nord efter, tværs indenfor Koster, og som jeg hidtil havde holdt for en Koffardimand, tiltrak sig min Opmærksomhed ved sit orlogsmæssige Udseende. Alt mere overbevist derom kaldte jeg mit Mandskab tilbage og krydsede ud med mine tvende Lodsbaade og den erobrede Baad. Da jeg kom udenfor Skjærene ved Koster, var Skonnerten mig paa Kanonskuds Distance. Den begyndte strax at fyre paa os med svært Skyts, lagde sine Aarer til og forcerede med al Magt imod os og var paa Skraaskuds Afstand, da jeg blev vaer vore Kanonbaade, der kom os tilhjælp. Da disse vare paa Skud, holdt Skonnerten af, og jeg kom heldigt ind med de tre Baade uden Døde eller Saarede.

Tilsyneladende var det en svensk Kanonskonnert med tvende Kanoner forud og en agter foruden smaat Skyts paa Siderne og stærkt bemandet.

Den svenske Rekognoceerbaad var armeret med en Haubitz; det flygtende Mandskab tog Haandarmaturen med sig.

Lieutenant Natvigs og øvrige Underhavendes udviste Mod og Uforsagthed tager jeg mig den Frihed at anbefale.

H. G. Sneedorff.

Denne Rapport indsender Kaptein Fasting Dagen efter til Marinens Høistbefalende, Admiral *O. Lütken*, idet han blaudt andet anfører den særdeles Raskhed og Standhaftighed, der vistest fra Baadene under Løjtnanterne *Sneedorff* og *Natvig*.

I Begyndelsen af September 1813 fik jeg Ordre til at møde Statholderen, Hs. Kgl. H. Prinds *Christian Frederik* hos Jernværkseier *Niels Aall*¹⁾ paa dennes smukke Eiendom ved Arendal. Jeg kom der et Par Dage før Prindsen og havde saaledes Leilighed til at gjøre Bekjendtskab med denne udmærkede Mand og hans elskværdige Familie, der modtog mig med megen Venlighed. Da Prindsen var kommen, fik jeg Ordre til strax at afgaa til Danmark med Depescher fra Hs. Kongl. Høihed til Hans Majestæt Kongen i Kjøbenhavn. Jeg ilede da til Christiania, hvor der netop laa en Baad færdig, som skulde afgaa til Jylland, — med den gik jeg under en stiv Kuling af N. W. og var heldig nok til at undgaa fiendtlige Krydsere og efter 16 Timers Overfart at sætte i Land paa Jyllands Nordvestkyst ved Løkken, hvorfra jeg strax begav mig — idet jeg reiste Dag og Nat — til Kjøbenhavn, hvor jeg, klædt som Matros, kom til Fredriksberg Slot lige efter at Taflet, hvorved der havde været mange tilstede, var hævet. Jeg afleverede mine Depescher til Hans Majestæt, der befalede mig at holde mig færdig til at vende tilbage til Norge med nye Depescher. Jeg havde haabet at kunne tilbringe nogle Dage hos mine Forældre og Sødskende, men det blev der ikke noget af; thi to Dage efter min Ankomst maatte jeg afsted igjen. Min ældste Søster, *Betsy*, var som Hofdame hos Prindsesserne *Juliane*²⁾ og *Charlotte*³⁾ paa Sorgenfri, hvor jeg kjørte ud med min Fader for at besøge hende. Min Ven *Thostrup* havde den Dag indbudt mig i et stort Selskab af Kammerater til Middag i Hôtél du Nord; da det var meget varmt, kastede vi ud paa Aftenen Kjolerne. — For at jeg ikke skulde være i Matrosdragt, havde min Kammerat, *Zahrtmann*, forsynet mig med en Kjole hvori jeg havde lagt alle mine Penge. Da jeg efter endt Kortparti skulde afgjøre, hvad jeg havde tabt, var min Brevtaske med Pengene taget ud af Kjolen. Jeg mistede derved 13 à 1400 Rdr.; der vel ikke var mere end 13 à 1400 Toskillinger i sand Værdi; men for mig var dette et uerstatteligt Tab, da jeg nu stod uden Penge til min Reise, der skulde finde Sted næste Dag. Min trofaste Ven *Thostrup* kom mig nu til-

¹⁾ *Niels Aall* til Ulefos Jernværk, f. 1769, Statsraad, død 1854.

²⁾ Prindsesse *Juliane Sophie*, f. 1788, † 1850, Søster af Kong Christian d. 8de, formælet ^{29/8} 1812 m. Prinds Fr. Wilhelm af Hessen Philipsthal—Barchfeldt.

³⁾ Prindsesse *Charlotte Louise*, f. 1789, † 1874, Søster af foregaaende, formælet ^{10/11} 1810 m. Landgreve Wilhelm, Prinds af Hessen, Moder til Dronning Louise af Danmark.

hjælp: strax han hørte mit Uheld og den Forlegenhed, dette havde sat mig i, — bragte han mig 1000 Rdr., som det glædede mig senere at kunne betale tilbage paa en Tid, da det kom ham vel tilpas. Det var vistnok lidt tungt efter saa kort et Ophold at sige mine Kjære farvel — men Tjenesten fremfor alt. Efter altsaa af H. M. Kongen at have modtaget mine Depescher ilede jeg afsted over Belterne til Fredrikshavn, hvor jeg traf min Fætter, *Conrad Falsen*, der havde Commandoen der. Jeg gik derfra i aaben Baad til Fredriksværn, Overreisen gik hurtig og blev ikke generet af fiendtlige Krydsere. Jeg skyndte mig derfra til Christiania, hvor H. K. H. Prinds *Christian* blev overrasket ved at se mig, *da det kun var ni Dage* siden jeg havde forladt ham hos *Niels Aall* ved Arendal, hvilket jo for den Tid var en meget hurtig Reise. Et Par Dage efter forlod jeg Christiania og gik til min tidligere Post paa Hvaløerne, hvor jeg blev, indtil vi gik i Vinterquarteer, da jeg fik Ordre til at være Provi-derings-Commissair for Districtet Christiania—Moss. Jeg opholdt mig vexelviis paa disse to Steder. I Christiania boede jeg hos en Bøkjendt fra Kjøbenhavn: *Paul Winge*¹⁾, Broder til en kjær Kammerat, *Gert Winge*²⁾. Foruden mig boede ogsaa der: Lieutenant *Fr. Schwartz*, Adjutant hos Prinds Christian, og Kjøbmand *Fritz Gandil*, som jeg begge kjendte godt fra Kjøbenhavn. I Moss var jeg indquarteret hos Kjøbmand *Gude*³⁾, der med sin elskværdige Familie ikke vidste, hvor godt de vilde gjøre alt for mig. Paa mine jævnlige Reiser mellem Moss og Christiania besøgte jeg altid min Fætter og Ven *Christian Magnus Falsen*, som da var Sorenksriver og boede paa sin Eiendom Wollebæk og hos hvem jeg altid mødte den hjærteligste Modtagelse. I Christiania var Prinds *Christian* saa naadig at give mig daglig Adgang til hans Middags-*taffel*, iøvrigt levede jeg der meget selskabeligt og havde hos min Barndomsven *Hagbarth Falsen*, der var givt med den elskværdige Frøken *Alette [Alhed] Fleischer*, et fuldkomment Hjem.

Sidst i Februar Maaned 1814 fik jeg Ordre at ledsage Con-

¹⁾ *Poul Clausen Winge*, f. 1788, Mægler i Kr.nia, død 1867.

²⁾ *Gerhard Johan Winge*, f. 1791, Kapt., død 1840. Gift med Kaja Lerche, der døde i Kr.nia $\frac{9}{10}$ 1860.

³⁾ *Jørgen Johan Gude* til Orkerød paa Jeløen, f. 1760, død 1843, jvar Søn af Kbm. Just Gude og Sonnesøn af Rektor Hans Gude, og gift med sit Søkendebarn Else Angell Gude, var 10 Aar i det Asiatiske Kompagnis Tjeneste i Kina og Ostindien.

ferentsraad *Carsten Anker*¹⁾ paa hans politiske Mission til London og dersteds sørge for de norske Fangers Hjemsendelse. Vi gik ombord i den norske Providerings-Skonnert „*Norge*“, der forlod Christianssand d. 9de Marts og kom efter en meget stormende, men rask Fart paa fire Dage til Leith, hvorfra vi strax tog til London. Som bekjendt mislykkedes *Carsten Ankers* Mission, idet den engelske Regjering ikke vilde understøtte Norge, der havde erklæret ikke at ville underkaste sig Sverrig og havde udraabt Prinds Christian til Konge. Der blev ikke noget for mig at gjøre med Hensyn til Fangerne, men jeg forblev i London for at kunne bringe Depescher fra *Anker* til Kong *Christian*. *Anker* havde mange Conferencer med betydelige Mænd²⁾ i England, der interesserede dem for Norges Sag, men Regjeringen var derimod og Oppositionen, som disse Mænd hørte til, kunde ikke sætte igjennem, hvad *Anker* ønskede for den norske Sag.

I London traf jeg mine kjære Venner *Dahlerup* og *Severin Kierulf*³⁾, hvem jeg tog ind til og boede sammen med. De vare som danske Søofficerer udløste af engelsk Fangeskab.

Midt i Juni Maaned 1814, altså efter 4 Maaneders Ophold i London, havde Statsraad *Anker* Depescher færdige til mig at afgaa med til Norge, men nu var Spørgsmaalet, hvorledes jeg skulde komme dertil, om jeg burde reise over Calais gjennem Continentet og Jylland og derfra til Norge. Imidlertid frygtede vi for, at jeg mulig vilde blive stoppet i Danmark. Der blev sendt Andragende til den engelske Regjering om, at det maatte tillades mig at gaa med en af deres Orlogsmænd, der havde faaet Ordre til at blokere den norske Kyst, men dette blev afslaaet. Forunderligt nok anmodede den engelske Regjering *Carsten Anker* om, at han vilde modtage Depescher fra den og sende mig med disse til den engelske Diplomat, Mr. *I. P. Morier*, der tilligemed en russisk og preusisk Gesandt opholdt sig i Christiania for at søge at formaa Kong *Christian* til at forlade dette Land.

Heldigvis erfarede jeg, at en norsk Hummerskude fra Farsund laa paa Themsens ved Byen Queensborough færdig til at gaa til

¹⁾ *Carsten Anker*, f. 1747, norsk Statsraad, død 1824.

²⁾ Blandt andre med Lord Liverpool.

³⁾ *Poul Severin Kierulf (Flureik)*, dansk Søofficer, f. 1793, Kapt.-lt., død 1842. Hans Enke, Marie Johanna, født Mørch, fra Chr.sand, (Søster af Admiralinde Petersen), døde i Kbhavn 30/6 1867, efterladende en betydelig Formue.

Hjemstedet. Den havde nemlig endnu Licents. Med dette Fartøi vendte jeg tilbage til Norge, undgik heldig de engelske og svenske Blokadeskibe, fik en Lodsbaad ud ved Lindesnæs og seilede med den i god Vind til Arendal og derfra videre overland til Christiania, hvor jeg afleverede mine Depescher til Kong *Christian*, der imidlertid havde havt den Naade at udnævne mig til sin Adjutant og opvartende Kammerjunker. I nogen Tid gjorde jeg Tjeneste hos Kongen, men da jeg troede maaske at kunne gavne mere i mit Kald som Søofficer, bad jeg om at blive ansat paa Kanonbaadene ved Hvaløerne, hvor jeg antog, der vilde blive noget at giøre, da Krigen med Sverrig nu var i fuld Gang, — og Hans Majestæt var saa naadig at tilstede min Begjæring.

Imidlertid vare de svenske Tropper gaaede over Grændsen, og det var bleven nødvendigt — for at dække de norske Troppers Flanke — at Kanonbaadene trak dem tilbage til Christianiafjorden. Jeg laa derpaa under Lieutenant *Johannes Clasen Smith*¹⁾ (fra Frølands Jernværk, en Ven af mig) med 6 Kanonbaade som Forpost i den lille By Soon, nord for Moss.

Da Fiendtlighederne vare endte i Norge og Kong *Christian* havde bestemt sig til at vende tilbage til Danmark, beordredes Briggen *Allart* til at føre ham over. Lieutenant *Lous*²⁾ var Chef og jeg fik Befaling til at gaa ombord i denne min gamle Brig som Næstcommanderende. Den 11te October toge vi Kongen med Suite ombord ved Jeløen. Den 13de stode vi tilsøs mod Danmark, men vi fik stormende Veir og Modvind, saa vi maatte vende tilbage og gik tilankers ved Fredriksværn den 14de. Medens vi laa der ankom Briggen *Bornholm*, Kapteinlieutenant *W. Kaas*³⁾, som var afsendt for at hente Kong *Christian* ned til Danmark. Jeg fik Ordre til at følge Hs. Majestæt og gik tilligemed ham og Suiten ombord i *Bornholm* den 21de October. Vi havde en meget stormende og lang Nedreise, vare paa Grund ved Læssø, men kom heldig af igjen. Vi laa en Tid til Ankers ud for Grenaa med stærk paalands Storm og kom endelig sidst i October til Aarhus⁴⁾, og jeg blev af *Prinds Christian*, som han nu atter kaldtes, sendt som Courer til Dronning *Maria* i Kjøbenhavn, (Kong *Frederik* d.

¹⁾ *Johannes Classen Smith*, f. 1788, Kommandørkapt., død 1853.

²⁾ *Søren Lorents Lous*, f. 1785, Indrulleringschef i Bergen. død 1865.

³⁾ *Wolfgang Kaas*, f. 1776, Kom-dør, død 1840.

⁴⁾ *Christian Frederiks* Tilbagereise til Danmark staar omtalt i Marineløjtnant N. A. Larsens Bog: »Fra Aaret 1814«, Kristiania 1881, Side 108—111.

6te var nemlig ved Congressen i Wien), — for at melde hans Ankomst til Danmark.

Til Danmarks ædle Dronning maatte jeg give nøiagtig Beretning om Reisen og om Prindsens Befindende m. m. Jeg var nu udslettet af den danske Marine, havde søgt og faaet min Afsked af den norske Marine og søgte nu at komme ind igjen i den danske, hvilket heldigvis lykkedes mig. Hvad der bidrog hertil var, at jeg ikke havde gjort Ed til den norske Constitution, hvilket forøvrigt var et rent Tilfælde, bevirket ved, at jeg var i England, da Eden blev aflagt.

Jeg var inderlig glad ved at se mine Forældre og Sødskende igjen, min ædle Moder bar desværre allerede da Spiren til hendes Død, men hun vidste at beherske sine Lidelser og skjule dem for min Fader og os saameget som muligt.

Vinteren 1814 til 15 tilbragte jeg i mine Forældres Hjem i Kjøbenhavn og tog megen Del i det selskabelige Liv, dels ved Prinds *Christians*, dels ved Prindsesserne *Juliane* og *Charlottes* Hoffer og dels med mine mange kjære Kammerater og Venner.

Sommeren 1815 under vort Ophold paa mine Forældres Landsted ved Fredensborg, som min dyrebare Moder elskede saa meget, døde hun den 15de Juni kun 44 $\frac{1}{2}$ Aar gammel og blev begravet paa Asminderød Kirkegaard. Mine to kjære Tanter, *Christiane*¹⁾ og *Fredrikke Tønder*²⁾, toge efter min Moders Død ud til os paa Fredensborg og førte med Kjærlighed og Godhed Huset for os og for mine to smaa Søstre *Charlotte* og *Julie* samt deres Gouvernante, Mademoiselle *Bernard* fra Schweitz. Min ældste Søster *Betsy*³⁾, opholdt sig denne Sommer hos Prindsesse *Juliane* paa Fredensborg Slot, saa vi vare meget sammen.

¹⁾ F. $\frac{18}{11}$ 1785, død $\frac{4}{2}$ 1864.

²⁾ F. $\frac{1}{8}$ 1791, død $\frac{28}{10}$ 1882, begravet $\frac{1}{11}$ 1882 ved Fredriksberg Kirke i Kjøbn.

³⁾ *Betsy Anker*, f. Sneedorff, f. $\frac{19}{6}$ 1790, Hofdame 1807 hos Prindsesse Charlotte Frederike, Christian Frederiks første Gemalinde. I 1810 paany ansat som Hofdame hos Prinsesserne Charlotte [den nuværende Dronning af Danmarks Moder] og Juliane (formælet med Prindsen af Hessen-Philippsthal), Statsfrue hos Dronning Desæderia d. $\frac{1}{8}$ 1832.

G. $\frac{10}{2}$ 1816 m. Sekondritmester og Adjutant hos Kronprinds Carl Johan, senere Generalmajor Erik Anker, boede paa Eidsvold Værk til 1825, paa Østberg i Ringsaker til 1832, paa Storhammer i 19 Aar, til 1851, paa Kongsvinger til 1859, derpaa 1 Aar i Udlandet og 15 Aar i Kristiania, hvor hun døde paa Uranienborg d. $\frac{12}{3}$ 1875.

Med Stutmester *Nielsens* Familie omgikkes vi meget, — Fru Nielsen var nemlig en Veninde af min afdøde Moder. Jeg gjorde derved Bekjendtskab med min tilkommende dyrebare Hustru *Tomine Nielsen*, med hvem jeg tre Aar senere, nemlig i 1818 blev forlovet. Med Oberst *Reckes* Familie, som helt fra mine Drengear havde vist mig megen Godhed, og med hvis Børn — mine Ungdoms-Legekammerater — jeg bestandig har vedligeholdt den venskabeligste Forbindelse, var jeg ogsaa meget sammen denne Sommer.

Vinteren 1815 til 16 tilbragte jeg hos min Fader paa Sæcadet-Academiet i Kjøbenhavn og levede meget i den saakaldte »store Verden« og deltog i mange Baller etc. f. Ex. hos Prindsesserne *Juliane* og *Charlotte*, hos Grev *Danneskiold*, Grev *Lieber*, General *Ochholm*, *Bülows*, den engelske Minister *Forster* m. fl., — mest omgikkes jeg dog med mine Venner og Kammerater: *Dahlerup*, *Thostrup*, *Fritz* og *David Hoskjær*, *Zahrtmann*, *J. C. Grove*¹⁾, *Kraft*²⁾ og *Mühlensteth*³⁾ m. fl.

Den 7de Februar 1816 reiste jeg med *Dahlerup* til London for der at overtage Briggen *Sovereign*, der tilhørte Handelshuset *Dick & Clements* i Kjøbenhavn. Ved min Faders Anstrængelser fik *Dahlerup* Skibet at føre og ifølge Overenskomst mellem ham og mig skulde vi dele lige den Fortjeneste, der kunde vindes. Jeg var Styrmand ombord. Det var en streng Vinter, da vi forlod Kjøbenhavn og vi maatte ligge 8 Dage i Korsør, før vi med Isbaad kunde komme over Beltet. Over Hamburg gik vi til London, hvor jeg traf min Ven *Peter Scholten*⁴⁾, som opholdt sig der med sin Familie paa Vei til Vestindien. Ligeledes traf jeg der min Ven og Kammerat fra Norge, hvor vi begge vare Adjutanter og Kammerjunkere hos Christian Frederik, nemlig *Fredrik Schwartz*⁵⁾. I Førstningen boede jeg, saalænge Tjenesten tillod det, hos *Scholten* og tilbragte nogle meget behagelige Dage i hans Hus. Imidlertid

¹⁾ *Johan Christian Grove*, f. 1789, Kapt., død 1834.

²⁾ *Christian Frederik Kraft*, f. 1789, Kapt.-lt., død 1823.

³⁾ *Malthe Conrad Mühlensteth*, f. 1786, Kom-kapt., død 1852.

⁴⁾ *Peter Carl Frederik v. Scholten*, født 1784, død 1854 som forhenv. General-Gouvernør over de dansk-vestindiske Øer. (Se om ham Erslew's Forfatterlexikon.)

⁵⁾ *Fredrik Schwartz* nævnes i »Claus Pavels's Dagbogs-Optegnelser«, II. Kr.nia 1867, Side 58. Han var Adjoint i Generalstaben, blev Pr.-lt. d. 22/6 1814 og fik ifølge Andragende Afsked af norsk Tjeneste d. 1/11 1814 (Resolution afgivet af det daværende 5 Mands Statsraad.)

havde min ældste Søster Betsy, d. 19de Februar havt Bryllup med daværende norsk Ritmester og Adjutant hos Kronprinds Carl Johan, senere Generalmajor *Erik Anker*¹⁾).

I April afgik vi fra London over Madeira til St. Croix og vare særdeles tilfredse med vort Skib, der viste sig at være ikke alene en udmærket Seiler, men et særdeles godt Søslib. Det var bygget i Frankrig, havde været Kaper og efter Sigende ialt taget 128 engelske Fartøier, da det engang efter at have ligget flere Dage i Taage, da denne lettede saa sig omringet af flere engelske Orlogsmænd, hvorpaa det blev taget. Ankomne til St. Croix, varede det nogen Tid, forinden vi kunde faa Ladning, vi tilbragte da Tiden med Skibsarbeide om Dagen og i en behagelig Selskabelighed om Aftenen, dels hos Gouverneuren, General *Benzon*²⁾, der viste os megen Godhed og Gjæstfrihed, dels hos Embedsmændene i Christianssted. Jeg benyttede Lejligheden til at besøge min Grandonkel *John Cooper*³⁾, der eiede en Plantage paa Øens Sydside, og som sendte sin Vogn efter mig, — kort var meget venlig. Han testamenterede min Morfader, Admiral Tønders 4 Døtre, hvoraf min Moder var den ældste, tils. 90,000 Rdr., hvoraf jeg i 1825 arvede min Part, omtrent 5000 Rdr.

¹⁾ *Erik Theodor Bernhard Anker*, f. i Kjbhn. d. $\frac{9}{6}$ 1785, var Søn af Statsraad Carsten Anker, blev Cornet (Fændrik) ved Garden til Hest 1801, Kammerjunker 1803, deltog i Kjøbenhavns Forsvar 1807, bivaanede som for Tilfældet Adjutant hos Kong Christian Frederik Affæren ved Onstadsund d. $\frac{9}{6}$ 1814. Blev 1812 ansat ved Akerhusiske ridende Jægercorps, Adjutant hos Carl Johan og Sekondritmester d. $\frac{29}{11}$ 1814, Ritmester $\frac{1}{1}$ 1818, Kabinetkammerherre $\frac{1}{6}$ 1818, Overhofintendant, Major $\frac{30}{6}$ 1820, Oberstløjtnant $\frac{4}{1}$ 1824, Chef for Oplandske rid. Jægerkorps 1826, Oberst $\frac{24}{6}$ 1825, Generaladjutant $\frac{29}{6}$ 1832, købte s. Aar Storhammer ved Mjosen af Gen-major Meyer, Generalmajor og 1ste Adjutant hos Kongen $\frac{20}{1}$ 1839, Kommandant paa Kongsvinger $\frac{9}{6}$ 1849 til sin Død d. $\frac{26}{6}$ 1858.

G. i Kjbhn. 1816 med Kontreadmiral H. Chr. Sneedorffs Datter Betsy (f. 1790, † 1875), havde 5 Døtre og 2 Sønner, hvoraf den Ældste siden $\frac{4}{11}$ 1880 er Oberst og Kommandant i Fredriksstad.

²⁾ *Adrian Benjamin Benzon*, Generalguvernør fra 1816—1825 over de dansk-vestindiske Øer, (Søn af Hans Jakob Benzon, der 1780 blev Byfoged i Bergen, og Hustru Sofie Hedevig, f. Købke), blev født $\frac{22}{6}$ 1777 i Tønsberg, (hvor Faderen da var konst. Byfoged), og døde i Christianssted paa St. Croix $\frac{16}{1}$ 1827 som entlediget. (Se Erslew's dansk Forf. lexikon). Var neppe gift?

³⁾ *John Cooper*, f. 17.., død 1825 som Eier af Montpellier paa Sydsiden af St. Croix, han var Fætter til Forfatterens Mormoder, Admiralinde Elisabeth Tønder, f. von Hemert fra Vestindien. Ugift.

Endelig i September 1816 vare vi færdige med at indtage vor Ladning af Sukker og Rom og afgik til Kjøbenhavn, hvor vi ankom i October, hvorpaa vi lossede og atter afgik til Vestindien d. 18de November. Efter en 4 à 5 Uger i meget stormende Veir at have ligget for Modvind i Nordsøen og forsøgt paa at gaa nord om England, — havde vi efterhaanden mistet de fleste af vore Seil og maatte søge ind til Norge for at faa nye. Vi ankom til Bergen Juleaften og maatte der lade Briggen kjolhale, da den havde lidt paa Roret og Rorskinnerne. Vi bleve i Bergen til Marts Maaned, da Skibet atter var i seilbar Stand. Opholdet i Bergen, hvor jeg, som forhen anført, tidligere havde været 1 Aar med Kanonbaade, var yderst behageligt, da Dahlerup og jeg traf mange gamle Venner der, navnlig den trofaste *Christian Magnus Falsen*, der var Amtmand i Nordre Bergenshus Amt, hos hvem jeg havde et fuldkomment Hjem.

I Marts 1817 gik vi fra Bergen til Madeira, hvor vi hos den danske Konsul traf den største Imodekommenhed og morede os — under de Par Dage vort Ophold der medtog — i hans elskværdige Familiekrede. Fra *Hovden*¹⁾ til Madeira havde vi havt en mageløs hurtig Reise, der kun medtog 6 Dage. „*Sovereign*“ var som sagt et fortrinligt Søkib, der under gunstige Omstændigheder løb 12 Mil i Vagten. Da vi igjen vare ankomne til St. Croix maatte vi — paa Grund af at Sovereigns Eier ogsaa havde fragtet andre Skibe til at føre deres Sukker til Kjøbenhavn — opholde os paa Øen, indtil disse Skibe først havde faaet Ladning, dette foranledigede, at vi maatte blive hele Resten af Aaret 1817 paa St. Croix. Den 23de Marts var jeg bleven Premierlieutenant. I August, da Orkantiden pleier at begynde, gik vi for at sikre Skibet over til den deilige Ø St. Jean og fortøiede os i Coralbay. Da Orkantiden var forbi, reiste jeg til St. Thomas i Skibets Anliggender. Jeg boede hos min opofrende Ven, daværende Kammerjunker, Generaltoldintendant, senere Generalgouvernør Peter Scholten. Strax efter min Ankomst blev jeg haardt angrebet af Klimatfeberen, som jeg imidlertid gik lykkelig igjennem, hvilket jeg, næst Gud, kunde takke min Ven *Scholten*s omhyggelige Omhu for. Denne Sygdom medtog omtrent 4 Uger. Imidlertid var *Dahlerup* gaaet med *Sovereign* tilbage til Christianssted paa St. Croix. Jeg tog nu atter ombord i *Sovereign* og gjorde min Tjeneste der. Endelig

¹⁾ Indseilingen fra Nordsøen til den britiske Kanal.

fik vi da Sukker-Ladning ombord og afseilede til Kjøbenhavn i April 1818. — Kammerjunker *v. Schmithen*, en engelsk Kjøbmand ved Navn *Twig* og Secretair ved Gouvernementet paa St. Croix *Winkelhorn*¹⁾ og hans Frue fulgte alle med til Danmark. Winkelhorns havde med dem til Opvartning en Negerinde, som fik et Barn ombord, hvilket vi døbte; da det nogle faa Dage efter døde, begravedes det i Bølgerne. Vi kom til Kjøbenhavn sidst i Mai Maaned, udlossede Ladningen og afleverede Skibet, da Dahlerup og jeg havde den Plan selv at købe os et Skib, hvilket ogsaa senere fandt Sted; derpaa ilede jeg ud til Frederiksborg for at besøge Justitsraad, Stutmester *Nielsen* og hans mig saa dyrebare Familie. Her var jeg saa lykkelig at vinde hans Datter, *Tomine*²⁾, til hvem jeg, — siden jeg i 1815 laa paa Fredensborg, — havde baaret Kjærlighed. Nu gjaldt det at arbeide paa at erholde et Udkomme for at kunne fuldstændiggjøre min Lykke. Da var det, at Dahlerup og jeg købte Briggen: „*Den unge Christian*“. Med den gjorde vi en Tour til Hull og bragte Kul tilbage. Vor fælles Ven, Lieutenant i Marinen *Bodenhoff*, gik med som Styrmand, medens jeg blev hjemme for at besøge Forretningerne som Rheder af Skibet. Da denne Tour ikke faldt heldig ud i pecuniær Henseende og vi paa den Tid ikke kunde erholde nogen Fragt til Skibet, besluttede vi at ophugge det. Ved denne Entreprise mistede jeg, hvad jeg hidtil havde fortjent. Jeg søgte nu paa anden Maade at komme i Virksomhed og da Adjutantposten hos Øresunds Toldinspecteur, Admiralitetscommissair *Tuxen*³⁾, blev ledig ved Sølieutenant *Prydz's* Afsked, søgte jeg den, men Lieutenant *C. F. Falbe*⁴⁾ fik Posten. Jeg blev saaledes skuffet i dette Haab, men

¹⁾ Formodentlig Son af Justitsraad *Frederik Horn* (fra 1812 kaldte sig „*Winkel*“ *Horn*) og Hustru Mette Sofie Torus. (Se Erslew's Forfatterlexikon, — under „*Horn*“.

²⁾ Fru *Tomine Sneedorff* blev født ¹⁰/₁₁ 1800, gift ²²/₈ 1822 og døde ¹⁶/₈ 1853. Hun var Datter af Justitsraad og Stutmester *Frederik Carl Emil Nielsen*, — f. ²⁸/₁ 1769, død ²⁰/₁₂ 1851 — og Petrine Sofie Lakier, f. ⁵/₂ 1771 og død ²²/₈ 1846. (Se Erslew's Forfatterlexikon).

³⁾ *Louis Tuxen*, f. 1745, død 1829, var som dansk Søofficer 8 Aar i russisk Tjeneste, g. m. finsk Oberst Claes Goran Klingfeldts Datter, Charlotte Elisabeth og Fader til Charlotte Louise, Viceadmiral J. N. Müllers Enke, der var Statsfrue hos Dronning Desideria og som døde ¹⁰/₈ 1883 i Kr-nia, 89¹/₂ Aar gl.

⁴⁾ *Christian Tuxen Falbe*, f. 1791, død 1849, Kammerherre, Kommandørkapt. m. m. ; g. 1821 m. Clara Andrea Johanne Margrethe Ibsen [f. 1801].

da Falbe et Aar senere blev Consul i Tunis, blev jeg sidst i Marts 1821 ansat i dette Embede.

1827 døde anden Inspecteur, Capitain *Eberlin*¹⁾ og jeg blev da udnævnt til hans Efterfølger. Den ^{30/7} 1826 var jeg imidlertid avanceret til Capitain-Lieutenant og afgik d. ^{17/3} 1827 fra Marinen som virkelig Capitain. I 1829 døde 1ste Inspecteur Tuxen og jeg blev da udnævnt til 1ste og ene Inspectør ved Øresunds Toldkammer. Derefter blev jeg Medlem af Quarantaine-Commissionen, af Directionen for Øresunds Hospital og af Helsingørs Havnecommitté. Vinteren 1829 til 30 blev jeg overdraget det Hværv at indføre den nye Skibsmaaling ved de Sjællandske Toldsteder og i 1836 blev det paalagt mig at overtage Bestyrelsen af Buxerskibet i Øresund: *Prindsesse Wilhehnine* og senere af Dampskibene *Uffo* og *Hertha*, der afløste det første som Buxerskibe i Sundet.

Det lykkedes mig at udvide Toldinspectionens Virksomhed, idet jeg — gennem Direkteurerne for Øresunds Toldkammer *A. G. v. Krogh*²⁾, Geheimeraaderne *Holten* og *Bluhme*³⁾ samt Deputeret i Helsingørs Toldkammer *Vedel*, der alle bærede mig med deres Tillid, — fik gennemført, at Inspectionen istedetfor kun at holde *et* Fartøi til Tjenestens Udførelse og istedetfor kun at have *en* fast ansat Quartermester og 3 Mand fra Vagtskibet (der laa paa Rheden), lidt efter lidt fik flere Fartøier, 4 Quartermestre og 12 faste Mand foruden de 3 fra Vagtskibet.

Det blev mig paalagt at holde: 1) *en Baad*, som jeg lod bygge efter en udmærket Tegning af vore Færgebaade; 2) *en Kutter* (Alfen), som ligeledes blev bygget i Helsingør; 3) *en Kutter* (Søsvalen), som byggedes ved Mærdø udenfor Arendal og som var en udmærket Seiler og Stormbaad og 4) *en Rochalup* paa 8 Aarer, bygget i Kjøbenhavn. Selv havde jeg anskaffet mig en udmærket 5) *Gigh*, som min Ven, Commandeur Bodenhoff, overlod mig. Han havde faaet den af Indvaanerne paa *Tortola*, som en Anerkjendelse for ydet Assistance, saavidt jeg erindrer ved en heftig Ildebrand. Desuden købte jeg en norsk 6) *Oftring*, der var et udmærket Ro-

1) *Georg Emanuel Conrad Eberlin*, f. 1756, Kapt. 1796 da han gik ud af Marinen; døde 1827.

2) *Adam Gottlob v. Krogh*, f. 1768, død 1839, var Kammerherre, Oberst, Kæmmerer og Direktør for Øresunds Toldkammer.

3) *Christian Albrecht Bluhme*, f. 1794, døde 1866 som dansk Udenrigsminister.

fartøi, som vajede herligt paa Søen og endelig 7) en lille *Schotting* til én Mand.

Saaledes udrustet kunde jeg alletider — Nat og Dag — holde et Fartøi i Sundet, og naar der ved Omskiftning af Vind kom mange Skibe ind, kunde jeg holde 3 Fartøier i Virksomhed. Jeg beregnede, at der nu kom ikke ubetydeligt mere ind i Kongens Kasse — navnlig ved at de svenske Kystfarere nu kunde tilholdes at klarere Tolden, hvilket de hidtil paa alle Maader havde søgt at unddrage dem.

Ved Hjælp af disse Fartøier og deres flinke Besætninger blev det mig muligt under Choleratiderne, da al Forbindelse med Sverrig var forbudt, at besøge Toldklareringen paa Quarantainen for de svenske Fartøier, der kom fra svenske Havne. Derved sikkedes Tolden for disse Skibe og betydelige Udgifter sparedes. Jeg havde saaledes baade en gavnlig og en behagelig Virksomhed og da jeg hos mine Foresatte mødte megen Velvillie, var mit Embedsliv i høieste Grad tilfredsstillende for mig¹⁾.

I Aaret 1831 købte jeg et velindrettet Hus her i Helsingør, hvilket jeg beboede i 34 Aar, indtil jeg i 1865 solgte det til Enkebaronesse Augusta v. Blixen-Finecke, født Prindsesse af Hessen-Cassel²⁾.

Mit huslige Liv har været inderlig lykkeligt, jeg havde en sjelden sød og elskværdig Hustru, der var min tidlige Ungdoms Kjærlighed og jeg har havt fire velsignede Børn. Men netop i mit Hjem har jeg havt megen Sorg, — dog takker jeg Gud, som har givet mig Kraft til at bære den.

I Aaret 1853 forlod min ædle Hustru — efter 31 Aars Ægteskab — dette Liv, min elskelige Datter *Sophie* døde d. 16/2 1844, kun 19 Aar gammel og min med Aand og Hjærte sjældent rigt begavede Datter *Betzy* gik bort den 16de Septbr. 1866. Min yngste Datter *Marie*³⁾, der var gift med den ædle Justitiarius

1) *H. G. Sneedorff* blev Ridder af Dannebrog 1841, Dannebrogsmænd 1853, Ridder af Sværdordenen 1855 og Kommandør af Dannebrog d. 9/6 1857, var Indehaver af St. Helena-Medaljen.

2) Søster af Danmarks nuværende Dronning.

3) Kommandør Sneedorff's Børn, der alle døde før ham, vare:

1) *Betzy Sneedorff*, f. 8¹/₈ 1823, død 18/9 1866.

2) *Sophie Sneedorff*, f. 20/4 1825, død 16/2 1844.

3) *Marie Kjerulf*, f. 19/10 1827, død 7/12 1880. g. d. 27/10 1857 m. Axel Kjerulf, f. 14/3 1823, død 28/5 1880.

4) *Hans Christian Sneedorff*, f. 1829, d. s. A., 1/2 år gammel.

Axel Kjerulf i Christiania blev efter 22 $\frac{1}{2}$ Aars Ægteskab Enke d. 28de Mai 1880 og døde i mit Hus her i Helsingør d. 7de December samme Aar.

Inderlig taknemlig er jeg over, at min nuværende Hustru *Anna*, født *Johnsen*, med hvem jeg blev gift den $\frac{9}{16}$ 1868, vilde dele Livet med mig. Hun har ærlig bidraget til at lette mig min ensomme Alderdom i Forening med mine trofaste Venner, Etatsraad *Olvriks*¹⁾ og Commandeur *Præsilius*²⁾, hvilke Familier i en lang Række af Aar have været og fremdeles ere saa uendelig meget for mig.

Da min Ven, Viceadmiral i østerrigsk Tjeneste *Dahlerup*, der var Chef for Flaaden i Triest, engang var herhjemme paa Permission, gjorde han mig opmærksom paa, at min Fader som Commandeur af Jernkroneordenen var østerrigsk Baron og tilbød mig, — ifald jeg ønskede det, — at skaffe mig Udnævnelse af denne Titel, men da jeg ikke havde noget Ønske i den Retning, afslog jeg hans venlige Tilbud.

Min Alderdom har været glæderig for mig: min Hustrus kjærlige Omsorg for mig og det aarlige Besøg af min Datter, *Marie Kjerulf*, og hendes sjeldne Mand har været til stor Velsignelse for mig, som jeg ikke nok kan takke den gode Gud for.

I de sidste Dage af April 1883 blev Kommandør *Sneedorff* upasselig og efter at have ligget en Uges Tid tilsengs endte hans ædle og bramfri Liv Mandag d. 7de Mai Kl. 11 $\frac{1}{2}$ Aften. Han blev noget over 89 $\frac{1}{2}$ Aar gammel. Hans sidste Ord vare: *Nu kommer Gud snart!*

Med ham har en ridderlig og ædel Repræsentant for en svunden Tid forladt os.

Kommandør *Sneedorff* var den sidste af sin Slægt. Hans Navn bæres dog ifølge kongelig Tilladelse fra 1866 af hans Søstersøn, Godseier, Kammerjunker *Chr. Wolff-Sneedorff* til Engelholm i Sydsjælland.

¹⁾ *Jacob Baden Olrik*, Etatsraad, Borgermester og Auktionsdirektør i Helsingør, R.D. og Dbgsmd., født $\frac{9}{16}$ 1802, død $\frac{29}{12}$ 1875.

²⁾ *Christian Lauritz Præsilius*, f. 1803, Kommandør, Lødsinspektør. Bor nu (1884) i Helsingør.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Lauritz *Grønvald*, Ridefoged i Hviding, Nørre og Sønder Rangstrup Herreder 1734; formodentlig den samme som den Lavrids Grønvald, der 1750 døde som Byskriver i Nakskov og var gift med Birgitte Johansdatter Roese, begravet 28. Aug. 1749.

Frantz Grønvald, Assessor i Hofretten i Kjøbenhavn 1735, Cancelliraad, gift 16. April 1701 med Dorthea Købke.

Alexander Poulsen Grønvald (Grønnevald), Præst i Boeslunde, f. 12. Juni 1682, død 16. Maj 1724, (Wiberg.)

Morten Grønvald, Lieutenant, gift med Elisabeth Orning. (Se dette Tidsskrifts 1. Bind S. 135.)

Enhver Oplysning om disse Personer af Familien Grønvald samt deres mulige Born vil med megen Taknemmelighed blive modtaget af Undertegnede, som i længere Tid har samlet Materiale til Slægtregister over Familien Grønvald.

Fred. Grønvald,

Lithograf,

Dannebrogsgade Nr. 5½, Kjøbenhavn, V.

2.

Undertegnedes Oldefader hed Morten *Hartmann* og var Cancelliraad (1749) og Raadmand (1736) i Roeskilde, tidligere i Holbæk; gift 1739 med Johanne Marie Lange. Min Bedstefader, Hans Hartmann, kom til Norge som ganske ungt Menneske (antagelig 1771), var født 1757, døde som Foged i Jæderen og Dalerne 1833. — En Broder eller Farbroder af denne Hans Hartmann var Foged i Gudbrandsdalen Anders Hartmann, † 1795 (tidligere Amtsforvalter i Holbæk); gift med Helene Smith, † 1799, Datter af Provst Peter Smith i Holbæk.

En af Familien, hvis Sammenhæng med den øvrige Familie ikke kjendes, men som utvivlsomt har hørt til denne, da hans Segl er Familiens, var Krigsraad, Krigskommissær ved de bergenusiske Regimenter Christopher Hartmann, f. 1731, † 1777.

Som en anden, der skal have hørt til Familien, nævnes Johan Ludvig Hartmann, Postmester og Apotheker i Hjørring, † 1803.

Fremdeles er nævnt en David Hartmann, Fabrikbestyrer, ligesom en Familietradition vil vide, at en Moritz Hartmann i forrige Aarhundrede udvandrede til Rusland, hvor han blev Generalmajor.

Foged i Gudbrandsdalen Anders Hartmann havde 2 Sønner,

Peter og Morten, der efter Forældrenes Død skulle være komne til Holbæk, men om hvilke intet senere vides.

Familiens Segl er en halv Løve, som holder en Hestesko; derunder en Rose, paa Hjelmene er Løven med Hesteskoen gjentaget.

Dette er, hvad vides om de ældre Medlemmer af Familien. Jeg tillader mig nedenfor at fremsætte de Spørgsmaal, jeg kunde ønske besvarede.

- 1) Hvem var Kancelliraad Morten Hartmann Søn af?
- 2) Hvem var Foged Hans Hartmann Søn af?
- 3) Kan der skaffes Oplysning om andre Medlemmer af denne Familie Hartmann i *Danmark*, som har benyttet det ovenfor beskrevne Segl?
G. Hartmann, Rector.

3.

Som Materiale til en Stamtavle for Familien *Holtermann* ønskes oplyst:

- 1) Amund Richard Holtermann, f. 1754, var Amtsphysikus i Næstved, * . . . Gjedde, havde 6 Børn: Hans, Ingeborg, Christian, Amundine, Knud, Ursula Beata. Om denne Gren af Slægten mangler jeg Efterretninger, der modtages med Taknemmelighed. Jeg véd kun, at Ursula Beata, f. $11/3$ 1782, † 1803, var * Kammerjunker Oberstloitnant Frederik v. Linstow og havde 5 Børn.
- 2) Gjennem en gammel Dame i Christianssand har jeg faaet Meddelelse om, at der i denne By har levet en Loitnant Matthias Holtermann, og efter en Afskrift af Inskriptionen paa hans Ligkiste erfares, at han var født $11/4$ 1733 og † $19/12$ 1811; han var gift 2 Gange: a) med Marie Place og b) Ingeborg Marie Kallin (formodentlig fra Danmark). Efter første Ægteskab var en Datter Elisabeth Regine, f. $6/6$ 1767, * Edvard Smyth Arctander, — (se ogsaa det Breder-Arctanderske Slægtsregister). Der vides ikke, hvis Søn han var, formøntlig er han af den Bergenske Holtermannske Stamme. Enhver Oplysning derom modtages ogsaa gjerne.

Troudhjem, den 28de August 1883.

O. Holtermann, Kaptein i Infanteriet.

4.

I Aaret 1727 var Jochum *Thurmann* bosat og gift i Danmark; kan der gives nogen Oplysning om hans Hustru og Børn? var han i Familie med Skomager Thurmann, der skal have levet i Kjøbenhavn 1830? og var nogen af de nævnte Personer i Slægt med

Klejnsmødemester Christian Thurmann, der døde i Kjøbenhavn 26 Juli 1872, 72 Aar gl., efter 42 Aars Ægteskab med C. M. Paulsen og som efterlod Børnene Henrik og Anna? Enhver Oplysning om disse og andre Personer af Navnet Thurmann modtages med Taknemmelighed af

E. G. Thurmann, Civilingenieur, Drammen.

Svar paa Spørgsmaal.

Lidt om Familien Pay i Norge.

(I Anledning af Spørgsmaal No. 5 i 1ste Bind, Side 159.)

Familien Pay var allerede for Midten af det 17de Aarhundrede bosat paa Bragernæs, hvor der paa denne Tid nævnes 2 Personer af dette Navn, nemlig Anders og Søren »Pait«, af hvilke den Sidstnævnte 16 Mai 1657 blev begravet paa Bragernæs, hvor han 29 Juli 1652 blev trolovet og 29 Aug. s. A. copuleret med Kirsten Jørgensdatter, der efter Mandens Død 2^{den} Gang 18 Juli 1658 paa Bragernæs ægtede Laurits Simonssøn, med hvem hun blev trolovet sammesteds 30 Mai s. A., sandsynligvis en Søn af den Simon Lauritssøn, der 3 Febr. 1650 blev Kirkeværge paa Bragernæs, hvor han den 30 Novbr. 1634 havde »et Barn« til Daaben, der muligens tør være den nævnte Laurits Simonssøn, der i 1665 var 32 Aar gl. — Søren »Pait« havde med sin Hustru 3 Børn, døbte i Bragernæs Kirke henholdsvis 19 Januar 1653, 28 Marts 1654 og 10 Febr. 1656, hvorhos et Barn, sandsynligvis det yngste, blev begravet paa Bragernæs 20 Sept. 1656, men da Ministerialbogen ei nævner Børnenes Navne, kjendes disse ikke. Et af Søren Pays Børn maa dog den Guri Søffrensdatter have været, hvis »Stiffader og Formynder« Laurits Simonssøn den 6 Okt. 1664 gav Søren Lauritssøn »rigtig Afkald og endelig Kvittance« for hendes Arvemidler efter hendes sl. Bedstefader Anders Hanssøn Pay og efter Bedstemoderen Anna Søffrensdatter, hvis »Sønnedatter« hun udtrykkelig kaldes. — Efter dette maa Søren Pays Fader have været den førnævnte Anders Hanssøn »Pait«, der blev begravet paa Bragernæs 21 April 1662 og saaledes overlevede sin omtalte Søn. Han kan muligens være den Anders Hanssøn, der 2 Novbr. 1634 og 29 Januar 1637 havde Børn til Daaben paa Bragernæs, hvor han ogsaa begravede et Barn 16 Marts 1634; i ethvert Fald maa han have været gift 2 Gange, 2^{den} Gang med Anna Søffrensdatter, med hvem det maa antages, at han har havt Sønnen Søren Pay. — I sit 1ste Ægteskab havde Anders Pay derimod 3 Børn, nemlig:

1) Karen, der ved Faderens Død var ugift¹⁾ og sandsynligvis er den Karen Pay, der blev begravet paa Bragernæs 13 Januar 1684; 2) Anna, der 29 Novbr. 1646 paa Bragernæs ægtede Anders Jenssøn Krosnes (Krosser?) i Fredriksstad, med hvem hun var bleven trolovet sammesteds i Novbr. s. A., og 3) Hans Pay, der blev Kjøbmand paa Bragernæs, hvor han 13 Okt. 1658 blev trolovet og 28 Novbr. s. A. copuleret med Karen Stillufsdatter²⁾, en Datter af Stilluf Skredder (Familien Stillesens Stanifader) og en Søsterdatter af Christen Ibssøn, der i 1655 skjænkede hende en Gaard paa Bragernæs, der, hvis hun døde uden Børn, skulde tilfalde hendes Brødre. Hans Anderssøn Pay og hans 2de Søstre gave 25 Okt. 1662 »Stiffmoderen« Anna Søffrensdatter Afkald for deres fædrene og mødrene Arv. Da Ministerialbøgerne for Bragernæs mangle fra Begyndelsen af 1663 og indtil Novbr. Maaned 1680, kan det ikke med Nøiagtighed angives naar Hans Pay afgik ved Døden, hvilket han i ethvert Fald var før den 22 April 1665, og sandsynligvis maa Dødsfaldet have indtruffet meget tidligere, maaske endog i Begyndelsen af Aaret 1663. Han har neppe havt mere end en eneste Søn, nemlig Anders Hanssøn Pay, døbt i Bragernæs Kirke 2 Juli 1661, begravet 23 Novbr. 1696 paa Bragernæs, hvor Skifte efter ham holdtes 11 Januar 1697. Han ægtede 3 Febr. 1687 i Christiania Anna Hoff, født sammesteds 1662 (døbt 12 December s. A.) Datter af kgl. privilegeret »Bogfører« (=: Boghandler) i Christiania Hans Hoff og Margrethe Clausdatter Møller. Efter Anders Pays Død ægtede hans Enke 2den Gang paa Bragernæs 8 Juni 1698 Fændrik, senere Lieutenant Jørgen Nilssøn Horsens, der døde paa Bragernæs 1706 (begr. 2 Juni s. A. Kl. 1) uden Børn med Anna Hoff, der ogsaa overlevede denne sin Mand og døde paa Bragernæs 1711 (begr. 20 Januar s. A.). Af sit Ægteskab med Anders Pay havde hun derimod følgende 3 Børn: a) Karen, døbt paa Bragernæs 15 Juli 1687; b) Hans, døbt der 28 Juli 1688 og c) Nicolaus, døbt der 31 Marts 1690. Den Sidste døde ugift 1709

¹⁾ Om det er denne »Karen Andersdatter Pait«, der ifølge Bragernæs Ministerialbog 29 Aug. 1662 blev publice absolveret »for Hoer i hendes Ecteschab« kan ikke afgjøres. I saa Fald maa hun altsaa have været gift, hvilket er lidet sandsynlig, skjøndt ikke umuligt, eftersom Ministerialbogen ved Vielser og Trolovelser i Regelen blot nævner Brudgommens og ikke tillige Brudens Navn. Hun synes imidlertid at være ugift endnu 25 Okt. 1662, da hun gav Stedmoderen Afkald.

²⁾ Hendes »Bedsteforældre« kaldes i Bragernæs Thingbog: Christen Böcher og Karen Jensdatter.

som Sømand og Søsteren Karen blev senere gift med Borger paa Bragernæs Hans Hanssøn, med hvem hun 12 Sept. 1715 blev trolovet paa Bragernæs, hvor de imidlertid ei findes viede. I dette Ægteskab skal hun have havt flere Børn, af hvilke i alle Fald den ældste Søn, der i Daaben i Bragernæs Kirke 2 Febr. 1716 efter Morfaderen erholdt Navnet Hans Pay, brugte dette sidste Navn som Familienavn. Han var gift, men om han havde Børn vides ej.

Den i dette Tidsskrifts 1ste Bind Side 159 omhandlede Slægt Pay har derimod kun Navnet fælles med de her omtalte Personer, idet den hverken paa fædrene eller mødrene Side nedstammer fra dem eller overhovedet fra nogen, der med Rette fører Navnet Pay. Som ovenfor omhandlet blev Kjøbmand Hans Andersson Pay i 1658 gift med Karen Stillufsdatter¹⁾, der først døde paa Bragernæs 1695 (begr. 7 Mai s. A. Kl. 1.) og som Enke c. 1670 2den Gang ægtede en Borger paa Bragernæs Halvor Tolleffsøn, der i 1665 var i Tjeneste hos Kjøbmand Christopher Olufssøn sammesteds. Han var da 20 Aar gl. og er derfor maaske det af Tolleff-Skouens²⁾ Børn, der blev døbt i Bragernæs Kirke 11 Okt. 1643²⁾). Halvor Tolleffsøn blev begravet paa Bragernæs 11 Juli 1692 Kl. 1 og vides ikke at have efterladt sig mere end en eneste Søn af sit Ægteskab med Hans Pays Enke, nemlig *Hans Halvorsen, der efter Moderens 1ste Mand optog Navnet Pay som Familienavn*. Han døde paa Bragernæs 1707 (begr. 18 Febr. s. A. Kl. 1) og blev gift i Bragernæs Kirke 31 Mai 1699 med Antonette Bruun, der blev begravet paa Bragernæs 14 Sept. 1753 som Enke efter sin 2den Mand Anders Larssøn Smith, med hvem hun blev gift paa Bragernæs 18 Juni 1709. Antonette Bruun var en Datter af Gabriel Bruun og Catharina Cortsdatter Gottorp, efter hvem Skifte begyndte 8 Marts 1730 paa Bragernæs, hvor ogsaa Anders Lars-

¹⁾ Hvis hun er den »Anne Povells datter Sal: Hans Pays Efterleffverske« der i 1665 30 Aar gl. boede i sin egen Gaard paa Bragernæs, hvilken i Grundleie svarede 1 Rdlr. aarlig, er baade hendes For- og Efternavn urigtigt anført. Det kan dog neppe være nogen anden end Anders Pays Enke Karen Stillufsdatter, der herved er ment, hvilket ogsaa vilde passe med, at Stilluf Skredder den 27 Mai 1635 i Bragernæs Kirke havde et »Barn« til Daaben.

²⁾ Tolleff »Skouens«, hvis rette Navn var Tolleff Olufssøn, men kaldes »Skouens« efter sin Eiendom Skougen Ødegaard i Lier, var 1665 60 Aar gl. og tør maaske have været en ældre Broder af den 50-aarige Christopher Olufssøn paa Bragernæs, hos hvem Halvor Tolleffsøn da var i Tjeneste. Tolleff Olufssøn havde i 1665 en Søn, der var 19 Aar gl. og som saaledes uden Tvivl var det af Tolleff Skouens Børn, der blev døbt i Bragernæs Kirke 3 Mai 1646.

søn Smith var født i Slutningen af Aaret 1670 eller i de første Maaneder af 1671. Han døde paa Bragernæs 1727 (begr. 17 Aug. s. A.) og var en Søn af Assessor i Overhofretten og Commerce-Commissarius Laurits Lauritssøn (Laurs Laurssøn) og 1ste Hustru Anna Mortensdatter Sand¹⁾) samt en Broder af Generalfiskal Truls

¹⁾ Hun var en Datter af Morten Lauritssøn Sand, der ifølge Gjessings Jubel-lærere II. 2. Side 78 skal have været af en hollandsk adelig Familie von Sand, hvilken Antagelse vistnok savner enhver Grund, da Morten Lauritssøn, der uden Tvivl senere er tillagt Familienavnet af Gaarden Store Sand i Hurum, som han i 1638 fik ved Mageskifte med Oslo Capitel mod andet Gods paa Follo, hverken selv bruger noget saadant, oi heller fører noget adeligt Vaaben. Han var først Foged paa Follo, men blev i 1631 af Statholder Christopher Urne beskikket til Tolder ved Drøbak og Hurums Toldsteder, paa hvilken Bestilling han erholdt kgl. Confir. 30 Juli 1634. I 1680 levede han, men var afgaaet ved Døden før 24 Febr. 1685, da Skiftet efter ham blev sluttet. Med sin Hustru Sebilla Hansdatter havde han følgende Børn: 1) Hans Mortenssøn, der var Student og deltog i Forsvaret af Kjøbenhavn mod Carl X Gustav; han tog theol. Examen og drog til Universitetet i Franeker i Friesland, hvor han døde 1660. 2) Laurits Mortenssøn, der boede paa Klommesteen paa Follo. Han kaldes 1686 »forrige kgl. Majts Tolder paa Sande. 3) Christopher Mortenssøn, der først var Capellan hos Hr. Anders Hammer til Gran, hvem han 22 April 1673 fik Bevilling til at succedere, og blev efter Hammers Død Sognepræst til Gran, hvor han døde 1686. Han var gift med Formandens Datter Maren, der agtede Eftermanden Hr. Jens Hanssøn Holt, som først var Capellan paa Kongsberg hos Broderen Hr. Anders Hanssøn Holt, hvem han 2 Decbr. 1632 fik Bevilling til at succedere, men 16 Okt. 1636 efter Christopher Mortenssøn blev Sognepræst til Gran. 4) Gregers Mortenssøn, der 29 Mai 1680 af Faderen overdroges Odegarden Helgerud med underliggende Rambsrud med Bygsel samt tilliggende Saug, alt i Norderhous Præstegjæld, for hans Tjeneste i Faderens Alderdom, paa hvilket Gavebrev han 24 Decbr. 1686 erholdt kgl. Confirmation. 5) Sophia Mortensdatter, begr. i Tonsberg 16 Okt. 1716 81 A. gl.; * med Foged i Tonsberg Lehn, senere Borgermester i Tonsberg Iver Madsson, † i Tonsberg 1 Juli 1691. Hans Børn kaldte sig: Rosenberg. 6) Apolone Mortensdatter; † 1 Novbr. 1721; * 1) med Hr. Peder Eriksson Bugge, født 29 Decbr. 1631; † i Tjølling 25 Mai 1685, Søn af Sognepræst til Tjølling Hr. Erik Jenssøn Bugge og Karen Heide. Han ordineredes til Sognepræst til Tjølling 6 Sept. 1661 og aflagde Ed som sandan 4 Juli 1662 samt var 7 Aar Provst i Laurvigs Provsti, 3 Børn; 2) med Hr. Peder Jenssøn Munchgaard, der døde i Tjølling Nat mellem 28 og 29 Marts 1696 som Sognepræst til Tjølling, hvortil han ordineredes som Vicepastor 20 Mai 1670. Ingen Børn. 7) Maren Mortensdatter; † i Septbr. 1663; * 26 Septbr. 1652 med Hr. Peder Jenssøn Pharo, Sognepræst til Vestby, hvor han døde 1699; han var 2) gift med Maren Lauritsdatter. 8) Dorothea Mortensdatter; * med Nils Jenssøn, der 1683 blev Tolder paa Sand. Han og hans Hustru, hvis Ægteskab var børnløst, oprettede 10 Marts 1690 Testamente, hvorved Længstlevende indsattes til Forstafdødes Universalarving, der erholdt kgl. Confirmation 17 Marts 1691. 9) Anna Mortensdatter, der døde for 14 August 1677, da

Smith, der ligeledes var født paa Bragernæs i 1672 og hvis Datter Anna Dorothea i Ægteskab med Præstesønnen Justitsraad Bredo Munthe til Bækkeskov blev Stammer til den adelige Familie von Munthe af Morgenstjerne.

At Slægten Pay til Norge er indkommet fra Udlandet er vistnok utvivlsomt, men enten den er af tysk, engelsk eller hollandsk Oprindelse, foreligger der ikke tilstrækkeligt Materiale til at kunne afgjøre. Formen «Pait», der stadig benyttes i Ministerialbogen, tyder maaske snarest paa at Familien er indkommen fra England, men paa Navnets Skrivemaade tør der dog saameget mindre lægges:

Skiftet efter hende blev sluttet; * 1) c. 1660 med Borger paa Bragernæs. Truls Olufsson Stranger, der i 1665 var 33 A. gl. og som døde paa Bragernæs c. 1669, Søn af Borgermester i Tønsberg Oluf Trulsson Stranger. Med ham havde hun 3 Børn, en Søn, der døde i en ung Alder og 2 Døtre nemlig: a) Dorothea, født paa Bragernæs 10 Januar 1661 (døbt 20 Januar s. A.); † paa Hønen i Norderhoug 1720 (begr. 12 Januar s. A.). Hun kom efter Forældrenes Død i Barns Sted til sin Faders Søster Kirsten Stranger, Enke efter Commissarius Anders Madsson; * i Tønsberg i Januar 1683 (i Fasterens Hus) med Sr Laurits Jørgensson, født i Skodborg i Haderslev Amt i Slesvig. 21 Okt. 1638; † paa Hønen 4 Aug. 1716, Søn af Sr Laurits Claussøn og Mette Nilsdatter. Han kom 10 Okt. 1653 til Bragernæs; tjente først i 1 Aar hos Sorenskriveren paa Ringerike Poul Schnel og derefter i 3 Aar Fogden sammesteds Hans Nilsøn; var derefter en Tid const. som Sorenskriver og Foged paa Ringerike og tjente siden i 10 Aar som Fuldmægtig en Handelsmand paa Bragernæs ved Navn Frants Nielsson. Ægtede 1) 14 Okt. 1670 paa Ringerike Mette Jørgensdatter Schnel, der døde uden Børn 24 Febr. 1680. Jørgen Lauritsson paa Hønen blev i sit 2det Ægteskab Stamfader til den yngre Familie Stranger. b) Sebilla, født paa Bragernæs (muligens det af Truls Strangers Børn, der blev døbt i Bragernæs Kirke 12 Januar 1662); * paa Bragernæs 11 Novbr. 1681 »hjemme« med Borger der Halvor Justssøn. Efter Truls Strangers Død ægtede Anna Mortensdatter 2) paa Bragernæs c. 1669 Laurits Lauritsson, der havde tjent paa Helsingborg Slot og »særlig udi Krigens Tid Anno 1657 Slotsfoged Tjeneste forvaltet«; han fik 28 Okt. 1660 Exspectance paa at blive Tolder paa Sand efter Svigerfaderen, men nedsatte sig c. 1668 som Kjobmand paa Bragernæs, hvor han var en af Byens betydeligste Trælasthandlere og Jordegodseiere. Han fik 17 Novbr. 1681 Bestalling som Commerce-Commissarius og var tillige Assessor i Overhofretten samt døde paa Bragernæs 1686 (begr. 29 Januar s. A.) Efter Anna Mortensdatters Død ægtede han 2) paa Bragernæs c. 1679 Anna Søffrens datter Moss, død paa Bragernæs 1687 (begr. 15 April s. A.), Datter af Søffren Pedersøn og Anna Samuelsdatter. I sit 1ste Ægteskab havde Laurits Lauritsson de to i Texten nævnte Søner, der kaldte sig Smith, men med Anna Søffrens datter havde han ikke Børn. Derimod havde denne hans 2den Hustru af et tidligere Ægteskab med Hans Henningsøn (Lemmich), der døde 1677 (Skiftet efter ham blev sluttet 18 Sept. s. A.) 3 Børn, nemlig: Søffren Lemmich, † som Krigsraad og Krigscommissair paa Bragernæs 1722 (begr. 8. Decbr. s. A.), Maren Lemmich, der døde paa Bragernæs 1709 (begr. 28.

for stor Vægt, som det ikke er Vedkommendes egen Haand man har for sig. »Pai« forekommer ogsaa som Fornavn, hvoraf igjen Familienavnet »Paisen« er fremkommet. Da Brager næs paa den her omhandlede Tid stod i en livlig Forbindelse med England, hvorfra flere af de paa Stedet bosatte Familier f. Ex. Kinck, Ryssel og flere vare indvandrede, er det ikke usandsynligt, at det samme kan have været Tilfældet med Familien Pay. Men det er i ethvert Fald sikkert, at den fra Hans Halvorsen Pay nedstammende Slægt hverken er af engelsk eller, saavidt man kan se, overhovedet af fremmed Oprindelse.

E. A. Thomle.

Slægten Gude.

Til mulig Veiledning ved en yderligere Besvarelse af det af ggl. Fuldmægtig Fay i dette Tidsskrifts 2det Bind Side 185 opkastede Spørgsmaal vedkommende Brødrene Hans og Ernst Gude henledes Opmærksomheden paa, at der den 31 Januar 1696 i Bergen holdtes Skifte efter en Uhrmager Nicolaus Gude, der efterlod Enken Anna Iversdatter og følgende 4 Børn af et tidligere Ægteskab, nemlig:

- 1) Anna Margrethe Gude, gift med Johannes Justinus Sander,
- 2) Nicolaus Gude, Oberstlieut. i Kjøbenhavn,
- 3) Mathias Gude, Fændrik i Kjøbenhavn og
- 4) Hans Jacob Gude, »forreist til Ostindien«.

Jan. s. A.); gift 1) paa Brager næs 28 Decbr. 1685 med Foged i Eker og Lier Johan von Cappelen den Yngre der døde paa Brager næs 1698 (begr. 14 Okt. s. A.), og 2) sammesteds 25 April 1703 med Kjøbmand Andreas Jenssøn Hofgaard; og Karen Lemmich, gift paa Brager næs 31 Januar 1688 med Admiralitetsraad Gerhard Treschow. 10) Elisabeth Sophie Mortensdatter; * med Kirkeværge og Kjøbmand paa Brager næs Anders Jacobssøn, der døde sammesteds 1691 (begr. 30 Okt. s. A. Kl. 1) og som 1) paa Brager næs 2 Septbr. 1656 blev trolovet og 9 Novbr. s. A. corpuleret med Randi Trugelsdatter, der muligens var dot af Truls Lauritssøns og hans Hustru Anna . . . 's Børn, der blev døbt i Brager næs Kirke 2 Juli 1637. Anders Jacobssøn havde i 1ste Ægteskab 3 og i 2det 4 Børn, hvoriblandt Jacob Andersson, der i Gjessings Jubellære l. c. forvexles med Faderen. 11) En Datter, der var gift med Jens Hansson, om hvem intet vides, og 12) Dorothea Mortensdatter, der døde i Christiania 1682 (begr. »i Rosengaarden« med »alle Klokker og den største forud« 22 Febr. s. A.); * c. 1678 med »Musikant« (=: Stadsmusikus) i Christiania Petter Povelsson Rødder, døbt der 6 Marts 1657, død sammesteds 1701 (begr. paa Byens Kirkegaard 20 Juni s. A. med »fri Jord og Klokker«), Son af Stadsmusicus Povl Rødder og 1ste Hustru Elisabeth Pettersdatter. Han ægtede efter sin 1ste Hustrues Død 2) 1682 (fik Bevilling til at vies hjemme i Huset uden Trolovelse og Lysning 19 Juni s. A.) Anna Cathrine Simonsdatter, der overlevede ham med 5 Børn. I sit 1ste Ægteskab havde Rødder 3 Børn.

Skiftet efter Uhrmager Gudes 1ste Hustru blev sluttet 8 Mai 1691. Sandsynligvis er den ovenfor nævnte Oberstlieut. Nicolaus Gude Fader til de to omspurgte Brødre, af hvilke Hans Gude, »Rector og Skoleholder« i Fredriksstad, der 2^{den} Gang 27 Sept. 1742 paa Hafslund i Skjeberg ægtede Magdalena Bruun, 1ste Gang var gift med Else Marie Justsdatter Randers, efter hvem Skifte holdtes 9 Mai 1741. Hun efterlod sig nemlig følgende 4 Børn: a) Margrethe Agnethe Gude, 14 A. gl. b) Just, 13 A. gl. c) Nicolai, 11 A. gl. og d) Petter, 9 A. gl. Ligesom den ældste af Sønerne aabenbart er opkaldt efter Morfaderen, saaledes er der formentlig heller ingen Tvivl om, at den næstældste Søn har været opkaldt efter Farfaderen, hvis Navn man derfor med Sikkerhed tør antage har været Nicolai (Nicolaus), og da Brødrene begge fik sin Uddannelse i en dansk Skole, tør det vel formodes, at Forældrene have været bosatte i Danmark. Det vil sees at Opgaven om, at de skulle have havt Slægt i Kjobenhavn, forsaavidt ogsaa passer med det her Antagne, som Oberstlieut. Gudes yngre Broder i alle Fald i 1696 synes at have været stationeret i Kjobenhavn.

E. A. Thomle.

Slægten *Rosbach* (se II, 304, III, 170, 397).

Fra Hr. Capitain S. A. Sorensen er modtaget følgende Notitser: Ditlev Rosbach af 2. trondhj. Infanteriregiment blev Premierlieutenant 9. Febr. 1780, Capitain 11. Dec. 1789, Chef for meldalske Compagni 10. Maj 1793. — Friedlieb R. af Ingenieurcorpset blev Underconducteur 1. April 1771, Secondlieutn. 17. Marts 1774, Premierlieutn. 26. Febr. 1783, Capitain 21. Juli 1797, Major og Commandeur for Corpsets norske Brigade 16. Maj 1806, Oberst af Infanteriet 9. Oct. 1809, døde 9. Jan. 1810. — Friderich R. af Ingenieurcorpset blev Dessinateur (i Norge) 26. Marts 1777, Secondlieutn. 8. April 1778, Premierlieutn. 14. Aug. 1794, Capitain 20. Juni 1803, afsk. 24. Maj 1805. — Tobias R., Secondlieutn. à la suite ved 1. trondhj. Infanterireg., blev 1. Jan. 1810 4de Officier og Lærer i Kalligraphi ved det norske Landcadetcorps. — Georg Henrich R., Vagtmester ved fyenske lette Dragoner, afskedigedes efter 33 Aars Tjeneste Januar 1801 og udnævntes s. A. til Secondlieutn. i fyenske Landeværn, blev 1804 Premierlieutn. ved samme. — Susanne R. er en Datter af Ditlev R., ikke af Friderich R., se Geh. Arch., Indkomne Commandosager 1802, Pakke 1215.

En Familie *Leth*.

Paa min Forespørgsel i Personalhistorisk Tidsskrifts IV. Bind

p. 256 angaaende Descendentsen af den 1708 adlede *Niels Leth* har jeg fra Hr. Bankkasserer Ring i Kjøbenhavn, Hr. Conforentsraad Tang i Viborg og Hr. Provst Høyer Møller i Kjelstrup modtaget Besvarelser af følgende Indhold:

Hr. Ring, hvis Slægt i Slutningen af forrige Aarhundrede var besvogret med den ældre Linie af Letherne, har godhedsfuldt anstillet en Række Undersøgelser saavel blandt sin egen Familie, som blandt forskellige nulevende Bærere af Navnet Leth; men disse Undersøgelser have kun ført til det Resultat, at den omspurgte Slægt, eller ialtfald den ældre Linie, nu er uddød.

Hr. Conferentsraad Tang, hvis Meddelelser jeg har modtaget gjennem Hr. Registrator Krarup, oplyser, at Justitsraad Henrik Johan Leth til Eskjær og hans to Søstre Gertrud og Poulina Leth boede i Viborg, hvor han var Justitssecretair ved Overretten og døde som Etatsraad 11. October 1845. Hans Enke Ingeborg Henriette Ring døde sammesteds 5. December 1851, samme Aar som Poulina Leth, medens Gertrud Leth alt var død et Par Aar før. Med disse Sødskende maa Familien antages for at være uddød, thi vel havde Etatsraad Leth, som i Forespørgslen angivet, en Søn Christian Linde Leth, men han var allerede død *ugift* før sin Fader. Forskjellig fra ham var den Chr. Linde Leth, der 8de Juli 1809 paa Vosborg ægtede Susanne Møller, Datter af Provst Møller i Østrup; thi denne sidste Chr. Linde Leth var en Søn af Degnen Schmidt i Ulfborg. Han var formentlig opkaldt efter Etatsraad H. J. Leths Fader Justitsraad, Landsdommer Christen Linde Leth til Vosborg og blev bestandig kaldt »Leth«, uvist med hvilken Hjemmel.

Ogsaa Hr. Provst Høyer Møller oplyser, at Etatsraad Henrik Johan Leths eneste Søn, der havde været Landeværnslieutenant, døde *ugift* paa Eskjær hos sin Moder og blev begravet paa Grinderslev Kirkegaard. Moderen forblev boende paa Eskjær indtil 1830, da Regeringen maatte overtage Gaarden og hun flyttede til Viborg, hvor, som alt oven anført, siden baade hun og hendes Mand døde.

Efter Oplysningerne i disse Besvarelser, for hvilke jeg herved aflægger min forbindtligste Tak, synes det altsaa at være utvivlsomt, at den ældre Linie af den paagjældende Slægt Leth nu er uddød. Om det samme er Tilfældet med den yngre Linie, Efterkommerne af Lieutenant Rasmus Hans Leth, eller om »Barber Niels Peter Poulsen von Leth« er et Medlem af denne Linie, henstaar endnu uafgjort.

Thiset.

Slægten *Wittrock* (se IV, 336).

Hr. Capitain S. A. Sørensen oplyser, at Johan Georg v. Wittrock blev Cornet i Sjællandske Rytterregiment $\frac{6}{8}$ 1788, Premierlieutenant i Jydske Regiment lette Dragoner $\frac{22}{8}$ 1800, samt, at der i Slutn. af forrige Aarhundrede næppe har været andre Personer af dette Navn ansatte i den dansk-norske Hær.

Hr. Underbibliothekar Vahl har henledet Opmærksomheden paa, at en Silkekræmmer Wittrock i Kjøbenhavn nævnes Aar 1723 i »For Ide og Virkelighed« 1873 S. 548, samt paa to Bryllupsdigte i det kgl. Bibliotheks Samlinger af Lejlighedsdigte; det ene, i 4to, er til »Seigneur Martinus Wittrog, Hans Kongl. Majestæts Velbestalte og Høystebetroede Berider ved det Kongelige Ride-Huus« og Jfr. Anna Dorothea Kömmel, der bleve viede i Kjøbenhavn $\frac{22}{10}$ 1749; det andet, i Fol., forfattet af Niels Wulfsberg, er til »Velædle og Velfornemme Negotiant Sr. Ludewig Wittrog, Og den Velædle, Gud- og Dyd-elskende Madame, Mad. Anne Kirstine Finchenhoff, Sal. Sr. Johann Drevesens, Hans Kongl. Majsts. forudm Vel-renommerede Manufacturist ved den Danske Papiir-Fabriqve, Hans efterladte Ægte-Hustrue«, hvis Bryllup stod $\frac{15}{2}$ 1736.

Gaver.

Fra Hr. Boghandlermedhjælper *J. W. Fischer* er modtaget en af ham samlet: Fortegnelse over Danske Boghandler-Medhjælpere, Kbh. 1883;

fra Samfundets norske Secretair, Hr. Bureauchef *Alf Collett*, hans Skrift: En gammel Christiania Slægt. Optegnelser om Familien Collett og Christianias Fortid; Christiania 1883; med 26 Træsnit og 2 Staalstik;

fra Hr. Ingenieurlieutenant *Hartvig Munthe* i Frederiksstad hans: Efterretninger om Familien Munthe i ældre Tid; Christiania 1883. Dette elegant udstyrede, som Manuscript trykte Skrift, der er prydet med Slægtens Vaaben i Farvelithographi, er 1ste Del af et Værk om Slægtens hele Historie, der, hvis denne Del finder tilstrækkelig Afsætning og Paaskjønnelse hos Slægtens Medlemmer og Genealogerne, agtes afsluttet med en 2den Del, der fører Familiehistorien ned til Nutiden og hvortil Manuscriptet foreligger næsten færdigt; de, der ønske at købe Bogen, kunne requirere den hos »Aftenpostens Expedition«, Christiania, til hvilken Betalingen, 5 Kr., samtidig vil være at sende.

Indhold.

	Side
Familien Kaas. I, Sparre Kaas, Stamtavle af Adjunct <i>H. Munthe-Kaas</i> . . .	1
Henrik Fuirons Autobiographi, ved Archivar, Dr. phil. <i>O. Nielsen</i>	25
Fortegnelse over Danske og Norske, som ere immatriculerede ved Leydens Universitet fra Aar 1675 til 1800, ved <i>Red.</i>	41
Commandeurcapitain Henrik Gerner Sneedorffs Autobiographi, ved Kammer- herre, Capitain <i>C. J. Anker</i>	61
Spørgsmaal og Svar:	
1. Slægten Gronvald, af Lithograph <i>F. Grønvald</i>	86
2. Slægten Hartmann, af Rector <i>G. Hartmann</i>	86
3. Slægten Holtermann, af Capitain <i>O. Holtermann</i>	87
4. Slægten Thurmann, af Civilingenieur <i>E. G. Thurmann</i>	87
Svar paa Spørgsmaalet om Slægten Pay, af Archivassistent, cand. juris <i>E. A. Thomé</i>	88
-- paa Spørgsmaalet om Slægten Gude, af <i>Samme</i>	93
— — — — Slægten Rosbach, af Capitain <i>N. A. Sørensen</i>	94
— — — — en Familie Loth, af Archivassistent <i>Thiæt</i>	95
— — — — Slægten Wittrock, af Capitain <i>S. A. Sørensen</i> m. fl.	96
Gaver	96

Skriftlige Henvendelser bedes sendte til Samfundets Secretairer: for Norge Bureauchef Alf Collett i Christiania, for Danmark Cand. polit. G. L. Wad, Tidsskriftets Redacteur, Oehlenschlägersgade Nr. 7, Kjøbenhavn V.

Enkelte Hefter sælges ikke særskilt. Til Kjøbs kunne taas de efterhaanden udkommende fuddstændige Bind for 1¹/₂ Gange Medlemsbidraget.